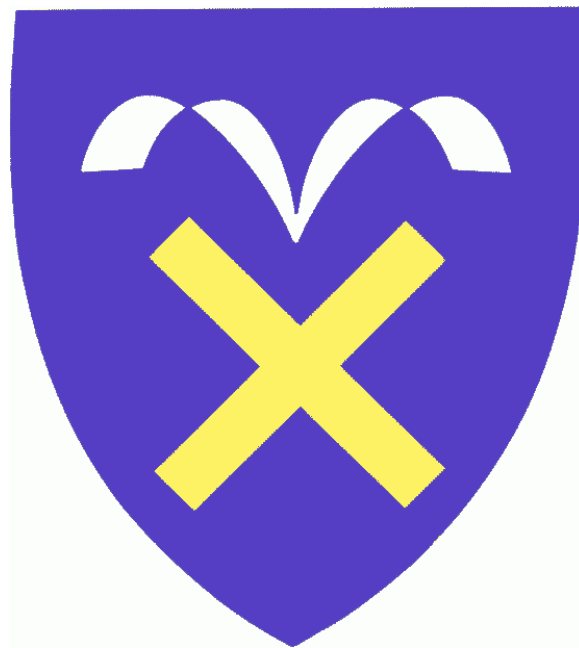

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Jóváhagyta:

Budapest 2019. év július hónap 30. nap

Olah Sándor

Fenntartó
tanügyi

igazgató

Tartalom

1.	BEVEZETŐ.....	5
1.1.	A Pedagógiai program célja, feladata.....	5
1.2.	Jogszabályi háttér.....	5
1.3.	Az intézmény helyzete, háttere.....	5
2.	AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA.....	7
2.1.	Az óvoda nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései.....	7
2.1.1.	Bevezetés.....	7
2.1.2.	Küldetésünk.....	7
2.1.3.	A keresztyén nevelő személyisége.....	7
2.1.4.	Gyermekképünk, óvodaképünk.....	8
2.2.	A katolikus óvodai nevelés feladatai.....	9
2.2.1.	A hitre nevelés erősítése.....	9
2.2.2.	Egészséges életmód alakítása.....	10
2.2.3.	Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....	12
2.2.4.	Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	15
2.3.	A katolikus óvodai élet megszervezésének elvei.....	18
2.3.1.	Személyi feltételek.....	18
2.3.2.	Tárgyi feltételek.....	18
2.3.3.	Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	18
2.4.	Az óvodai élet tevékenységei.....	21
2.4.1.	Hitre nevelés.....	21
2.4.2.	Játék.....	26
2.4.3.	Verselés- mesélés.....	28
2.4.4.	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	30
2.4.5.	Mozgás.....	32
2.4.6.	A külső világ tevékeny megismerése.....	34
2.4.7.	Ének-zene, énekes játékok.....	36
2.4.8.	Munka jellegű tevékenységek.....	38
2.4.9.	Közösségi magatartás kialakítása.....	39
2.4.10.	Tanulás.....	40
2.5.	A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére.....	45
2.6.	Ünnepeink.....	47
2.7.	Környezetvédelem – felelősségünk a teremtett világért.....	49
2.8.	Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	50

2.8.1.	Gyermekvédelem.....	50
2.8.2.	A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	51
2.9.	Az óvoda kapcsolatai	51
2.10.	Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás.....	52
3.	ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	53
3.1.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	53
3.1.1.	Alapelvek, értékek.....	53
3.1.2.	Célok, feladatok	53
3.2.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	56
3.2.1.	Nevelési területek	57
3.2.2.	Tanulási területek	65
3.3.	Egészségfejlesztés.....	68
3.3.1.	A teljes körű egészségfejlesztés	68
3.3.2.	Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv ...	70
3.4.	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	71
3.4.1.	Közösségek	73
3.4.2.	A média szerkesztésében részt vevők tevékenysége, céljai	75
3.5.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	76
3.5.1.	Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	76
3.5.2.	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok.....	76
3.5.3.	A tehetség és a képesség kibontakozását segítő tényezők.....	77
3.5.4.	A szociális hátrányok segítését jelentő tevékenység.....	79
3.6.	A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység	81
3.7.	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje	82
3.8.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	82
3.9.	Kapcsolattartás a tanulókkal, a szülőkkel, az iskola partnereivel	84
3.10.	A tanulók értékelése.....	86
3.11.	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	86
3.11.1.	Az értékelés rendje	86
3.11.2.	A vizsgatárgyak részei és követelményei	87
3.12.	A felvétel és átvétel helyi szabályai	87
3.12.1.	Az első osztályosok beiskolázása	87
3.12.2.	Átvétel más intézményből	88
3.13.	Az iskola könyvtár-pedagógiai programja	89

4.	AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....	94
4.1.	A helyi tanterv óraszámai	94
4.1.1.	A választott kerettanterv megnevezése.....	94
4.1.2.	A választott kerettanterv feletti óraszámok.....	96
4.1.3.	A választott kerettanterv típusa	98
4.1.4.	A helyi tanterv bevezetésének ütemezése	99
4.2.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	103
4.3.	A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	104
4.4.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	105
4.5.	A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai	106
4.6.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	106
4.6.1.	A tanulók ellenőrzése, értékelése	106
4.6.2.	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái.....	106
4.6.3.	Szöveges értékelés.....	107
4.6.4.	Értékelés érdemjeggyel	107
4.6.5.	Az ismeretek számonkérésének követelményei.....	108
4.6.6.	Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	109
4.6.7.	Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai.....	110
4.6.8.	A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítési formái.....	112
4.6.9.	Jutalmazás, büntetés formái	116
4.7.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	118
4.8.	Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok	119
4.9.	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	122
4.9.1.	Az iskola egészségnevelési elvei	122
4.9.2.	Az iskola környezeti nevelési elvei	123
4.10.	A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	125
4.11.	Záró rendelkezések.....	126
4.11.1.	Legitimációs záradék	126
4.12.	Ratifikációs záradék	127

*„Istenem, fiatalok közé vezettél, hogy tanítsam,
neveljem őket. Add, Uram, hogy személyes
példámmal hozzád közelebb vezethessem
diákjaimat, akik szomjúhózzák az igazságot,
hogy életük mind teljesebb- szebb, boldogabb-
lehessen. Amen.”*

(Korzenszky Richárd)

1. BEVEZETŐ

1.1. A Pedagógiai program célja, feladata

A nevelő és oktató munka az óvodában, és iskolában pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

1.2. Jogszályi háttér

A Pedagógiai program tartalmát a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény, valamint a 20/2012. (VIII. 31.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI rendelet, az 51/2012. EMMI rendelet határozza meg.

1.3. Az intézmény helyzete, háttere

Intézményünk a belváros szívében található, közvetlenül a Keresztelő Szent János Római Katolikus Plébánia mellett. Intézményünk élő, egyházi közösség, amely éli és átadja a hitet. Nyíltan vállalja a katolikus hitet, ember- és világgépet, s az ebből fakadó erkölcsi igényességet.

Óvoda 104 férőhelyes, 4 csoportos, amelybe vegyes életkorú gyermekek járnak. Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó légkörben, a családdal együttműködve, a családi nevelésre építve segítjük a gyermekek személyiség fejlődését. A gyermekek vallásos nevelése az életkoruknak megfelelő szinten történik. A gyermekek napirendjébe beilleszkednek a csendes percek, amikor a gyerekekkel imádkozunk, Jézus életéről és erkölcsi kérdésekről beszélgetünk. A nagyobb egyházi ünnepeket a gyerekekkel megismertetjük. Az óvodában dolgozó pedagógusok személyes példájukkal, életükkel, szakmai hozzáértésükkel, szeretetükkel nevelik a gyerekeket. Csoportonként 2 óvodapedagógus és 1 dajka foglalkozik a gyerekekkel.

8 évfolyamos katolikus általános iskola, ami évfolyamonként két (szükség szerint három) osztállyal, igény szerint az alsó tagozaton napközivel, a felső tagozaton tanulószobával működik. Katolikus iskola lévén a hittan oktatása beépül tanulóink órarendjébe. Az iskola, figyelembe véve Szentendre város különleges adottságait (művészetek, kultúra, idegenforgalom), valamint a régió iskolái között elfoglalt helyzetét, kiemelten kezeli az ének-zene, és az idegen nyelv oktatását. Az iskola beiskolázási körzete: Szentendre város és vonzáskörzetében lévő települések.

Az intézmény rövid története: Iskolánk épületében 1890-től érseki leányiskola működött, amely később óvodával és polgári iskolával bővült. Az épület az 1948-as államosítást követően állami iskolának adott helyet, majd a rendszerváltozás után 1991-ben a Római Katolikus Egyházközség visszaigényelte az épületet egyházi iskola működtetése céljából. Az 1992/93-as tanévben az önkormányzati iskola keresztény tagozataként két első osztállyal indultunk. Az 1996/97-es tanévben, amikor hajdani elsőseink az 5. osztályba léptek, az intézmény teljes egészében átkerült a Római Katolikus Egyházközség tulajdonába és irányítása alá. Ekkor vette fel az iskola Szent Andrásnak, a város védőszentjének nevét. 1992 óta tartó folyamatos bővítéseknek és felújításoknak köszönhetően ma már a város egyik legszebb, és legkeresettebb iskolája vagyunk.

Óvodánk épületében 1892 óta folyik gyermeknevelés. Az államosítást követően az óvoda is állami fenntartás alá került. 1992-ben a Katolikus Egyház visszakapta az épületet, és azóta katolikus óvodaként működik. 1997-ben felvette a Szent András Óvoda és Iskola nevet.

2012-ben szétvált az óvoda és az iskola, ezért az intézmény neve Szent András Óvoda lett.

Fenntartói döntés alapján 2016-ban újra összevonták az óvodát és az iskolát, melynek neve Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvoda.

2. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2.1. Az óvoda nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

2.1.1. Bevezetés

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésében, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek.

Az óvodai nevelés gyerekközpontú. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik.

A katolikus óvodában a játék, a munka, a tanulás, valamint a közösségformálás sajátos világszemlélettel történik. A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik.

Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek élete példájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

Megfelelő alkalmat kell teremteni az első közös vallásos tapasztalatok megszerzéséhez, melyeket életkoruknak megfelelően értelmeznünk is kell. A kisgyermek minden hittel kapcsolatos kezdeményezését figyelemmel kell kísérenünk, elő kell segítenünk hitének fejlődését. Olyan Istenkép kialakításán kell munkálkodnunk, melyben a kisgyermek rácsodálkozhat az Atya, teremtő - gondviselő szeretetére, a Fiú tanítói - testvéri - megváltó szeretetére és Szentlélek életadó - tevékeny tevére. Így ismerheti meg a gyermek a Szentháromság életét és Isten gyermekeként részese lehet annak.

2.1.2. Küldetésünk

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus óvodák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket.

Az egyházi óvoda a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni.

A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus óvoda remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét.

2.1.3. A keresztény nevelő személyisége

„Minden igyekezetetekkel törekedjete arra, hogy hitetekben mutassatok igaz emberséget, az igaz emberségben ismeretet, az ismeretben önuralmat, az önuralomban állhatatosságot, az állhatatosságban kegyességet, a kegyességben testvéri szeretetet, a testvéri szeretetben pedig minden ember iránti szeretetet.”
/Péter II. levele/

A keresztény pedagógus legyen:

- hívő ember – a példa erejével tanító

- tanítva tanuló – tanulva tanító
- ismerje a bibliát

A keresztény óvónő a gyermeket mindig fókuszba állítja, tekintélyeltől, sztereotípiáktól függetlenül, olyan atmoszférát teremt maga körül, hogy a gyermek félelem nélkül hagyatkozik rá. Bízunk benne.

Mire van szüksége a gyermeknek?

- rejtettségre, fészkek melegre, biztonságérzetre
- fenntartás nélküli szeretetre
- példaadó magatartásra szülei, nevelői, környezete részéről
- nevelői tekintélyre
- kérdéseire megfelelő válaszokra
- vele és érte töltött időre, ami nem csak mellette telik el
- csöndre, hogy belül is növekedhessék
- elismerésre és nyesegetésre
- megértésre
- önálló hitre.

Ezt kell biztosítanunk, ez a keresztény óvónő feladata.

2.1.4. Gyermekképünk, óvodaképünk

*„A keresztény ember számára a **gyermek Isten ajándéka**, az élet folytonosságának láncszeme. Az Isten adta természet és erkölcs törvényei szerint kell belőle embert fejleszteni.*

Érték, mert fejlődő életbimbó, érték, mert Istentől származik, érték, mert **halhatatlan lélek lakik benne.**”
(Dr. Marczell Mihály)

Minden gyermek mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A kisgyermek elsősorban biztonságra és szeretetre vágyik. Ha ezt megteremtjük számára, akkor igényeit, szükségleteit különféle tevékenységi, tapasztalati formákban, kíváncsiságától, ösztöneitől vezérelve kiegyensúlyozottan, saját maga diktálta tempóban kielégíti. Ehhez a szükséglethez adunk teret, keretet, eszközt, közösséget, biztonságot és szeretetet, vagyis megteremtjük az optimális feltételeket, lehetőségeket az egészséges és mindenoldalú személyiségfejlődéshez.

Óvodai nevelésünk a gyermekek személyiségének teljes kibontakoztatására, az emberi és a gyermekeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére irányul.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Óvodánk a közoktatási rendszer részeként szakmailag önálló nevelési intézmény, óvó-védő, szociális, nevelő- személyiségfejlesztő feladattal segíti a családi nevelést.

Az eredményes óvoda-iskola átmenet megteremtéséhez gondoskodunk arról, hogy a gyermekekben megteremtődjenek a következő életszakaszba (a kisiskoláskorba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Nevelési céljaink között kiemelt hangsúlyt kap a gyermek egyéni szükségletei, készségeinek és képességeinek kibontakoztatása. Pedagógiai intézkedéseink a gyermek személyiségéhez igazodnak.

Az óvodai nevelésünk célja, az emberi értékek közvetítése a gyermekek felé.

A katolikus óvoda a családi szellemre épít, módszere a prevenció, melynek belső tartalma az elfogadás, a tisztelet, szeretet, megbecsülés és a bizalom.

Törekszünk arra, hogy a szülő minden tekintetben partnerünk legyen, nyomon követhesse gyermeke fejlődését, kérdéseire választ, problémáira segítséget kapjon.

A katolikus óvoda épít népének keresztény értékeire, hagyományaira, s átörökíti azokat a gyermek tárgyi, értelmi, szellemi és lelki világába.

Elfogadjuk az általános életkori jellemzőktől eltérő, ill. fejlődésbeli különbségeket, amelyet alapnak tekintünk a fejlesztésben.

2.2. A katolikus óvodai nevelés feladatai

Feladatunk a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, a különleges gondozást igénylő gyermekek odafigyelő, gondos ellátása.

Pedagógiai feladataink a gyermekek személyiségéhez igazodnak.

A katolikus óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek ki-elégítése.

- A hitre nevelés erősítése
- Egészséges életmód alakítása
- Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

2.2.1. A hitre nevelés erősítése

A katolikus óvodában a kisgyermek hitre nevelésének elsődleges célja a családi keresztény nevelés támogatása, folytatása, a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba.

Az óvodában a vallásos élményekkel a gyerekek vallásos érzelmeit ébresztgetjük, erősítjük. A gyerekek örömmel imádkozzanak minden nap, szívesen látogassanak el a templomba. A közös élmények, cselekvések kapcsán a csoport tagjai erősödjenek összetartozásukban.

Céljaink

- a katolikus embereszmény megalapozása,
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben,
- ismerjék meg a gyermekek a vallásos környezetet, legyen módjuk tapasztalatszerzésre, élménygyűjtésre, ezek közös feldolgozására,

- alakuljanak ki bennük az alapvető vallási fogalmak tartalmai,
- ismerjék és szeressék meg Jézust, életének főbb eseményeit, példabeszédeit, tanításait és általa a mennyei atyát és a szentlelket,
- a katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során,
- segítsük őket hozzá, hogy megismerkedhessenek a templomi közösséggel, tanulják meg a helyes kereszttetést, és kötött szövegű gyermekimákat,
- a krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése, jóság, szófogadás gyakorlása,
- a teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség, stb.).

2.2.2. Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Ezen belül feladatunk:

Az egészséges és biztonságos óvodai környezet kialakítása

Az óvoda épületének használata során elsődleges szempont az egészséges és biztonságos környezet. A konyhában, a tálalás során a higiénia betartása, balesetek elkerülése.

Az óvoda helyiségeinek berendezésénél figyelembe vesszük a gyermekek testi adottságait (testmagasság, testsúly, teherbírás, stb.), a biztonsági szempontokat (gyermekmagasságban elhelyezett tárgyak) és esztétikus megoldásokra törekszünk.

Óvodánkban barátságos, természetes alapanyagú bútorokkal és berendezési tárgyakkal felszerelt csoportszobák veszik körül a gyermekeket. Jó minőségű, tartós játékokkal játszhatnak, azok ellenőrzésével és tisztántartásával előzzük meg a balesetveszélyt és a betegségeket. A játékeszközöket a gyermekek számára elérhető magasságban helyezzük el, így azok napi elrendezése rendszeretere és az esztétikum iránti fogékonyságra nevelnek. Csoportszobáink és öltözőink világosak, berendezésükkel kényelmes helyet biztosítunk mindenki számára. Csoportjainkban megfelelő szellőztetésre van lehetőség.

Gondozás

A gyermekek gondozása alkalmával hozzájárulunk egészségük megőrzéséhez, jó közérzetük kialakításához. Fontosnak tartjuk, hogy óvodánk szokásrendje, nevelői hatásai elősegítsék, hogy gyermekeink egyéni fejlettségüknek megfelelően legyenek képesek környezetükhöz legoptimálisabb alkalmazkodásra.

Olyan óvodai légkört és keretet teremtünk, mely a gyermekek számára bensőséges, a családi légkörhöz hasonlít. Nincsenek felesleges szabályok, kötöttségek, igyekszünk a mindennapi életet minél családiasabbá, természetesebbé varázsolni.

A gondozás elsősorban az óvodapedagógus feladata. Folyamatos és gondos odafigyeléssel biztosítjuk a gyermekek szükségleteit, kielégítjük komfortigényét, jó közérzetét, melyet megteremtjük a feltételeket – időkeretek, tárgyi feltételek, kellemes nyugodt légkör, esztétikus és biztonságos környezet.

A gondozási feladatok teljesítése a legintimebb helyzetekben zajlik, bensőséges gyermek-felnőtt viszonyban lehetséges.

Felnőttként **mintát** adunk és tanítjuk, gyakoroltatjuk az egészség megőrzéséhez szükséges szokásokat, melyek, ha eredményes a nevelőmunkánk, az óvodáskor végére belső szükségletté válnak.

Minden tevékenységet, segítségnyújtást **tudatos, szóbeli megerősítéssel** kísérünk.

Biztosítjuk a megfelelő szervezett és egyéni szükséglet által irányított feltételeket a tisztálkodáshoz: szappan, törülköző, fogkefe, az eszközök tisztántartása és cseréje.

Ügyelünk arra, hogy a hajuk ápolt legyen. A csoportszobákban fésűtartó és tükör található. A felnőttek segítenek a hosszú hajú kislányoknak szép „frizurát” készíteni pihenés után.

Minden helységben papírzsebkendő tartó van, hogy a gyermekek bármikor használni tudják.

Feladatunk a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

Táplálkozási és étkezési szokások kialakítás

Az étkezéseket kötött és kötetlen keretek között szervezzük.

Megismerjük az egyes gyermekek étkezési szokásait, kedvelt és nem kedvelt ételeit és ezt figyelembe vesszük. A gyermekek kérhetnek többet, kevesebbet, kóstolót... Törekszünk arra, hogy mindent megkóstoljanak, de nem erőltetjük azt.

Minden esetben, ha a gyermek folyadékot igényel, biztosítjuk azt. Gondoskodunk arról, hogy kancsóban víz egész nap álljon a szomjas gyermekek rendelkezésére.

Törekszünk arra, hogy a magas cukortartalmú ételeket és italokat, a magas só és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztása csökkenjen.

Minden nap módot teremtünk arra, hogy a gyerekek gyümölcsöt, zöldséget egyenek.

A terítőink esztétikusak, a terítékeknél ügyelünk a szép eszközök használatára. Ünnepeken a terítéket ünnepélyessé varázsoljuk: gyertya, szép, alkalomhoz illő szalvéta, ünnepi abrosz, virág, stb.

A szülőket a faliújságra kitett heti étrendről folyamatosan tájékoztatjuk.

Öltözködés

Segítjük a gyerekeket öltözködési szokásainak kialakításában, fejlesztjük ízlésüket, önállóságukat.

Különösen ügyelünk a helyes sorrend betartására. A szülők figyelmét felhívjuk arra, hogy a gyermekek kényelmes, könnyen le és felvehető ruhában érzi jól magát. Mivel naponta többször öltözünk, fontos a kényelmes, könnyen kezelhető ruha. Figyeljenek a cipőkre, megfelelő méretűek legyenek.

Szükség szerint az egészségügyi szempontokat figyelembe véve átöltöztetjük, ill. lehetőséget adunk a ruhadarabok le és felvételére (váltócipő használat, pihenésnél a szoros ruhadarabok levétele, mozgásos tevékenységnél tornaruhába öltözés, hőmérsékletváltozáshoz rugalmas alkalmazkodás).

Levegőzés

Folyamatos légcserét biztosítunk a helységekben. Különösen a tornaszobában, valamint étkezések után, pihenés közben.

Mindennap friss levegőre megyünk, és törekszünk arra, hogy minél több időt töltsünk a szabadban.

Pihenés

Minden gyermeknek szüksége van minimum napi egy óra nyugalmas, csendes, pihentető időszakra. A kisebbek 2, a nagyobbak 1, másfél órát pihennek.

Alvásnál szükség szerint leveszik a szorosabb ruhadarabjaikat.

Minden csoportban a pihenés kezdetekor mesélünk. A gyermekek vihetnek magukkal a pihenéshez egy kedvenc, puha tárgyat.

A természetes szükségleteket pihenés idején is elvégezhetik, kispapucs segíti a könnyebb, gyorsabb kijutást a mosdóba.

5-6 éves kortól egy óra ágynyugalom után a nem alvó gyermekeknek csendes játéklehetőséget biztosítunk: könyvnézegetés, kirakó, rajzolás.

Testi nevelés

A testi nevelés célja: az egészséges életmód, életvitel igényének kialakítása, a testi fejlődés elősegítése.

A testi fejlesztés feladata: a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése. A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, a gyermekek testi képességeinek fejlesztése, egészségük védelme, edzése, óvása, megőrzése.

Környezettudatos magatartás megalapozása

A környezettudatos magatartás lényegében a környezet ismeretén, megbecsülésén, a természet szeretetén alapul. Célunk olyan szemléletű és gondolkodásmódú, a környezetvédelemben aktív, cselekvő gyermek nevelése, akik képesek lesznek a környezetük és a természet megóvására.

2.2.3. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

a) Érzelmi, erkölcsi nevelés

Az érzelmi, erkölcsi nevelés célja

A gyermekek biztonságérzetének, önbizalmának erősítésével a társas kapcsolatok elősegítése, pozitív személyiségjegyek megalapozása, a gyermekek személyi és tárgyi környezetéhez való érzelmi kötődésének kialakítása.

Az érzelmi, erkölcsi nevelés feladatai

a gyermeket körülvevő kiegyensúlyozott, szeretetteljes, biztonságot adó, nyugodt, derűs, elfogadó légkör megteremtése, fenntartása,
a gyermek örömhöz juttatása, mely a személyiség gazdagodását, érését, és kiteljesedését szolgálja,
bizalomra, őszinteségre, szeretetre épülő pozitív attitűd jellemezze a pedagógus-gyermek, gyermek-dajka és gyermek-gyermek közötti kapcsolatot,
az érzelmi nevelés segíti a gyermeket a másság elfogadására, megértésére,
segítse a gyermek szociális érzékenységének, szolidaritásának fejlődését, én tudatának alakulását, engedjen teret önkifejező, önérvényesítő törekvéseinek.
Érzelmi biztonságot és állandó értékrendet nyújtó, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, családias légkör megteremtése a befogadástól az óvodáskor végéig.

Az érzelmi, erkölcsi nevelés tartalma

Az erkölcsi és szociális érzelmeket közös célok, tevékenységek, élmények útján alakítjuk. Ennek során a gyermekek megtanulják önmaguk és a különbözőségek elfogadását, tisztele-

tét és megbecsülését. Az óvodai élet segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak /együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség/ és akaratának fejlődését /önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat/, a szokás- és normarendszerének megalapozását.

A gyermek elsajátítja az önfegyelmet, fegyelmet, udvariasságot, formálja igazságérzetét. Az esztétikai élményeken keresztül formálói vagyunk a gyermekek esztétikai értékítéletének, szép iránti igényének, a természetes anyagokhoz való kötődésének.

Az intellektuális érzelmek (funkcióöröm, sikerélmény, önbizalom, a dicséret és a kudarc hatása) kialakításával segítjük az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását.

Hagyományaink ápolása, a keresztény kulturális értékek, a szülőföldünkhöz, családhoz való kötődés megalapozása, a nemzeti identitástudat, hazaszeretet, fontos része az érzelmi nevelésünknek.

Az egyházi és világi ünnepek megélése és átélése is érzelmi életünket gazdagítja.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Az óvodába kerülő gyermek számára nehéz a családtól való elválás. A mi szerepünk szerető, gondoskodó, segítőtárs lenni a gyermek számára napi gondozási és egyéb tevékenységek során. Ehhez el kell nyernünk a gyermek bizalmát és szeretetét. Biztonságos légkört teremtünk, ahol óvodásaink mindig számíthatnak megértésünkre, segítségünkre, vigasztalásunkra, és ha kell, védelmet találnak.

A szokások kialakításában következetesek vagyunk, hiszen azok betartása az állandóságot, a biztonság érzetét kelti a gyermekben.

Érzelmi megnyilvánulásainkban őszinteségre törekszünk, ezzel is példaértékű viselkedésmintát adva a gyermekeknek.

A gyermekeket egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására neveljük.

A fejlődés várható eredménye

Az óvoda és a család szoros együttműködése, a biztonságot adó óvodai légkör, a tevékenységek gazdag tárháza, a közös élmények a gyermekek érzelmi életében meghatározó változást idéznek elő. A gyermekek érzelmi élete kiegyensúlyozottá válik, pozitív erkölcsi érzelmek megerősödnek, érzelmeiket vállalják.

b) Értéorientált közösségi nevelés

A közösségi nevelés célja és feladata

erkölcsi, akarat tulajdonságok megalapozása (önzetlenség, tapintat, figyelmesség, tolerancia, megbocsátás, segítőkészség stb.),
a gyermekek egymáshoz és a közösségi szokásokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodásának segítése,
a családban és az óvoda felnőtt közösségében keresztény, megbocsátó, elfogadó életminta vonzóvá tétele.

A társas kapcsolatok alakulásának szinterei, tartalma

Az óvodánkba érkező gyermekek beszoktatása nagy türelmet, szerető odafigyelést és empátiát kíván minden óvodai dolgozótól.

Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvó nénikkel, társaikkal és új környezetükkel. A beilleszkedést segíti az otthonról hozott kedves tárgy és az

óvónők személyes törődése (ölbeli mondókák, énekelgetések, mesélés, bábozás, stb.).

Ebben az időszakban a dajkák is több időt töltenek a csoportokban.

A beszoktatás időszakában személyes beszélgetéseken keresztül és az adatlapok kitöltésével minél többet igyekszünk megismerni a család életmódjáról, szokásairól, életkörülményeiről, a gyermek és szülei kapcsolatáról, s magáról a gyermekről.

Az év közben érkező gyermekek fogadásakor már a csoport tagjai is segítenek új társuk beilleszkedésében.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek társas kapcsolatai a közös tevékenységeken, közös élményeken keresztül formálódnak a mindennapi együttlét során. Az egymás mellett játszástól az együttjátszásig jutnak el az óvodapedagógus tapintatos, egyéni bánásmódot alkalmazó irányításával.

Az igazságos konfliktusmegoldás eleinte az óvodapedagógus feladata, de később a gyermekek önállóan is képesek lesznek békésen elrendezni problémás helyzetüket, felhasználva a környezetükben látott megoldási módokat. Ezért is meghatározó, milyen személyes példát mutat az utánzással tanuló 3-7 éves korosztálynak.

Tudatosan alkalmazzuk a konfliktus megelőzés módszereit, pl.: közös szabályalakítás, értékelési szempontok tudatosítása, a pozitív példák megerősítése, következetesség.

Konfliktushelyzetekben a gyermekeket a konfliktusok kompromisszumos megoldására ösztönözzük.

A napi tevékenységekben lehetőséget biztosítunk a beszélgetésekre, példát mutatunk az egymásra figyelésre, egymás meghallgatására.

Feladatunk, hogy a gyermekek biztonságérzetét mindig fenntartsuk. Állandó jelenlétünk és testi közelségünk, szóbeli ráhatásunk és megértő, elfogadó szeretetünk óvodásaink számára az érzelmi biztonságot jelentik. Tudatos nevelőmunkánkban a pozitív ráhatás és a dicséret módszerét alkalmazzuk leginkább, sohasem szégyenítjük meg a gyermekeket.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi hiányossággal küzdő gyermekeket egyéni fejlesztéssel igyekszünk segíteni, ill. a szülőkkel, az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel fokozottabb együttműködésre van szükség. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos gyermek segítése a gyermekvédelmi felelősökkel karöltve lehetséges.

Az óvodapedagógus személye minta a nevelésben, akinek a személyisége meghatározó a gyermek számára. Értékfelfogása erősen hat a gyermekekre, ezért nem mindegy, hogy milyen értékeket közvetítünk, s azokat milyen tudatosan képviseljük.

Feladatunk:

A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása. Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

A fejlődés várható eredménye

Gyermek családi körülményeinek megismerése, a családdal kialakított személyes kapcsolat és az óvoda családias, derűs légköre mind hozzájárul az óvodába kerülő gyermek biztonságérzetének megteremtéséhez.

Magát testileg, lelkileg biztonságban érző gyermek nyitott a társak, a közös élmények, a közös tevékenységek iránt.

Elfogadja, keresi mások (felnőttek és gyermekek) társaságát, együtt tud működni, kommunikálni velük.

Az óvodáskor végére a gyermek megtapasztalja, átéli a keresztény megbocsátó és elfogadó életmintát.

Szociális érzékenység kialakítása, empátiára való képesség befolyásolása, tudatos szoktással, neveléssel.

Társas együttélés szabályainak, és a gyermeki szabadság biztosításával a szociálisan elfogadható önérvényesítés az adott életkorban elvárható normának szokás szintű elsajátításának támogatása.

Önismeret és a pozitív énkép alakítása, fejlesztése, a gyermekek természetes megnyilvánulásaira, szükségleteire és teljesítményére adott konkrét és pozitív megerősítések által.

Egészséges attitűd, értékekhez, normákhoz való alkalmazkodóképesség kialakítása.

2.2.4. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

a) Az anyanyelvi nevelés

Az óvoda szerepe az anyanyelvi nevelésben kiemelt, hiszen a 3-6 éves korban fejlődik legintenzívebben a gyerek beszéde, ezért fontos számunkra, hogy az anyanyelvi nevelés az óvodai nevelőtevékenység szerves része legyen.

Az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, a nevelés egész folyamatának, ezért az anyanyelvi nevelés nem kezelhető elszigetelten, **valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.**

Az anyanyelvi fejlesztés keretében az egyes gyermekek fejlődéséhez támaszt nyújtunk valamennyi óvodai tevékenység során a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, a meglévő ismereteire, élményeire, tapasztalataira építve. Figyelembe véve az óvodáskor jellemzőit, a gyermekek egyéni fejlődési ütemét és sajátosságait.

Változatos tevékenységeken keresztül az óvadás gyermekek további élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az anyanyelvi nevelés-fejlesztés magában foglalja az anyanyelvi és irodalmi nevelést egyaránt.

Az anyanyelvi fejlesztés célja:

- **a nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetése,**
- az adott életkorra jellemző nyelvi fejlettség kialakítása, (beszédészlelés, beszédmegértés fejlesztése változatos módszerekkel, anyanyelvi játékokkal, különböző tevékenységformákkal)
- spontán beszédhelyzetekkel beszédaktivitás fokozása, nyelvi és kommunikációs képességek kibontakoztatása
- az irodalmi érdeklődés felkeltése.
- valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása

Az anyanyelvi fejlesztés feladata:

- az anyanyelv megismertetése, gyakorlása, alkalmazása,
- irodalmi élmények nyújtása,
- gondolatok, érzelmek szóbeli kifejezőképességének fejlesztése,
- a kommunikációs készség, az önkifejezés eszközeinek fejlesztése,
- beszédkedv fokozása, beszédgátlás oldása, nyelvi igényesség kialakítása,
- szókincsfejlesztés, helyes kiejtés, beszédritmus alakítása,
- beszédérthetőség folyamatos javítása.
- beszédviselkedés (fegyelem, figyelem) alakítása

A beszédet nem örököljük, hanem környezetünktől tanuljuk. Éppen ezért szükséges az óvodában dolgozó felnőttek részéről a helyes mintaadás, beszélő környezet biztosítása. **Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése fontos feladatunk.** Nemcsak a helyes kiejtésre, mondatfűzésre ügyelünk, hanem a tempóra, hangszínre, hangerőre, hanglejtésre, metakommunikációra. Beszédünk szemléletes, egyszerű, de változatos kifejezéseket használó, a gyermek számára érthető, tagolt, érzelmeket kifejező, gazdag szókincsű. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermeki kérdéseket inspiráljuk, feltett kérdéseket megválaszoljuk. Kérdéseinkkel is fejlesztjük a gyerekek gondolkodását, ösztönözzük őket beszédre. Változatos élményekkel (mese, vers, bábjáték, séta, a gyerekek együttműködését igénylő játékok,) és az óvónő beszédpéldájával fejleszthető a kifejező hanghordozás, a változatos szókincs, az érzelmeket megjelenítő viselkedés.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

Tudatos játékválasztás az életkori sajátosságok figyelembevételével.

Hangdifferenciálás szó elején, szó végén, és szóközben felismerjen hangokat.

Eszközök előkészítése, kívülről tudja az óvónő a mondókákat, fokozatosság, kötetlenség, motiválás, érdeklődés felkeltése,

Folyamatos buzdítás, dicséret a játékokban.

Játékosság, többször ismételhetség.

Játékosan gyakorolhatóak a beszédautomatizmusok.

Az óvodapedagógus feladata, hogy az óvodai élet minden területén felismerje, megteremtse, felhasználja a beszédhelyzeteket (gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt) az anyanyelvi fejlesztésre (beszédszlelés - hallás, megértés; beszédprodukción - maga a beszéd), irodalmi alkotások megismertetésére. Anyanyelvi nevelésünk feltétele az óvodai nyugodt, derűs légkör, ingergazdag környezet, mely módot ad a szóbeli megnyilatkozásra.

A gyerekek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében fontos, hogy az óvónő ismerje fel a beszédhibákat: a hiányzó vagy a rosszul képzett hangokat, a beszéd folyamatosságának hibáit, a hangszín rendellenességeit, az anyanyelv sajátosságaitól eltérő ritmust, hangsúlyozást.

Az anyanyelvi nevelés feladatait minden tevékenységi forma keretében megvalósítjuk. Az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció különböző formáinak alakítása a nevelőtevékenység egészében jelen van.

Az óvodai anyanyelvi-kommunikációs nevelés fő területei:

- Beszéd alaki fejlesztése, beszédszervek folyamatos edzése (légzéstechnikát segítő játékok, ajak- és nyelvtorna)
- Beszéd tartalmi fejlesztése
 - Beszédészlelés fejlesztése (hangok és zörejek megfigyelése, megkülönböztetése)
 - Beszédértés fejlesztése (szókincsbővítés)
 - Nonverbális kommunikáció fejlesztése
- Kommunikáció fejlesztése (köszönés, bemutatkozás, megszólítás, szándéknyilvánítás, elbeszélés élmény, ill. kép alapján, mesebefejezés, személyi adatok)
- Illem (az óvodás gyermek érintkezési kultúrája, megjelenése, beszédfigyelme)
-

A fejlődés várható eredménye

Óvodásaink aktívan használják a tapasztalatok, beszélgetések során bővült szókincsüket, törekednek egymás türelmes és figyelmes végig hallgatására, képességeikhez mérten tisztán, megfelelő hangerővel és hangsúlyozással beszélnek.

b) Az értelmi nevelés

Óvodánkban az értelmi nevelés színtere elsősorban a játék, a játékos tanulás. Ezen belül a pedagógusok a fejlesztő munkájukat tudatos tervszerűséggel végzik, irányítják.

Az értelmi nevelés célja:

A gyermekek szerezzenek jártasságot, készségeket és képességeket arra, hogy az élet minden területén tudjanak megoldani problémahelyzeteket, logikusan, kreatívan gondolkodjanak és az ismert dolgokból újat alkossanak.

Az értelmi nevelés feladata:

- Észlelés és finommozgásos funkciók magas szintű működésének elősegítése, melyhez szervesen integrálódik a nyelvi szimbolikus megismerési szint.
- A gyermek spontán és tervezett keretek között szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, **különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.**
- Utánzásra épülő tanulással, a különféle tevékenységekbe történő pszichikus funkciók intenzív fejlesztése.
- **Értelmi** képességek, **érzékelés**, a gondolkodás, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, kreativitás, **alkotóképesség** fejlesztése.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítására törekszünk a mindennapi tevékenységeink során.

A gyermekek fejlesztése érdekében szükséges az egyéni fejlesztés. A gyermekek önmagukhoz, adottságaikhoz, képességeikhez mérten fejlődnek.

Fontos a fejlődés folyamatos nyomon követése, az érzelmi ráhangolódás a tevékenységekre, pozitív erkölcsi, akarati tulajdonságok fejlesztése.

A fejlődés várható eredménye

- óvodásaink nevelőmunkánk hatására sokoldalú, érdeklődő, az iskolai oktatás alapfeltételeinek megfelelni tudó gyermekekké válnak,
- mindezt játékosan, a tevékenységek gazdag tárházának felkínálásával érjük el,
- óvodánk tárgyi felszereltsége és óvónőink érdeklődési köre, fogékonysága segíti gyermekeink értelmi fejlődését.

2.3. A katolikus óvodai élet megszervezésének elvei

2.3.1. Személyi feltételek

Óvodánk 4 csoportos, ennek megfelelően: 8 óvodapedagógus végzi a nevelő-oktató munkát. Az óvodapedagógusok munkáját segítve a nevelés folyamatában, 1 fő pedagógus asszisztens, 4 fő dajka, 1 fő konyhai kisegítő, 1 fő kertész vesz részt.

A nevelőtestület tagjai főiskolai végzettséggel rendelkeznek. Folyamatos a továbbképzések rendszere.

Az óvodánk felnőtt közössége példamutató viselkedése, gyermekközpontú szemlélete, gondolkodásmódja feltétele hatékony nevelő munkánknak.

Óvodánk légköre barátságos, családias.

Óvodánk katolikus szellemisége egységes nevelői attitűdöt és szemléletrendszert kíván. Valamennyi gyermek és szülő iránt barátságos, nyílt, őszinte és érdeklődő magatartást tanúsítunk.

2.3.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az óvoda helyiségei, az udvar oly módon vannak berendezve, felszerelve, hogy az a gyermekek igényeit szolgálja.

Megfelel testméreteiknek, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését.

Elegendő hely és lehetőség van számukra a mozgás-és játékigényük kielégítésére.

A gyermekek által használt eszközök biztonságosak, folyamatos biztonságukra figyelünk. Minden felszerelés a baleset megelőzését szolgálja.

Az óvoda dolgozóinak munkakörnyezete jó. Rendelkezünk megfelelő számú öltözőhelyiséggel, zuhanyozóval, mosdóval, irodával, logopédiai szobával.

A szülőket a tornaszobában, irodában tudjuk fogadni, megfelelő körülményeket biztosítunk számukra.

2.3.3. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Csoportszervezés elvei:

Óvodánkban 4 vegyes csoport működik. A csoportszervezést és a felvehető gyermekek számát az iskolába lépők határozzák meg. A hozzánk járó családok zöme nagycsaládos. Igyekszünk a szülők kérésének megfelelően a testvéreket azonos, ill. másik csoportban elhelyezni. A vegyes csoportokban fontos szempont, a különböző életkorú gyermekek arányos elosztása.

Az osztott csoportoknál a korban közel állók kerüljenek azonos csoportba.

Óvodánkban egységes a szokás-szabályrendszer, egységesek az elvárások, követelmények és egységes szemlélettel szervezzük a gyermekek mindennapjait. Napirend, heti rend

Helyes életritmus kialakítása:

Napirend

A nevelési célunk megvalósításához a legalapvetőbb tartalom a gyermek életkorának megfelelő optimális, helyes életritmus kialakítása. A napi életritmus, a rendszeresen, megszokott időben végzett tevékenységek segítik a gyermek eligazodását, biztonságérzetét, ritmust adnak a mindennapoknak, ezáltal kihatnak az életfolyamatokra.

A fejlődésre és az életfolyamatokra is visszaható egészséges életritmus életkoronként eltéréseket mutat, ezért nagyon lényeges a helyes napirend kialakítása.

A napirend kialakításának fő szempontja:

- **A játék kitüntetett szerepe** mellett a napirend igazodik a különböző tevékenységekhez
- **Tág időkeretek rendszere** (a játék és a mozgás időigényesebb tevékenységforma)
- **Rugalmasság**, mely azt az igényt célozza, hogy minél kevesebb legyen a várakozási idő. Bizonyos tevékenységek kötött időkeretben valósulnak meg: csendes percek, étkezés, pihenés, mindennapos testnevelés, mozgás, vagy a közös mosdóhelységben a megegyezés szerinti lépcsőzetes időbeosztás – ezeket igazodási pontnak tekintjük. A különleges események és programok némileg megváltoztatják a kötött időkereteket.
- **A testnevelés ideje.** A tornatermi beosztás mindenkire nézve kötelező, és az időpontokat be kell tartani a zökkenőmentes pedagógiai munka érdekében.
- **Folyamatosság.** Lehetőség szerint a tevékenységek különösebb törés, megszakítás nélkül követik egymást.
- **Évszakok változása** – ez a szempont különösen a szabadban tartózkodás kereteinek változásában valósul meg. Az évszakokhoz igazodva különbséget teszünk a nyári óvodai élet (jún.1 – aug. 31.) és az év többi napjai (szept.1. – máj. 31.) között. Ugyanakkor a „sokat a szabadlevegőn” tartózkodás elve szerint a jó idő fokozatos beköszöntésével növeljük a szabadban tartózkodás idejét.
- **A gyermekek egyéni szükségletei**

Heti rend

A heti rend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. A heti rend, különösen a nevelési év elején teljesen másképp alakulhat, mint a nevelési év végén. Különösen a beszoktatás idején figyeljünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti rendet állítsunk össze. Arra is kell figyelni, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a heti rend a gyermek életének észrevétlen

szabályozója legyen.

A heti rend kialakítása természetesen az óvodapedagógus feladata. Számítalan variációval az adott óvodai csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembevételével nemcsak a komplex foglalkozások helyei, de az időkeretek is megváltoztathatók.

A fejlődés nyomon követése

Programunk célja a *harmonikus személyiségfejlesztés*. A cél eléréséhez szükségünk van a fejlesztő folyamat ellenőrzésére, az óvodába lépéstől az óvoda elhagyásáig. Ez magában foglalja a gyermek és környezetének, fejlődési jellemzőinek, másrészt az óvodapedagógus nevelői hatékonyságának *tudatos nyomon követését*.

A gyermek eredményes nevelésének, képességfejlesztésnek alapja a teljes személyiség ismerete. Ezért meg kell ismernünk a gyermek élettörténetét terheség kezdetétől az óvodába lépés pillanatáig, megismerjük a családi körülményeiket, környezetének legfontosabb jellemzőit. Ennek nagyon jó alkalma a **családlátogatás**. Ez a szülő- pedagógus, gyermek- pedagógus közötti bizalmas kapcsolat kialakításának első lépése. (családra vonatkozó „adatok”, a gyermek korai fejlődésére vonatkozó „adatok”, csecsemőkori fejlődés jellemzői)

Ezt követik a **beilleszkedési tapasztalatok**. Ezt az óvodába lépést követő harmadik hónapig nevezzük. A tudatos, célirányos, tervszerű megfigyelések folyamán elegendő információhoz jutunk. A megfigyeléseket valamennyi tevékenység során végezzük.

Tudatosan figyeljük a gyermek beilleszkedését (szülő hogyan segíti, hátráltatja, mennyi időt vesz igénybe a beilleszkedés, milyen a szülőtől való elválás)

A képességek fejlettségét szintén megfigyeléssel végezzük (motoros képességek, értelmi, érzelmi, akarati, szociális, anyanyelvi képességek)

A megfigyelések tapasztalatait elemezzük, majd a feladatainkat meghatározzuk.

A beilleszkedés után is **folyamatosan megfigyeljük** a gyermeket. Ezek a megfigyelések segítenek bennünket abban, hogy az óvoda mindennapi életében a tevékenységek és a játék alkalmával felfigyeljünk a gyermek részfunkciós- zavaraira, és a szükséges segítséget megadjuk a fejlődéshez.

A gyermek fejlettségét „fejlettségmérő” lapon folyamatosan rögzítjük, és követjük az óvodába lépéstől az iskolakezdésig. A gyermek személyiségét nem statikusan, hanem önmagukhoz viszonyított fejlődésben szemléljük.

Az óvodapedagógus a gyermek személyiségfejlődési nehézségeit felismeri, abban segítséget nyújt, vagy megfelelő szakembertől segítséget kér.

A „fejlettségmérő lap” szempontjai:

- *Értelmi képességek, megismerő tevékenységek* (érzékelés, összehasonlítás, emlékezet, gondolkodás, figyelem)
- *Mozgásfejlettség* (nagy- és finommotorika, test séma, térbeli tájékozódás)
- *Anyanyelvi fejlettség*
- *Szociális érettség* (erkölcsi és közösségi élet szokásai, érzelmi élet, önállóság, munkatevékenység)
- *Dominancia*

A „fejlettségi lapot” januárban és májusban töltjük ki a 3-5 éves korig.

Az iskolába menő gyermekeknek „**Iskolakészültségi**” lapot állítottunk össze. Ennek alapján figyeljük, segítjük, fejlesztjük a gyermeket, kérjük a szakszolgálatok segítségét. Rögzítjük a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat.

A szülő kérésére az óvodapedagógusok tájékoztatót készítenek a gyermek óvodai fejlődéséről, és javaslatot tesznek a gyermek további fejlődéséhez szükséges intézkedésekre.

Ellenőrzési, értékelési formák

Az ellenőrzési, értékelési formák megválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait.

Pedagógiai értékeléseink alkalmazott módszerei:

- megfigyelések,
- tapasztalatok gyűjtése,
- gyermeki munkák elemzése.

Preferált eszközei:

- gyermeki produkció,
- gyermeki alkotások

Az óvodapedagógus visszajelzései, értékelései egyértelműek, a gyermekek konkrét, jó cselekedetét emeljük ki.

A gyermeki fejlődést folyamatában figyeljük és értékeljük. A teljesítményüket egyéni képességeikhez viszonyítva értékeljük. A pozitív megerősítések változatos formáit használjuk (verbális és nonverbális eszközrendszer).

Feladatunk:

- a gyermeki fejlődés tudatos nyomon követése
- az erősségek és gyengeségek beazonosítása és erre építve az egyéni fejlesztési feladatok meghatározása.

2.4. Az óvodai élet tevékenységei

2.4.1. Hitre nevelés

A kisgyermek lelki életét érzelmeik irányítják, így ebben az életkorban a legfogékonyabbak az Isten szeretetére, a hitre. A hit átszövi egész óvodai életünket. Erkölcsi nevelésünk alapját a keresztényi erények adják.

Óvodánkban a hitre nevelés elsődleges célja a keresztény családi nevelés támogatása, illetve a gyermekek elindítása a keresztény életre.

A hitre nevelés tevékenységi formái:

- csendes percek
- imádságok
- templomlátogatások
- szentmisék

Csendes percek

A mindennapos kötött formában történő lelki beszélgetésekről, amelyek időtartama napi kb. 10-15 perc és a csoportok egyéni napirendjéhez igazodnak, éves terv készül. Havi- illetve heti lebontásban különböző vallásos témákat dolgozunk fel figyelembe véve az éppen aktuális egyházi ünnepeket, megemlékezéseket, a szentek, jeles egyházi személyek napját, stb. Mindezek alapján a heti témákat tovább részletezzük a hét minden napjára. A hét első négy napján többnyire új ismeretekkel gazdagítjuk a gyermekeket, az ötödik napon pedig legtöbbször összefoglaljuk a héten elhangzottakat, vagy új imát, éneket tanulunk.

Imádságok

A csendes perceket általában énekkel és reggeli imával kezdjük. Étkezések előtt és után, valamint a délutáni csendes pihenő előtt is rövid imát mondunk.

Az imádkozás Istennel való beszélgetést jelent. Ezért kéréseinket, köszönetünket, hálánkat nem csak kérő-, köszönő-, hálaadó- és dicsőítő imák formájában vesszük az Úr elé, hanem megpróbáljuk saját szavainkkal is elmondani, kifejezni.

Templomlátogatások

Év közben több olyan alkalom van, amikor a gyermekekkel együtt templomba látogatunk. Ennek kapcsán a gyermekek gyakorolhatják azokat a viselkedési formákat, megismerhetik a templom azon külső és belső jegyeit, amelyekről a csendes percek során beszélgettünk.

Más vallású templomokat is megnézünk, megfigyelünk, összehasonlítunk.

A templomlátogatás alkalmai:

Séta, megfigyelés céljából többször sétálunk el az óvodánkhoz közeli templomokhoz.

Ünnepek, jeles napok alkalmával:

- Magyarok Nagyasszonya ünnepén (okt. 08.)
- Szent Erzsébet ünnepén (nov. 19.)
- Karácsony táján a betlehem megtekintésekor
- Szent Margit ünnepén (jan. 18.)
- Szent Balázs püspök ünnepén (febr. 03.)
- Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén (márc. 25.)

Szentmise

Közös szentmise évente kétszer van óvodánkban, melyre meghívjuk a szülőket, hozzátartozókat is: Karácsonyi szentmise, és a nevelési évet záró Te Deum.

Főbb témáink az éves tervünk szerint:

- Ismerkedés**- egymással, egymás jelével, a csoporttal, óvodával, stb.
- Imádság**- jelentése, módja, fajtái, helye, eszközei, imatanulás;
- Templom**- külső és belső jegyei, viselkedési szabályok a templomban;
- Teremtés**-fogalom tisztázása, ég, föld, égitestek, növények, állatok, ember teremtése;
- Biblia** - ismerkedés, beszélgetés a Bibliáról, fontossága, részei, Gyermekbiblia;
- Szentek**- a Szent szó jelentése, kik a szentek, életük bemutatása;
- Az óvoda védőszentje**- Szent András

- Advent-** az advent szó, az adventi koszorú, a gyertyák színének jelentése, jócselekedetek megfogalmazása;
- Karácsony-** Jézus születésének örömhíre, látogatók a kis Jézusnál;
- Család-** tagjai, a család szerepe, fontossága;
- A víz-** belső és külső tisztaság, a keresztség;
- A gyermek Jézus-** Jézus családja, gyermekkora;
- A tűz-** a világosság és a sötétség, a gyertya lángja, mint jelkép;
- Jézus csodatettei-** bibliai történetek elmondása, megbeszélése;
- Nagyböjt-** a böjt fogalmának megbeszélése, jelentősége;
- Otthonunk, hazánk-** hazaszeretetre nevelés;
- Húsvét-** Virágvasárnaptól a feltámadás örömnepéig tartó evangéliumi részek megbeszélése;
- Jézus példabeszédei-** az éves tervben kijelölt bibliai részek megbeszélése, magyarázata;
- Mária, égi édesanyánk-** beszélgetés Máriáról, az édesanyákról és az irántuk érzett tiszteletről, szeretetről;
- Egyházunk-** a fogalom tisztázása, beszélgetés a közösségről;
- Pünkösöd-** beszélgetés a szentlélek eljövételéről, az ide tartozó evangéliumi részek elmondása, megbeszélése;
- Erkölcsei beszélgetések-** az egész éves tervet átszövik, valójában a csendes percek alapját képezik, hiszen minden témát erkölcsi vonatkozásban közelítünk meg és tárunk a gyermekek elé.

Az erkölcsi beszélgetések témakörei:

A család és az óvodai közösség- az összetartozás, az együttlét fontossága

Erkölcsei tulajdonságok: az igazmondás, a szófogadás, a szeretet, a gondviselés, a segítség, a barátság, az örömszerzés, a vigasztalás, a szomorúság, a bocsánatkérés, a figyelmesség, a jószívűség.

A hála, a köszönet, az együttérzés, a részvétel, a megbecsülés, a felelősségvállalás,

A vendégvárás, a titok, a meglepetés, az ajándékozás

Jócslekedetek megfogalmazása, a rossz tulajdonságok leküzdése

Mi magyarok vagyunk- hazaszeretetre nevelés

Erkölcsei nevelés

Mivel óvodáskorban elsősorban az erkölcsi nevelésre fektetünk nagyobb hangsúlyt, ezért a vallásos ismeretekből (pl. bibliai részek, szentek élete, imák, énekek, stb.) csak azokat tárjuk a gyermekek elé, amelyeket mi fontosnak tartunk.

A gyermeki magatartás alakításában minta értékű az óvodában dolgozók viselkedése.

Az erkölcsi nevelés területei, feladatai:

- az igazság szeretetére-, felelősségtudatra-, becsületességre-, megbocsátásra- és kiengesztelődésre nevelés;
- önfegyelemre-, önuralomra-, türelemre-, alkalmazkodásra nevelés;
- közösségi életre-, munkára-, felebaráti szolgálatra-, segítőkészségre-, a felnőttek tiszteletére nevelés.

Az egyházi év ünnepei óvodánkban:

Karácsonyi ünnepkör:

Szent András- az óvoda védőszentjének ünnepe
Szent Miklós püspök ünnepe
Advent- I.-II.-III. IV. hétfői közös gyertyagyújtások
Karácsonyi szentmise
Vízkereszt- Házszen telés

Húsvéti ünnepkör:

Hamvazószerda- a nagyböjt kezdete
Virágvasárnap
Nagyhét : Nagycsütörtök
Nagypéntek
Feltámadás
Mennybemenetel

Pünkösöd

Évközi idő- megemlékezések az aktuális szentekről, jeles napokról, egyéb ünnepekről: pl. Magyarok Nagyasszonya (10. 08.), Szent Erzsébet (11.19.), stb.

Ünnepeink, megemlékezéseink többsége az egyházi év ünnepeihez kapcsolódnak.

Tudatosan törekszünk arra, hogy a családi-, társadalmi-, az egyházi év ünnepeit valódi tartalommal töltsük meg.

A készülődéssel a gyermekek értelmét és lelkét is ráhangoljuk az ünnepre. Nyitott ünnepeinkkel a gyermekeket a családjaikkal együtt vonjuk be és tanítjuk meg őket a közös ünneplésre.

A jeles napok kiemelésével a néphagyományokon alapuló népszokások értékeit őrizzük meg és mentjük át a jövő számára. Jelentős hangsúlyt fektetünk a nemzeti értékeinkhez, a szülőföldünkhöz való pozitív viszony kialakítására.

A szentek életének megismerésével, példájukkal erősítjük az Istennel való kapcsolatot.

A magyar szentekre való megemlékezésekkel pedig magyarságtudatukat is mélyítjük (Szent Imre, Szent István, Szent Erzsébet, Szent Margit, Szent Márton, Szent László).

- *A Mária-ünnepeken* közösen látogatunk el a templomba.

- *Szent András* napkor, amit minden évben megünnepelünk, a gyermekek közösen vesznek részt a szülőkkel. Délelőtt a nagycsoportosok előadják a Szent András életéről szóló jelenetet, majd a kiscsoportosok megkapják az óvoda lógójával ellátott pólókat. Délután játszóház, kézműves foglalkozások, zsákbamacska, palacsinta-vásár várja a szülőket és a gyermekeket egyaránt.
- *Mikuláskor* Szent Miklós püspök tetteit, cselekedeteit emeljük ki és tesszük vonzóvá a gyermekek számára.
- *Advent-* a várakozás időszaka. A koszorúkészítés, a hétfői közös gyertyagyújtások, közös imák, valamint az ide kapcsolódó evangéliumi részek megjelenítése lelkileg és érzelmileg ráhangolják a gyermekeket és szüleiket is Karácsony méltó megünneplésére.

A negyedik gyertya meggyújtását közös szentmise követi.

Az ajándékkészítéssel és a jócselekedetek gyűjtésével megerősítjük, hogy a Karácsony nem az ajándékalmok és díszek ünnepe.

- *Húsvét* előkészületében, a böjti időszakban jócselekedetekkel és lemondásokkal kapcsolódunk a megváltás ünnepéhez.

A szenvedéstörténetet egyszerűen ismertetjük a gyermekekkel. Nagy hangsúlyt kap a feltámadás története, kiemelve a feltámadott Jézussal való találkozás örömét.

A néphagyományokról sem feledkezünk el: a tojás díszítésével (mely a megújuló élet jelképe) ezt idézzük fel.

> *Pünkösd*

Jézus mennybemenetelekor eltűnt a tanítványok szeme elől, de jelenlétét mindennap érezhetjük, ha szeretettel fordulunk egymás felé, örömet okozunk társainknak.

Pünkösdkor a Szentlélek eljövételének örömét elevenítjük fel, és az Egyház alapítására emlékezünk.

A tanévet egy Te Deum szentmisével zárjuk a templomban.

A hitre nevelésben használt forrásanyagok:

Szent Biblia

Gyermekbiblia

Fiatalok Bibliája

Szerepi Imréné: Lelki beszélgetések óvodások számára

Ajándék a világnak--segédanyag a katolikus óvodák számára 2005.

Katolikus szemléletmód, a vallásos és erkölcsi nevelés megvalósulása a tanulási, ismeretszerzési folyamatokban-- segédanyag 2006.

Szecsődi Leó: Mesék tíz órákor

Czárán Eszter: Világnak virága- Ősz, Tél, Tavasz, Nyár

Jézus hív és vár-- ima- és énekgyűjtemény óvodásoknak

2.4.2. Játék

A játék a kisgyermek számára létforma, örömforrás, szükségletek, vágyak, igények, élmények aktív megélése, feszültségoldás, az egészséges fejlődés alapja, a személyiségfejlesztés legfontosabb módszere, feltétele és eszköze is egyben.

Minden gyermek számára biztosítja, hogy az érzelmi alapú élmények folyamatos töltekezésével a gyermek egyéni vágyai és ötletei a kötetlen, széles skálán mozgó játéklehetőségekben kibontakozhassanak.

A kisgyermek az óvodai élet során érzelmeitől és igényeitől indítva játszik szabadon és kötetlenül. Minden teret, eszközt és lehetőséget ki, és felhasznál spontán módon arra, hogy játszon, tapasztaljon, kíváncsiságát, vágyait, igényeit kielégítse. A gyermekek élményeikből, élethelyzeteikből merítenek témát, ötletet, vagy vágyaik, képzeletük, kíváncsiságuk és igényeik alapján választanak játékot, tevékenységet. Ezt a szabadságot segítjük azzal az óvodai élet keretei között, hogy megfelelő teret, helyet, időt, eszközt, és érzelmileg meleg, elfogadó, biztonságos légkört biztosítunk, azaz megteremtjük a jó játék feltételeit.

Megtanulja az együttélés szabályait szokásait, megtapasztalja a kommunikációs helyzeteket, magatartásformákat, megismeri a ráirányuló elvárásokat, valamint önérvényesítése lehetőségeit és határait. Ezek a tapasztalatok segítik abban, hogy eligazodjanak a felnőttek és társaik között, és a normák, szabályok és szokások beépüljenek a személyiségükbe.

A jó játék megteremtésének alapelvei, jellemzői

- * Tiszteletben tartjuk a gyermek játékának a **szabadságát**, önkéntességét, valamint azt, hogy a valóságból vett tapasztalatait a gyermek képzelete segítségével átdolgozhatja, kiegészítheti, más tulajdonságokat ruházhat rá. A gyermek a játékához átalakíthatja a teret, megváltoztathatja a környezete egyes elemeit annak érdekében, hogy a „mintha” tudata még átélhetőbb legyen.
- * Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek játékát **komoly kettős tudat** jellemzi, mert pontosan tisztában van azzal, hogy játszik és a valóságtól ez különbözik.
- * Az óvodai élet során a gyermekek számára rengeteg **lehetőséget és megfelelő feltételeket** biztosítunk, hogy szabadon, önként választhasson.

A jó játék feltételei:

Légkör

A gyermekek felszabadult tevékenységéhez megteremtjük a nyugodt, derűs, biztonságos légkört.

Hely

Bensőséges terek, kuckók kialakításával lehetőséget adunk félrehúzódásra, egyedül létre, mesekönyv nézegetésre.

A gyermekek játékterét úgy alakítjuk, hogy mozgásvágyukat kielégíthessék.

Engedjük, hogy szabadon dönthessék el, hogy mit, mivel és hol szeretnének játszani.

A szabadban is biztosítjuk számukra a teret, hogy játékuk zavartalan lehessen.

Idő

Biztosítjuk az időt és a teret, hogy a megkezdett játékot egész nap, sőt másnap is folytathassák. Napirendünket, az életkort figyelembe véve úgy alakítjuk, hogy minél több idő jusson szabad, kötetlen játéokra – csoportszobában, szabadban.

A játékeszközök elrakását rugalmasan kezeljük, csak annyira kívánjuk meg, hogy más tervezett, szervezett tevékenységhez megfelelő hely maradjon.

Eszköz

Az eszközök jól látható, gyermekek által könnyen elérhető helyen vannak.

Minden játékeszköznek állandó helye van, ugyanakkor a játékok elvihetők, átcsoportosíthatók, ha a gyerekek játéka úgy kívánja – bizonyos keretek között.

Rendelkezésre áll sokféle képességfejlesztő, társas és egyéni ügyesség fejlesztő játék.

Játékidő alatt a vizuális alkotótevékenységhez szükséges eszközök megtalálhatók.

Az építőjátékhoz különböző méretű kockák, sínek és kiegészítők állnak rendelkezésre.

A sokszínű szerepjátékokhoz használhatják a mindennapi élet tárgyait (orvosi táska, flakonok, használt telefonkészülék...), egyedi kellékeket (cumisüveg, edények...) kendőket, sálakat, táskákat, fátylakat, szoknyákat...).

Mozgásos játékokhoz is biztosítunk eszközöket – csúszásra, mászásra alkalmas szerkeket, alagút, karikák, labdák...

Fontos a nagyméretű tükör, mely segít az önismeretben, a testséma kialakulásában, saját testük térbeli elhelyezkedésének megismerésében, a térben és síkban ábrázolt világban való helyes tájékozódásban.

A szabadban lévő eszközöket, a mászókat megfelelő felügyelet mellett mindenki használhatja. Az állandó eszközök mellett, biztosítunk labdákat, karikákat, köteleket, homokozó eszközöket, és jó idő esetén mód van rajzolásra is.

A játék, mint a tanulás legfontosabb tere

A játék a gyermek alaptevékenysége. A játék közben alakul a helyes szokás-szabályrendszere, átéli a viselkedési, alkalmazkodási, együttműködési szükségleteket, tapasztal, megfigyel, kísérletezik, önfeledten tevékenykedik és rajta keresztül tanul. Minél többet játszik, annál többet tapasztal, több mindent tud sajátjaként kezelni. Ezernyi variációval, ismétléssel tudja magához hasonlítani a megélt tapasztalatait, élményeit. Megértése lassan gyarapszik, tudatossá válik. Az óvoda szellemisége a játékot, mint a tanulás legfontosabb terét fogja fel, 3-7 éves korig

Az óvodai élet tevékenységformái a játékból indulnak és oda térnek vissza, és végig játékosak maradnak!

Az óvodapedagógus anyanyelvi nevelési feladatai a szabad játékban

A játékban kialakult társas kapcsolatok természetes körülmények között fejlesztik a beszédet, szerepvállalást. Lehetőséget teremtenek a párbeszéd kialakulására, alkalmazzák a kérdést, felszólítást, kijelentést. Az óvónő, ha maga is bekapcsolódik a gyerekek játékába, az eljátszott szereppel, a szerepbe illő megnyilvánulásaival, a megfelelő nyelvi formák, szókapcsolatok, szinonimák alkalmazásával, metakommunikatív módon mintát kínál a gyerekeknek; ezzel színesebbé válik a gyerek tevékenysége, kiteljesedik a szerep.

Gondolkodtató, cselekedtető játékban fejlődik a gyerekek gondolkodása, kifejezőképességük.

Olyan szituációkat teremtünk, melyben a gyermek megfigyel, felfedez, új ismereteket szerez, gondolkodik, mindenről beszélhet, kérdéseire választ kap.

Az anyanyelvi nevelésben is jól használható eszköz, a bábjáték. A báb segítségével a gátlásos gyerek is megszólal. A bábjátékkal fejlődik érzelmi kifejezőkészsége, gyakorolja az elbeszélő és a párbeszédű beszédformákat, felismeri, hogy miképpen lehet „bánni” a hangjával, a hangerővel, a hangmagassággal, hangszínnel. Ha a gyermek saját maga által kitalált szöveggel bábozik, fejlődik képzelete, kifejezőképessége, fantáziája.

Az óvodapedagógus nevelői szerepe a játék irányításában

A gyermek játékának megfigyelésével megismertetjük annak személyiségét, képességeit, készségeit, gondolkodását, ismereteit, fejlettségi szintjét. Egy adott játékszínten megrekedt gyermeket ötletadással, együttjátszással fejlesztünk tovább.

A gyermekeket a kudarcok elviselésére neveljük, példát mutatva arra, hogy egymás sikerének is lehet örülni. Az óvodapedagógus irányító szerepe nélkülözhetetlen tettlegesség, bal eset, veszélyhelyzet esetén, illetve ha valakire elfogadhatatlan szerepet akarnak ráerőltetni. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy óvodásaink a játék során törekedjenek az igazságosságra, kialakuljon szabálytudatuk, önérvényesítési törekvésük és a közösségi érdek egyensúlyban legyen, becsülik meg egymás munkáját, kölcsönösen segítsenek egymásnak és így jussanak sikerélményhez.

Mindezen tulajdonságok fogékonnyá teszik őket a keresztény értékekre.

2.4.3. Verselés- mesélés

Mi a mese és a vers szerepe az óvodai életben?

A mese és a vers nem az egyik „foglakozási ág”. Több annál. . A magyar gyermekköltészet, a népi, a dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. Mindig mondjuk, amikor igény, kedv, hely és idő van a számára. A gyerekek kérésére is bármikor, ha a körülményeket meg tudjuk hozzá teremteni. Altatás előtt minden nap van mese vagy vers. Képnézegetés, rajzolás, beszélgetés közben inkább verset, mondókát mondunk, bábszínházban dramatizált meséket.

A mesehallgatás, versmondás, a verses szöveggel kísért játék, a bábszínház az anyanyelvi nevelés semmi mással nem pótolható lehetősége. Különös beszédhelyzet, amely erős, tartós önkéntelen figyelmet vált ki.

Anyanyelvi nevelő hatása abban rejlik, hogy ráfigyelteti a gyermeket az emberi beszéd érdekességeire. A jó mese és gyermekvers szövege hangzásban, ritmusban, hangulatban, képi erőben messze felülmúlja a hétköznapi beszédünket. Nincs még egy szövegfajta, amelyre a gyermek ennyire elmélyülten, önként odafigyel.

Ennek tartalmi okai:

- A mesei motívumok és gyermeki tulajdonság megfelelései.
- A mondókák és a játékok mozgással kísért gyönyörűsége.

A mese, a népmese, a magyarság történetét feldolgozó mondavilág elemei, a magyar szentek életéről mondott történetek *az egész napi óvodai zajban a csend szigetét jelentik.*

Pihentet, szórakoztat, táplálja a képzeletet, segít az élmények feldolgozásában és teljes világképet, világmagyarázatot ad, segíti a hitre nevelést, a magyarságtudat alakítását, az anyanyelv szeretetét.

A versek, a magyar gyermekköltészet alkotásai, a népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok a beszéd zenei elemeire épülnek.

A játék, szöveg és dallam, mozgás – beszédritmus és hangulat egységet alkot. Az igazán életkorukhoz illő verseket, népi gyermekmondókákat, verses játékszövegeket nagyon gyorsan megtanulják.

Mindkettő alkalmat ad arra, hogy olyan beszédkapcsolat jöhessen létre, amelyből hiányzik a közvetlen, oktató szándék. Sokkal inkább a képzeletet és az érzelmeket mozgatja, az együttlét fenntartására és a valóságos mozgásos játékokra serkent. Egyértelműen olyan beszéd, amely örömet vált ki. A mondott, meghallgatott szóval, valamint a szavakon túli érzelmi és mozgásos megnyilvánulásokkal hat.

➤ A mese csodás elemekkel ékesített történet, de ennek forrása az érzelemtől átfűtött képzelet és a félelmet, akadályt nem ismerő akarát. Rámutat arra, hogy ember és ember, ember és természet szorosan összetartozik.

A mese az emberről szól, aki figyel önmagára és a teremtett világra. Sokféle elemet tartalmaz: az ősi mítosz, a középkori hiedelmek, egy-egy nép, nyelvközösség társadalmi tapasztalata, az alakító és átalakító mesemondók egyéni életismerete mind nyomot hagyott rajta. Szerkezete tömör, cselekménye egyfolytában haladó, nyelve elképzeltető. Állandóság és változékonyság jellemzi. Alapmotívumai és szerkesztési fogásai állandóak. Epizódjai, díszítőelemei lehetőséget adnak az improvizációra, a rögtönzésre.

A jó és jól elmondott mese én – erősítő hatású. Különösen akkor, ha többször, ismétlésként is elhangzik. Ilyenkor nagyon jó, biztonságfokozó élmény az ismert epizódok egymásra épülése. A mesehallgató gyermek előre elképzeli, „tudja”, hogy mi fog következni, s a várt esemény, az oda illő kifejezéssel, ugyanúgy, mint első alkalommal valóban elhangzik. Az „ismerős” szorongáscsökkentő élmény. Mindezt képi teljességben tudja felidézni, ami a gyermek számára az egyedüli felfogható értelmezése az emberrel megtörténhető eseményeknek. Létfontosságú élményről van szó, mert a világ megismerése felé az én fejlődésének élménye az elrugaszkodási alap.

A gyermek szívesen lép át a rendkívüliségbe, kettős tudattal éli meg a mesét /egyszerre hallgatója és résztvevője a történetnek/. Olyan kapcsolatokat, helyzeteket mutat fel a gyermek számára, amelyek megértésére más eszközökkel ebben az életkorban még nincs mód.

A mese oldja a szorongást, amelyet vagy a még ismeretlen világ, vagy a feldolgozatlan indulatok váltanak ki. Belső képteremtésre tanít, mely nélkül lehetetlen az olvasóvá válás, amely távlati feladat.

➤ **Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népmeséknek, a népi hagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.** A népi mondókák, gyerekjáték szövegek éppen olyan jó versek, mint a legnagyobb költőink remeklései.

A játékkal kapcsolatos mondókaversek lehetővé teszik, hogy mozogjanak, énekeljenek, ritmikus szövegeket ismételgessenek. A ritmus és a dallam összhangra neveli a mozgást, a beszédet és a gondolkodást.

Mozgás – érzelem – értelem. Ez az a nyomvonal, amely mellett a kultúra kiépül. Ez a

fejlődés természetes rendje. Gyereknek való versek is a ritmus, hangzás, hangulat és a képek erejével hatnak. A mozgás és a dallam áttételesen érvényesül: ritmusfeszültség és beszéddallam gyanánt.

A hatást a gyerek viselkedéséből, játékából, beszéd és mozdulattöredékekből, az ismétlés vágyából mérhetjük le. Nem feltétlenül az utánamondás a jele annak, hogy a lírai érzelem jelen van. A jó jel inkább az, ha a vers, mondóka természetes része az együttlétnek, a játéknak, a közös létnek.

Amikor verset hallgatunk, mondunk, a ritmus és a hangzás feleleveníti a hangulattal kísért mozgásbenyomást. A gyors ritmusú verset vidámnak érezzük, a lassú, szaggatott, vagy belső csendekkel tagolt verset inkább szomorúnak. A ritmus, a hangzás, a hangulat összekapcsolódik, és az elemi mozgásélményt helyettesíti. A versélmény gyökere a mozgás.

Általában az énekelt szövegből bontakozik ki a mondókajáték, abból a vers, rövid verses mese, és ebből a próza. A mese kezdetben mondóka, halmozó és láncmese, állat hangutánzó szöveg, felelgetős mese csalímese, varázsmese, tündérmese.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek szorongását, belső feszültségét oldhatjuk a bensőséges személyes kapcsolattal.

A mesemondás varázsos, meghitt légkört teremt. A mese- és vershallgatás hangulatkeltő elemekkel történik.

A megfelelő időpont kiválasztása befolyásolja a családi, nyugodt légkör kialakítását.

Kezdeményezéseink kötetlenek, de törekszünk minden gyermek bevonására. (motiváció, színes előadásmód, stb.)

2.4.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Célunk: A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezésére nevelése. Gazdagítani tér-, forma-, szín képzeteket, igényességük alakításával, elmélyítésével megalapozni esztétikai érzékenységüket, ízlésüket. A vizuális nevelésben a nyelvi-képi ábrázolással felismertetjük a gyermekekkel, hogy élményeiket szóban és rajzban egyaránt kifejezhetik. A környező társadalom-természet összefüggéseinek megismerése gazdag irodalmi anyaggal járul hozzá a gyermekek anyanyelvi fejlesztéséhez. Arra törekszünk, hogy módszereink, eszközeink érdekesek, változatosak legyenek és ébresszenek igényt, vágyat a társalgásra, a közlésre.

Alapelvünk: A vizuális nevelés önmagában is összetett, sokszínű nevelési terület. Magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, az építést, képalakítást, a konstruálást, a kézimunkát, a műalkotásokkal a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedést mely fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Lehetőséget teremtünk művészi rajzok, festmények, szobrok, épületek, népi alkotások nézegetésére.

A vizuális nevelés a gyermekeket egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően kép - plasztikai kifejezőképesség birtokába juttatja, kialakítja bennük az elemi képolvasási, komponálási, térbeli tájékozódó és rendező képességet. Az ábrázoló tevékenységek segítik a gyermeki élmény- és fantáziavilág gazdagodását, és annak képi kifejezését: a gyermek tér-forma és szín képzetek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

A gyermekek zavartalan, változatos tevékenységéhez a feltételek (hely, idő, eszköz, élmény)

biztosítása. A gyermekek alkotótevékenységének, tartalmának, minőségének fejlesztése. Egyéni képességeik fejlesztése a fokozatosság elvének betartásával, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével.

A helyes eszközhasználat megtanítása, a felhasználásra kerülő anyagok tulajdonságainak megismertetése. Többféle technikai alapelemekkel és eljárásokkal való ismerkedés, megoldás, változatosság biztosítása. A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka esztétikai nevelésünk szerves része. A környezetben való tájékozódásban a vizuális látás meghatározó alapot nyújt az értelmi fejlesztéshez.

Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

A gyermekek "látásának" fejlesztésével pontosabbá tesszük észlelésüket, érzékelésüket, gondolkodásukat, formaérzéküket és esztétikai igényességüket. Mivel a kisgyermeknek még nincs kialakult ízlése, ezért nagy a felelősségünk abban, hogy a környezetükből származó különböző behatásokat vagy felerősítjük, vagy megerősítjük, esetleg semlegesítjük.

Az ábrázolás az önmegvalósítás, az önkifejezés eszköze, ezért nem mondhatunk ítéletet a gyermekek műveiről. A gyermekek ízlésének, alkotóképességének, fantáziájának, kreativitásának kibontakoztatása, esztétikai nevelésüket szolgálja. A rajzolás, festés, mintázás, kézimunkázás, képalakítás, konstruálás, mind olyan eszköz, mellyel a gyermek alkotókedvét, a környezet rá gyakorolt hatását fejezi ki. Témaadás nélkül a gyermekek tevékenység-adta örömmel festenek, ragasztanak, mintáznak stb., így fejlődik képalakító készségük, színérzékük, esztétikai érzékenységük.

Az "anyag" alakíthatósága során fejlődik a finommotorika és a szem-kéz koordináció. A gyermekek egész napi játékuk során látják, tapasztalják az általuk használt eszközök, anyagok sokféle tulajdonságát, variálhatóságát, formálhatóságát. Az alkotótevékenység mindennapos biztosítása kiemelt feladatunk. . Az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret és változatos eszközöket biztosítunk. A csoportszobában, a megfelelő méretű és minőségű eszközök a gyermekek által jól hozzáférhető helyen vannak elhelyezve. A rajzoláshoz, festéshez, mintázáshoz, fonáshoz, hajtogatáshoz, ragasztáshoz, varráshoz stb. szükséges eszközök kezelését gyermekeként, egyénileg tanítjuk. A gyermeki alkotásokhoz szükséges eszközök és anyagok körét fokozatosan és folyamatosan bővítjük, hogy önmaga választhassa ki milyen technikát, eszközt szeretne használni. Eszköz a kő, a kavics, a toll, a különféle termékek, a gyöngy, a textil, a papír, a cellofán, a dobozok és fadarabok, stb. Kincses ládánkba egész évben folyik a gyűjtés, a válogatás, hogy miből, mit, hogyan lehet készíteni.

Fontos az alkotás helyének megválasztása, a helyes szokás és szabály-rendszer kialakítása. A gyermekeknek legyen módjuk alkotásaikat biztonságosan megőrizni, munkájuk legyen megszokott helyen. A szőnyegen, asztalon készített alkotásokat nem szedjük szét mindaddig, amíg épségben van, esetleg használható (takarítás esetén sem). Minden alkotásból kiállítást rendezünk, ezzel is ösztönözve a rajzoláshoz nehezen fogó gyermeket. . Törekszünk arra, hogy a gyermeki alkotásokat minél több közösségi rendezvényen bemutassuk, és a tehetségeket bátorítsuk. Sokféle eszközt és technikát kínálunk az ábrázolástól idegenkedő gyermekeknek és ösztönözzük őket a közös képalkotásra.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenységben

A vizuális nevelésben a nyelvi és a képi, formai ábrázolás gyakori együttes alkalmazásával az óvónő felismertetheti a gyerekekkel, hogy valamely élményt, eseményt, érzést többféle úton is ki lehet fejezni.

A beszéddel kísért ábrázoló tevékenység jó gyakorlási forma a beszédhibás – főleg a dadogó – gyerekek számára, mert e párhuzamos tevékenység közben a nyugodt, meg nem akadó

szép beszéd élményét élhetik át.

Nyelvi ismeret szükséges már ahhoz is, hogy a gyermek megértse a feladatot, tudja, hogy milyen eszközök, anyagok állnak rendelkezésére. Tudatosítjuk a gyermekekben az anyagok, eszközök, munkafogások elnevezését, ezeket megtanulják, beépül szókincsükbe. A lerajzolt mesetémák fejlesztik a képzeletet, emlékezetet, fokozzák az alkotási vágyat. Gyurmázás – barkácsolás során a térbeli arányok és irányok, viszonyok megnevezésére kerül sor. Fordított a folyamat, amikor azt kérjük a gyermektől, hogy meséljen az elkészült képről. Mindkét irányból a vizuális és verbális kifejezés összhangját mélyítjük el.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

- biztosítjuk a tevékenységekhez szükséges eszközöket,
- figyelemmel kísérjük, és állandó jelenlétünkkel ellenőrizzük a tevékenységeket, megtanítjuk a balesetveszélyes eszközök használatát,
- teret biztosítunk a gyerekek fantáziájának szabad működésére, önkifejezésére,
- differenciáltan értékelünk – dicséret, ötletadás,
- a gyermekek bevonásával döntünk az elkészült alkotások felhasználásáról.

2.4.5. Mozgás

Célunk: A rendszeres mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése. A mozgás-tapasztalatok bővítése, a testi képességek és a harmonikus mozgás (helyes testtartás, szép mozgás) fejlesztése.

Alapelvünk: a mozgáskedv fenntartása, kielégítése, a mozgás megszerettetése, a gyermek mozgásának, testi képességének, erőnlétének fejlesztése. Véleményünk szerint a mozgásfejlesztés a tudás alapja- hisszük, hogy a mozgásban szerzett tapasztalatok a gyermek, érzékelő apparátusára hatnak, értelmi fejlődését szolgálják.

A gyermekek életkorához, képességeihez, adottságaihoz mért mozgásformák és mozgástevékenység biztosítása. Mindennapos, játékos mozgás szervezése a csoportszobában vagy az udvaron. A mozgáskultúra fejlesztése. Minden mozgásos tevékenységhez biztosítani a balesetmentes helyet, a megfelelő időt, valamint a könnyen kezelhető, esztétikus, baleset-mentes eszközt.

A mozgás sokoldalú tevékenység, a gyermekek számára életszükséglet. Fejlődésükben nagy jelentőséggel bír, mert az általános testi fejlődés mellett az értelmi és szociális képességekre is hatással van. A kisgyermekek mozgásos tevékenységét, játékát, a mozgástér kialakítását, az eszközök kiválasztását, mindig a gyermekek életkorához és fejlettségéhez igazítjuk. A mozgásra folyamatosan biztosítjuk a lehetőséget. Fontos, hogy óvodai környezetünk készítse, motiválja a gyermekeket a mozgásra, hogy saját aktivitásukon keresztül jussanak újabb és újabb tapasztalatokhoz, melyek fejlesztik érzékszerveiket, szolgálják személyiségük fejlődését.

Anyanyelvi kultúránk fejlesztésének legnagyobb területe a mozgás. Mozgás során fejlődik beszéd, gyarapodik szókincs, mivel a mozgás oldja a gátlásokat. A mozgás során a gyermekek az átélt örömeik, sikerek hatására közlékenyebbek, oldottabbak lesznek, ami segíti fejlődésüket.

A mozgásfejlesztés a nyelvi fejlődésre is hatással van. Az átélt mozgás és annak megfogalmazása erős késztetést jelent a gyermekek élményeik elmondására.

Az udvar a legjobb terület a szabad mozgásra. A terep adta lehetőségek (lépcsők, mászóakák, fű, homok, keskeny és tág terek stb.) mindig lehetőséget adnak a sokoldalú mozgásra, bátorság és ügyesség kipróbálására. A mozgásigény különbözősége folytán a nyugodt és csendes

gyermekeknek és a mozgékony gyermeknek egyaránt lehetősége van bizonyos szabályok betartása mellett megtalálni a neki való tevékenységet.

A mozgásfejlesztés keretei

A mozgás a gyermekek számára kötelező tevékenység. Ennek keretében történik a tudatos, tervszerű, életkornak megfelelő fejlesztés, azonban a kötelezőség nem jelent kényszert a gyermekek számára. A kötelezőség irányított tevékenységet jelent, ami mellett figyelembe vesszük azt is, hogy a gyermekeknek eltérőek az egyéni tempóik és más-más a mozgásigényük.

Alapelvünk:

- * a fokozatosság és tudatosság elvének figyelembe vételével a nagymozgások, téri irányok fejlesztése;
- * szem-kéz-láb koordináció fejlesztése;
- * finommotorika fejlesztése;
- * versenyjátékok során a figyelem, koncentráció; közösségi érzés; türelem; önfegyelm; nyerni és veszíteni tudás fejlesztése.

Az irányított mozgás során fokozatosan teremtjük meg a biztonságos együttmozgás szabályait. A fogó és futó játékok, egyszerű szabályjátékok megtanítják a gyermekeket a játék követésére, a szabályok elfogadására és az együttmozgás örömére. A nagymozgások mellett az egyensúly érzék fejlesztésére is nagy hangsúlyt fektetünk. Sok olyan játékot játszanak óvodásaink, melyben szükség van a szem, kéz, láb összehangolt működésére (labdajátékok, szer gyakorlatok, stb.).

Az irányváltásokkal, tempóváltásokkal, az akadályok kikerülésével bővülnek a mozgásformák. Az ugrások, dobások, különböző testhelyzetek változtatásával gazdagított mozgások, fejlesztik a gyermekeket. Szervezhető, csoportszobában, udvaron, tornaszobában.

Mindennapos szervezett és szabad mozgás

Az időjárástól függően csoportszobában, tornaszobában, vagy udvaron végezzük. A játékot és a játékosságot alkalmazzuk alapvető módszerként.

A játékidőben történő szabad mozgáslehetőségek

A szabad játék során megfelelő helyet, időt biztosítunk a gyermekek mozgásigényének kielégítésére. A rendszeres futás, télen a havas játékok, a szabad udvari játékok, a versenyek, segítik a gyermekeket edzettségük fokozásában. Csoportszobáinkban terei biztosítunk az özszerakható, különböző módon variálható eszközök használatához. Az udvaron a fából készült eszközök biztosítják a mozgás lehetőségét, ahol rendelkezésre áll még labda, kötél, kerékpár, roller stb. a játékhoz.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a mozgás tevékenységekben

A gyerekek gyakorlatot szereznek abban, hogy szóbeli leírás alapján hajtsanak végre bizonyos mozdulatokat, mozgássorokat, vagyis szóbeli utasítás nyomán cselekedjenek, hangolják össze mozgásukat. Mindez a beszéd cselekvést szabályozó szerepét biztosítja. Mozcásfejlesztő munkánk részét képezi a beszédszervek ügyesítése is. A szakkifejezések használatakor az elvont gondolkodásuk fejlődik.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A mozgásfejlesztés alapja a gyermekek mozgásának, testi képességeinek, mozgásigényének megismerése.

Az önkéntes, szabadon választható játék feltételeinek biztosításánál a következőkre ügyelünk: biztonságos helyszínek, eszközök, megfelelő nagyságú tér biztosítása, egymás testi épségének óvása.

A szervezett mozgás elemei tudatosan építjük egymásra, a fokozatosság, az életkori sajátosságok és az egyéni bánásmód elvének figyelembe vételével.

A szervezett testnevelés feltételeinek és folyamatának biztosítása során a legfontosabb feladataink:

- részletekre kiterjedő alapos szervezés,
- portalanítás, szellőztetés,
- érthető, szakszerű utasítások,
- minimális várakozási idő,
- a pozitív ráhatás elvének érvényesítése,
- a gyermekek eltérő mozgásfejlettségi szintjének figyelembe vétele,
- az óvodapedagógus példamutatása, az esztétikus és harmonikus mozgás kialakítása érdekében,
- a játékosságot hangsúlyozása, a szorongások, gátlások oldását segítségével, biztatással, dicsérettel,
- a gyermekek helyes testtartásának kialakítása érdekében mezítlábas torna, gerinc- és lábboltozat javító torna gyakori alkalmazása.

2.4.6. A külső világ tevékeny megismerése

Célunk: A körülöttünk lévő tágabb és szűkebb természeti-, emberi-, tárgyi környezet, a gyermekek számára különböző mértékben és módon - de komplex megragadása - pozitív érzelmi megnyilvánulása és feldolgozása. A játékban, játéktevékenység során az élmények, és tapasztalatok segítségével gyermekeink személyiségébe épüljön be a természet szeretete, megismerése, megőrzése, az emberi értékek, alkotások megbecsülése, védelme, megőrzése. Olyan gyermekek nevelése, akik szeretik a természetet, az őket körülvevő élőlényeket, ismerik környezetüket. Legyenek fogékonyak a körülöttük lévő élő és élettelen környezet szépsége iránt, találják meg a jót, a szépet, védjék, óvják környezetüket.

Alapelvünk: a gyermekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetből az ismeretek átadása akkor a leghatékonyabb, ha a gyermekek életkori sajátosságainak, értelmi - érzelmi szintjének megfelelő módon, túlzásoktól mentesen történik.

Olyan szokások, szokásrendszerek kialakítása, amely meghatározó lesz a gyermekek természetéhez, emberi környezethez, állatvilághoz fűződő harmonikus kapcsolatának alakulásában. Sokoldalú tapasztalás elősegítése.

A helyi adottságok és a környezet adta lehetőségek ismeretének kihasználása:

Építeni az otthonról hozott tudásra, tapasztalatra, ismeretre, élményre. Megismertetni a szülőföldet, a hazai tájat, a néphagyományokat, az itt élő emberek kultúráját, szokásait, hagyományait, nyelvét, jelképeit, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit. Elősegíteni, hogy megtanulják ezek szeretetét, védelmét. A gyermekek ismerjék meg magát az embert, önmagukat, testüket.

A környező világot a saját környezetében ismerjék meg, szerezzenek tapasztalatot mennyiségi

és formai összefüggésekről, végezzenek megfigyeléseket, tegyenek "kísérletet" udvarban, kertben, kirándulások alkalmával. Törekszünk arra, hogy óvónőink tudása megalapozott, naprakész, tudományos, tájékoztatása, ismeretátadása korrekt, valóságghú legyen.

A környezeti nevelés során figyelembe vesszük a gyermekek tapasztalatait, fejlettségét, az adott lehetőségeket, a gyermeki aktivitást, az aktualitásokat, a természet, társadalom változásait. Az óvodában mindenkor jelen van a környezeti nevelés, a sokféle tevékenységben megvalósuló ismeretszerzés.

Óvodai nevelésünk során igyekszünk sokoldalú tapasztalatokhoz juttatni őket, érdeklődésüket a megfigyelés felé tereljük, hogy segítsünk eligazodni környezetükben, meg tanuljanak viselkedni benne. Gyűjtünk, keresünk, figyelünk, mindig teszünk valamit. A témák természetes tagolódását, az évszakok adják. Például az időjárás váltakozása, mind a természeti, mind a társadalmi környezetben jellegzetes, jól megfigyelhető változásokat, eseményeket okoz.

Az évszaki változásokat, az udvaron is megfigyeljük pld. kibúvó bogarakat, virágokat.

Már itt is felhívjuk figyelmüket, hogy tanúsítsanak tiszteletet minden élő iránt.

A gyermekek tapasztalat és ismeretszerző sétái az óvoda közvetlen környezetében, utcáiban is történhetnek. A nagy forgalom, amely része életünknek, fontos feladatunkká teszi, a gyermekek korai közlekedésre nevelését, az alapvető szabályok és fogalmak megismerését: közlekedési lámpa jelzései, zebra, úttest, járda fogalmának minél hamarabbi megtanítása, a balesetek megelőzését szolgálhatja.

A kirándulások kiemelt jelentőségűek az élmények megszerzésében. A gyermekek fejlesztése kis érdeklődő csoportokban történik a játék, az udvari tevékenységek, a séták, kirándulások alkalmával. Az ismeretek rendezése, az élmények feldolgozása, gyűjtemények rakosgatása, albumok készítése, nézegetése a nap bármely tevékeny időszakában lehetséges.

A kis, illetve mikro-csoportos tapasztalatszerzés, sok lehetőséget biztosít a gyermeki megismerésre, egyénre szabott fejlesztésre, személyes kapcsolatok elmélyítésére, beszélgetésre. Így biztosítható, hogy minden gyermekre oda tud óvónőnk figyelni, érdeklődését számba veszi, kérdésére tud válaszolni. A gyermekek szókincse, nyelvi kifejezőképessége a valós, természetes élethelyzet lévén fejlődik igazán. Alkalmat kapnak arra, hogy tapasztalataikat összefüggően elmondhassák, s az óvónő és gyermek, gyermek- gyermek között kifejlődjön egy barátságos, beszélgetős légkör.

Mennyiségi, alaki, nagyságbeli,, téri viszonyok megtapasztalása:

Célunk: A környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos, matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése. Logikus gondolkodás fejlesztése.

Alapelvünk: Sokféle lehetőség biztosítása a tapasztalatszerzésre, a felfedezés örömeinek érzékeltesítésére, növelni az élmények által a gyermekek tájékozottsági szintjét. Lehetőséget teremteni az élménnyé vált tapasztalatok beépítésére, tevékenységeikben való alkalmazására a mindennapi életben. Matematikai tapasztalatok spontán átélése és a tervezett matematikai fejlesztés egymástól elválaszthatatlanok legyenek.

A gyermekek tapasztalataikra, élményeikre támaszkodva, új ismereteket szerezzenek a játékban és a többi tevékenységben. Alakuljon ítélőképességük, fejlődjön tér-, sík- és mennyiség-szemléletük. Annak biztosítása, hogy a gyermekek a matematikai tapasztalatokat természetes környezetben szerezhessék meg. Pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a problémamegoldó képesség fejlesztése. A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, megalapozása.

Az óvodában a játék során megannyi tapasztalatszerzési alkalom adódik arra, hogy a gyermekek felfedezzenek, kipróbáljanak, logikus összefüggésekre jöjjenek rá. A játékban kialakult

gondolkodtató helyzetek, fejlesztik önálló véleményalkotó, értékítélő képességeiket, megtanulnak konfliktusokat feloldani és versengeni. A gyermekek a környezeti megismerés során sokféle formával, mérettel, számassággal, sorozattal, szimmetriával stb. találkoznak, amelyek mind a matematika elemei. A tevékenységek és a játék során számtalan olyan szituációt is teremtünk a gyermekek számára, amelyben lehetőséget kapnak a matematikai ismeretek „megtanulására”, a környező világ sajátos oldalának, nyelvének megismerésére.

A gyermekek a napi tapasztalatok alapján, ezek elemeivel gyakran találkoznak. Ezért fontosnak tartjuk, hogy az elemek egymásra épülése, összefüggései, logikai sorrendje, és ezek komplex hatása, a gyermekek gondolkodási műveleteiben is megjelenjen, megalapozva az iskolai tanulást.

Fontos a felkészítés érdekében:

- * a preventív feladatok ellátása;
- * a korrigálás;
- * az egyéni fejlesztés;
- * az anyanyelvi fejlesztés.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a külső világ tevékeny megismerésében

A külső világ megismerése tevékenységek révén a beszéd és a gondolkodás szoros összefüggésben fejlődik. Az élmények, tapasztalatok felidézését, a közvetlen, sokoldalú tapasztalatszerzést (észlelés, érzékelés, mozgás) követő megállapítások a gondolkodást, a beszédaktivitást serkentik. Beszéd és gondolkodás párhuzamos fejlesztését végezzük probléma-szituációk teremtésével.

Matematikai természetű tapasztalatszerzés során gyakorolják a gyerekek a névutók használatát, megtanulják a téri irányok elnevezését. Szókincsbővítés a természeti és társadalmi környezettel való ismerkedés során történik (mesterségek, időjárás, gyűjtőfogalmak).

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A 3-7 éves korosztályra a nagyfokú kíváncsiság, a környezeti hatásokra és ingerekre való nyitottság jellemző. Fontosnak tartjuk, hogy óvodásaink sokoldalú érdeklődését fenntartsuk és bővítsük, fogékony és gazdag ismeretanyaggal rendelkező gyermekeket nevelve. Mindezt az érzelmi nevelés segítségével valósítjuk meg.

Az óvodáskorú gyermek sokat kérdez, kutatja a világ dolgainak okait, összefüggéseit. Válaszaink alkalmazkodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, de mindig az igazságot tartalmazzák. Elősegítjük a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában. A fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

Példát állítunk a gyermekek elé a környezetünkhöz fűződő szoros kötődés, a hazaszeretet, az élet tisztelete és a természetvédelem terén.

2.4.7. Ének-zene, énekes játékok

Célunk: A gyermekekkel megszerettetni a zenét, a dalokat, az éneklést, a mondókázást. Fejleszteni esztétikai érzéküket, zenei hallásukat, mozgáskultúrájukat és ritmusérzéküket. Kialakítani zenei ízlésüket, zenei anyanyelvük megalapozását. Meg éreztetni a közös éneklés, a közös játék örömét.

Fontosnak tartjuk a műveltség megalapozását, amit az irodalom mellett a hagyományok, a népszokások, a dalok-mondókák gondosan megválogatott felhasználásával érünk el.

Alapelvünk: A közös éneklés, a mondókázás, a körjáték a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából prioritást élvez.

Törekvünk, hogy az óvodai zenei élmény alapozza meg a zenei anyanyelv kialakulását, a gyermekek ének-zenei kultúráját, a néphagyományörzés és az ének-zenei nevelés színvonalának megőrzését.

A gyermekek éneklési kedvének felkeltése, zenei fogékonyságának megalapozása. A közös éneklés, játék, tánc segítségével együttes élmények teremtése. Zenei készségfejlesztés.

A zenei anyagok igényes válogatása, elsősorban a magyar népdalkincsek, népi mondókák közül. A kiválasztott művek feleljenek meg az adott csoport életkorának, otthonról hozott értékeinek, tapasztalatának, tudásának.

Az ének, zene esztétikai nevelésünk egyik alapköve, mivel fontos szerepet tölt be az életünkben, az érzelmek kifejezésére, a szép befogadására, létrehozására ösztönöz. Óvodánk az ének-zenei nevelésben komoly, és lelkiismeretes alapozó munkát végez. Ezért a mindennapok során a zenei élményt többféle tevékenységhez is kapcsoljuk. A mesét, verset követheti a zene, az ének, a dal, de mozgáshoz, szerepjátékhoz is természetesen illeszkedik.

A zenei témák kapcsolódnak a környezeti témákhoz is, azokat kiegészítik, érzellemmel töltik meg és színesítik. A magyar népdalok, mondókák szinte valamennyi ünnepünkön felhasználhatók. A népi mondókák, énekes játékok, a zenei anyanyelvünk művészi értékei, hozzájárulnak az éneklés és a zene megszerettetéséhez, de a gyermekek szociális fejlődését, szellemi gyarapodását is elősegítik.

A néphagyományra építkezve alakítjuk a gyermekek zenei neveltségét, ízlését, juttatjuk őket sajátos élményhez. A zenei képesség és készségfejlesztés játékos módon megy végbe. Az énekes ritmikus játékok azért fontosak, mert megalapozzák a későbbi harmonikus mozgást.

A hangszerekkel való ismerkedés különleges izgalmat és élményt jelent az óvodásoknak. Az óvodáskor vége felé gyermekeink ritmus hangszereket önállóan is használnak (pld. dob, háromszög, cintányér, stb.). Játék idő alatt önállóan vagy óvónői segítséggel maguk is készíthetnek hangszert. Hangszer lehet a fakocka, a sajtos doboz, a tenyerünk, a vízzel töltött palack, a duda, a nádsíp, a furulya, a selyempapír, a fésű, a doromb, stb.

A hangszerhasználat a zenei készségfejlesztés, képességfejlesztés, ritmusérzék fejlesztés eszköze.

A zenei nevelés szervezeti formája elsősorban kötetlen - mikro-csoportos szervezésű - de a köralakításhoz, a nyugalmas együtténekléshez szükséges, a meghitt zenéléshez az óvónő kötött formát is választhat.

Az ének-zene, énekes játék hatása a gyermek nyelvi-kommunikációs fejlődésére

A zenei nevelés jó alkalmat kínál az ének, zene, szöveg, mozgás komplex esztétikai, érzelmi hatásának érvényesítésére. Megzenésített gyermekversek, népi játékdalok fejlesztik a gyermek beszédét. Mondókák, versek elősegítik a helyes ritmusban való beszéd kialakulását. Ritmusjátékok jól alkalmazhatók beszédhibák javítására. Bővül a szókincs, pl.: fogalom párok gyakorlásakor is (lassú-gyors, halk-hangos, magas-mély)

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A zenei anyag kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermek életkorát és képességszintjét. Napközben minden lehetőséget kihasználunk az énekelgetésre, mondókázásra. A gyermekek önkifejezését, spontán énekelgetését támogatjuk, ösztönözzük.

A beszoktatás időszakát megkönnyíti az énekelgetés közbeni személyes kapcsolat. Az éneklés öröme egész nevelőmunkánkat kíséri végig: énekkel vigasztalhatunk, elterelhetjük a

gyermek figyelmét, motiválhatunk, szórakoztathatunk. A tiszta éneklést és az igényes dalkiválasztást követelményként állíthatjuk magunk elé. A zenei élmény átéléséhez megteremtjük a nyugodt légkört. A gyermekek tevékenységen való részvétele önkéntes, a vidám, játékos légkör, a közös játéklehetőséggel motiváljuk őket.

A gyengébb zenei képességű gyermekeket egyénileg, tapintatosan fejlesztjük, elkerülve a megszégyenülés lehetőségét.

2.4.8. Munka jellegű tevékenységek

Minden munkajellegű tevékenység egyben környezetalakítás is, mely erősíti a társas kapcsolatokat, hozzájárul az egymásért, a csoportért végzett munkához, örömtelivé válik, és értelmet kap, mert a gyermek átéli munkája szükségességét. Ezekkel a tevékenységekkel lehetővé válik a kitartó felelősségérzet, kötelességtudat kialakítása, az esztétikai örömszerzés és örömélmény felfedezése is. E tevékenység nevelőereje nagy hatású, mert elősegíti a gyermekben a munka játéktól eltérő jegyeit, s mert ízlésformáló is: fejleszti a gyermek esztétikai érzékét, alkotóképességét.

Alkalomszerű, kisebb megbízások, előre nem meghatározhatók. A nap mint nap váratlanul jelentkező gondok megoldásában van szerepe, melyek előre nem tervezhetők. Váratlan-sága, előre ki nem számolhatósága miatt szervezése nagy körültekintést kíván: magyarázat, fokozatosság, kiválasztott gyermek személye.

Közösségért végzett munkák, melyet egyértelműen másokért, végeznek a gyerekek.

A naposi munka szerteágazó, sokoldalú feladat. A fokozatos bevezetés alapvető követelmény. Eleinte önkéntes alapon, majd választott személyekhez kötött. Eleinte kevesebb feladat ellátása szükséges, melyek később bonyolultabbá válnak. Feltétlenül biztosítjuk azonban a munka mellett, hogy a naposok is nyugodtan, elegendő időt hagyva étkezhessenek.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a munka jellegű tevékenységekben

Az óvodában a munka egyik legfontosabb eleme az összehangolt, közös cselekvés, együttműködés. Ez szükségessé teszi a gyerekek folyamatos, szóbeli kapcsolatát a társakkal és az óvónővel.

A szabályok, az eszközhasználat és az eljárás módjának közlése, az utasítás megértése segíti a beszédfejlődést. Szókincsük bővül (eszközök, szerszámok, edények, műveletek elnevezésének tanulása, gyakorlása)

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Óvodáskorban fokozatosan szoktatjuk a gyermekeket munkavégzésre, sok dicsérettel és biztatással motiváljuk őket.

Feladatunk, hogy biztosítsuk a munkához szükséges feltételeket: biztonságos eszközöket, nyugodt munkalégkört, megfelelő időtartamot. Bemutatjuk és gyakoroltatjuk az egyes munkák mozzanatait, azok sorrendiségét.

Az egyéni bánásmód elve alapján olyan feladatokkal bízzuk meg a gyermekeket, melyek elvégzésére önállóan, vagy kisebb segítséggel képesek. A megbízás teljesítését mindig dicsérettel jutalmazzuk.

Amire a gyermek képes, azt a tevékenységet nem végezzük el helyette, legfeljebb egy-egy mozzanatnál segítünk. Ezzel növeljük önbizalmukat, formáljuk önállóságukat. A szülőket is erre ösztönözzük, mert nevelőmunkánk csak azonos elvárások esetén lehet sikeres.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos, pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

2.4.9. Közösségi magatartás kialakítása

Társas kapcsolatok, helyes viselkedés

Tartalma:

- * Családos beszoktatás
- * Helyes viselkedés, közösségi magatartás kialakítása

Az óvodai élet kezdete – családos beszoktatás

Óvodánkat egyéni beszélgetéssel mutatjuk be az érdeklődő szülőknek. A felvett gyerekek szü-leivel júniusban kötetlenül beszélgetünk arról, „amit tudni kell, amit tudniillik, és amit tudni szük-séges” az óvodai életről. Megkezdjük a családlátogatásokat, hogy a gyerekekkel családjuk körében, saját környezetükben, közvetlenebben megismerkedhessünk.

Első napok, hetek az óvodában: a családból bárki bejöhet a csoportba gyermekével együtt. Az óvodapedagógusok az első héten reggeltől délutánig a csoportban tartózkodnak azért, hogy a szülőkkel és a gyermekekkel mielőbb jó kapcsolatot alakíthassanak ki és megismerjék egymást. Minden szülővel egyenként megbeszéljük, a beszoktatás legoptimálisabb módját, a szülőtől való elszakadás idejét, módját, az ott alvás idejét – amennyiben nincs egyéb kényszer: pl: a szülőnek dolgoznia kell menni.

Helyes viselkedés – közösségi magatartás kialakítása

A gyermekek óvodai élete során kiemelt figyelmet fordítunk a helyes viselkedés, magatartás kialakítására és következetes betartatására. A gyermekek egymással és a felnőttekkel is használják az udvariassági formákat: kérés, köszönés, bocsánatkérés, kivárás, lemondás, előre- engedés, kompromisszumkészség, konfliktuskezelés és helyes kommunikáció.

Az erkölcsi és morális értékek épüljenek be személyiségükbe: igazságosság, kudarc-tűrés, má-sok tisztelete, megbecsülés, empátia.

Viselkedjenek tapintatosan, ha szükséges, halkán beszéljenek, ne zajongjanak, legyenek te-kintettel másokra.

Legyenek figyelmesek, érezzék át az adás örömét, becsüeljék az ajándékaikat, tárgyakat, köny-veket, mások munkáját. Tudjanak örülni mások sikerének, érezzék át mások szomorúságát.

Kudarcaikat egészséges mederben dolgozzák fel, érzelmi életüket jellemezze a természetes-ség. Ne legyenek agresszívek, értsék, ha másnak fájdalmat okoznak, tudják konfliktusaikat kezelni, vagy kérjenek hozzá segítséget.

Nyújtsanak segítséget a rászorulóknak, a kisebbeknek.

Értsék az illik, nem illik fogalmakat, az udvariassági elvárásokat, és annak megfelelően visel-kedjenek.

Tudjanak helyesen viselkedni az utcán, vásárlás közben, színházban, moziban, múzeumban, a természetben. Óvják, védjék és tiszteljék önmagukat, társaikat, szeretteiket, a természetet és mások munkáját.

Az óvodapedagógus feladatai gyermek – gyermek kapcsolatban

- Tudatosan segítjük és erősítjük a társas kapcsolatok kialakítását a csoportban.
- Fejlesztjük egymás iránti érdeklődésüket, együttérzésüket.

- Segítjük a gyermekek kudarcűrő és konfliktusmegoldó képességét és azt, hogy nézetelérésüket viszonylag önállóan oldják meg.
- Világosan behatároljuk az együttélés szokásait, normáit, értékeit, és elősegítjük az ahhoz való alkalmazkodást példamutatással, szoktatással.
- Bensőséges kapcsolatot alakítunk ki a gyermekekkel: érintés, ölben ülés, négy szemközti beszélgetés, személyre szóló érdeklődés, „csak rá figyelés”.
- Érdeklődünk felőlük, családjukról, ahhoz szoktatva őket, hogy bátran osszák meg élményeiket, érzéseiket.
- Megismerjük a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel differenciáltan foglalkozunk.

2.4.10. Tanulás

Óvodánkban a **tanulás** alapvetően életszerű és érzelmi megközelítésű. Szabad alkotásokkal, logikai konstrukciókkal, sok mozgáslehetőséggel valósul meg.

Kedvező helyzeteket és kereteket teremtünk arra, hogy érdeklődésüket felkeltsük és fenntartsuk eszközökkel, könyvekkel, kirándulásokkal, megfigyelésekkel, érzelmi motivációkkal.

Helyt adunk kibontakozni a különleges kívánságoknak, pl. különleges ős és egyéb állatok, növények, bolygók és az űr érdekességeinek magyarázatával, képnézegetéssel, történetekkel.

A spontán szabad játékban (melynek terét, idejét, helyét, eszközeit, a motiváló alkalmakat a pedagógus tervezi és szervezi) a gyermek önállóan szerez tapasztalatokat, ezeket beépíti ismeretrendszerébe, birtokba veszi, s ez ösztönzi őt a továbblépésre. A játékban a gyermek nagyrészt utánozza a környezetét, s így elsajátítja az elvárt viselkedésmintákat, s kulturális értékeket.

Különböző problémahelyzet biztosításával elősegítjük a problémamegoldó, önálló gondolkodás fejlődését.

A tanítási-tanulási folyamatot, a gyermek tudatos fejlesztését **tervezzük**, de a gyerek spontán érdeklődésére, kívánságára, igényeire, tudásvágyára alapozunk. Így fokozzuk aktivitásukat, törekvésüket a feladatok pontos elvégzésére és megoldások keresésére, elősegítve a ráismerés, felfedezés örömeit.

A játékban történő tanulás az óvodapedagógus által tervezett, egyénre szabott (differenciálás elve) tanulási folyamat, mely a gyermek részéről kötetlen, önkéntes választási lehetőséget jelent. Eldöntheti, hogy részt vesz-e a játékokban.

Ez a foglalkoztatási forma rugalmasságot és tudatosságot kíván az óvónőktől. A tanulás kötetlen formában történik, kivétel ez alól a testnevelés, valamint azok a programok, amelyeken az egész csoport részt vesz: kirándulás, színház.

Célunk, hogy az óvodai tanulás öröm legyen a gyermek számára, hogy az iskolába lépéshez szükséges minden pszichikus és kognitív képességet megszerezze, annak érdekében, hogy az iskolai életmódhoz sikeresen alkalmazkodni tudjon.

Az óvodai tanulás jellemzői, szervezési elvei

A játék a legfontosabb személyiségfejlesztő eszköz az óvodás gyermek életében, mert benne minden tanulási tartalom: az ismeret, a jártasság, a készség megjelenik. A tanulás legfőbb eszköze, módszere és feltétele a játékban megtalálható. A gyermek folyamatosan, játéka és tevékenykedése, tapasztalatai segítségével tanul. Teszi ezt születésétől kezdve, öröklött tulajdonságai, nevelése és a környezeti tényezők hatásaival – passzív befogadóként és aktív

cselekvőként.

A szervezett tanulási folyamatot tudatosan tervezzük – mind anyagában, tartalmában, munkaformáiban, módszereiben és eszközeiben. Tulajdonképpen játékos helyzeteket, folyamatokat tervezünk és teremtünk, biztosítjuk az eszközöket, és bizonyos problémakörökbe, témakörökbe ágyazva szervezzük a gyerekek tanulási folyamatát – ráirányítjuk figyelmüket a világra, a természetre, eseményekre, történésekre, mindezt játékosan, tapasztalatszerző, cselekvésre ösztönző módszerekkel, melyek segítségével a gyermekek jártasságokra, készségekre és képességekre tesznek szert.

A gyermekek eltérő motivációs háttérrel, fejlettséggel, értékekkel, igényekkel érkeznek az óvodába. Az óvodáskorban van elsősorban mód arra, hogy a nagy eltéréseket, differenciákat az iskoláskor kezdetére csökkentjük, akár preventív, vagy korrekciós módszerekkel. A hatékony képességfejlesztés alapja a gyakorlás, tapasztalás, fokozatosság – megadva a lehetőséget a prevencióra, korrekcióra és a kiemelt képességű gyermekekkel történő foglalkozásra.

A gyermekek attól a **személytől tanulnak** a legszívesebben, akikhez érzelmileg közel állnak, akit szeretnek, elfogadnak, akikkel szüleik is tisztelettel viseltetnek. A kisgyermek megfelelni akarása, sikerélmény, dicséret utáni vágya elsősorban a szeretett felnőttekhez kötődik – szülők, nagyszülők, nevelők. Ebből a spontán, ösztönös tanulásból alakul, ill. alakítható ki megfelelő módszerekkel, eszközökkel, neveléssel, lehetőségek biztosításával, a tudatos tanulni akarás, a teljesítményvágy, a belsővé vált motiváció.

Óvodánkban a tanulási- tanítási folyamat **alapvetően életszerű, érzelmi megközelítésű**, egyéni spontán és irányított tapasztalatszerzésen, élménygyűjtésen, tevékenységeken alapul.

Az óvodai tanítási és tanulási folyamat eltér minden későbbi tudatos tanulási típustól.

Az óvodai tanulás, képességfejlesztés szervezési elvei

- **Spontán játékban** – kihasználva a helyzet adta lehetőségeket.
- **Kötetlen, de tervezett.**
- **Tervezett, szervezett kötött keretekben történő játékos tanulás** – egész csoportot foglalkoztatva, vagy mikro csoportos formában, ill. egyéni tevékenykedésben.

Spontán és kötetlen, de tervezett tanulási folyamat

A spontán és szervezett tanulás az óvodáskorban nem választható el élesen egymástól. Ha szervezeten is játszanak, pl. szabályjátékokat, képességfejlesztőket, vagy báboznak, tapasztalatokat szereznek, és a gyermekeket nem a tudatos tudásszomj vagy külső kényszer irányítja, hanem a kíváncsiságuk, a felnőttekhez való kötődésük, az eszközökben rejlő lehetőségek, a közös játék öröme, a tapasztalás, a beszélgetés és az örömteli gondolkodás lehetősége. A gyermekek tehát a játékban, játékosan tanulnak.

Feladataink, módszereink

- * Az ismeretszerzéshez kedvező feltételeket, kereteket teremtünk elsősorban a játékban, játék helyzetekben, térben, időben és eszközökben.
- * A gyermeki tevékenykedtetést, a cselekvésbe ágyazott tanulási folyamatot kell szem előtt tartani.

- * Lehetőség szerint kötetlen, egyéni fejlődésre, fejlesztésre koncentrááló tanulási tevékenységeket szervezünk, egyéni vagy kiscsoportos formában. A kötetlenség a gyermek számára önkéntességet, választási lehetőséget jelent a többféle felkínált lehetőségből.
- * A gyermekek különböző fejlettségűek, igényűek, más-más genetikai, környezeti és szociális háttérrel rendelkeznek – ezek a különbségek megmutatkoznak a folyamat tartalmában, módszerében.
- * Akár több héten keresztül egy témakört járunk körbe, és egy héten keresztül annak is egy-egy kiemelt szeletével foglalkozunk, melyekből a gyermekek szinte ösztönösen kiválaszthatják a számukra érdekes tartalmat, munkaformát, tevékenységet.
- * Felkészülünk a témakörökhöz kapcsolódó játékokból, ötleteket gyűjtünk, tevékenységi köröket alkotunk, és közös játékokra invitáljuk a gyerekeket. Ezek a játékok tervezettek, egy konkrét téma köré csoportosulnak, de a gyermekek részéről a részvétel önkéntes. A szervezett tevékenységi kör igen sokszínű, inspiráló, és a gyerekek érdeklődését, játszani vágyását célozza meg. Ezek a szervezett játékok általában kisebb csoportokban zajlanak, de lehetséges, hogy kibővül akár az egész csoportra. A gyermekek ezekbe a helyzetekbe bekapcsolódhatnak és kiválhatnak a játékból vagy tevékenységből. **Nem kötelező** számukra a részvétel. Az óvodapedagógus tudatos szervező, motiváló, tevékenységet felkínáló, lehetőséget nyújtó képességén múlik, hogy a gyermekek az adott témakörben milyen módon találkoznak a témával, és hogyan szerezhetnek ismereteket, jártasságokat, készségeket.
- * Lehetőség nyílik a differenciáltabb és sokoldalúbb megközelítési módokra, melyet tudatosan alkalmazunk a pedagógiai gyakorlatunkban. Tevékenykedéssel, cselekedéssel, önkéntes választás és sokféle cselekvési, ismeretszerzési lehetőség nyújtásával, a gyermekek természetes érdeklődését, kíváncsiságát, ösztönös cselekvésvágyukat célozzuk meg.
- * Érdeklődés felkeltésének és fenntartásának érdekében olyan eszközöket, lehetőségeket biztosítunk, melyek motiválják a figyelmet, cselekvést, erőfeszítésre ösztönöznek. A gyermekek szükség szerint mindig segítséget kapnak, - meghagyjuk számukra a tévedés, önkorigálás jogát, ösztönözzük a jó megoldások megtalálására.
- * Hagyjuk kibontakozni különleges látásmódjukat, kíváncsiságukat. Beszélgetünk minden olyan témáról, és megkeresünk minden cselekvési, megtapasztalási módot, melyek a gyermekeket foglalkoztatják.
- * Használjuk a modern információfeldolgozási eszközöket, példát mutatunk az infokommunikációs eszközök óvodában indokolt alkalmazására.

Szervezett, kötött keretek között folyó tanulási folyamat

Az óvodai spontán tanulás mellett, szervezett kötött, de játékos tanulás is folyik az óvodában.

Az óvodai tanulás szervezett formája módszereiben, szervezési elveiben is követi a gyermekek életkori sajátosságait és azt az elvet, hogy a gyermeki tanulás ösztönös érdeklődésen

alapszik és lassan fokozatosan válik belső indíttatásúvá.

Feladataink, módszereink

- * A tanulási folyamatot úgy szervezzük meg, hogy az a gyerek számára játékos legyen, ebben az esetben a játékot, mint tanulás módszerét és eszközét alkalmazzuk. Mindig a tartalmi elemekhez kapcsoljuk a módszereinket, munkaformáinkat, a játékhelyzeteket, és választjuk meg az eszközöket. Ezek a módszerek és eszközök igen tág határok között mozognak, mozoghatnak. A módszereket a gyermekek fejlettségének megfelelően, rugalmasan alkalmazzuk. (tevékenykedtetés, bemutatás, gyakorlás, beszélgetés, ellenőrzés, értékelés, dicséret stb.)
- * Az alkalmazott pedagógiai módszerek a kompetenciafejlesztést támogatják.
- * A módszereket az életkori sajátosságok figyelembevételével választjuk meg.
- * A különleges bánásmódot igénylő gyermekeknek a megfelelő módszereket alkalmazzuk.
- * El kell érünk, hogy az óvodai tanulás örömforrás legyen. Lehetőség szerint minden kényszertől tartózkodunk, hogy a kíváncsiság, tenni akarás legyen a gyermek tevékenységeinek, motivációs bázisa. Ehhez olyan légkört teremtünk és olyan alapokon nyugvó tanulási folyamatba ágyazzuk a kötött foglalkozásokat, hogy ezeken a gyermek örömmel vegyen részt és a sikerélmények ösztönözzék további cselekvésre, tudás és ismeretek megszerzésére.
- * Kötött tevékenységek szervezésénél is ügyelünk arra, hogy amennyiben a téma lehetővé teszi, a gyerekek többféle lehetőségből választhassanak, hiszen óvodában vagyunk. Elkerüljük pl. rajz feladatokat kötelező jelleggel, mert célunk a tevékenységek megszerettetése, az örömmel végzett munka sikere. Feladatként témakört jelölünk meg, de a gyermek a technikát maga választja, vagy technikát adunk feladatként, de mivel tanulási folyamatban gondolkodunk, a témát, a nehézségi fokot ő választja meg. Célunk, hogy a gyermek a tevékenységet elvégezze, ha technikában, vagy időben esetleg nem is az egész csoporttal egy időben.
- * A tervezett témakörök feldolgozása naponta folyamatosan történik. **A feldolgozás mennyiségét, módszereit a pedagógusok választják** meg és építik egymásra. A pedagógus ebben a munkájában tudatosan tervez, szervez, figyelembe veszi a gyermekek fizikai és érzelmi állapotát, ehhez igazítja a tevékenységek időtartamát, módszereit. Szükség esetén rugalmasan változtat tervein.
- * A pedagógiai munkát az óvoda Nevelési Programjának megfelelően tanítási egységekre bontva tervezzük meg. (Éves terv, tematikus terv). Céljaink összhangban állnak az Óvodai nevelés országos alapprogramjával és az óvoda Pedagógiai Programjával.
- * **A folyamat anyagát komplexen tervezzük.** Minden fejlesztés területe szoros kapcsolatban van egymással, egymásra épülnek. **Egy-egy hétre lebontva keretanyagot tervezünk**, a hét napjain az óvodapedagógus kezdeményezése vagy a gyermek spontán

érdeklődése alapján szervezzük a tevékenységeket. Az adott napon a témakörök feldolgozásánál mindig más tartalom kap nagyobb hangsúlyt. Pl. környezet megismerése, vagy a vizuális nevelés, vagy ének-zene. A kiemelt témához kapcsoljuk az ahhoz leginkább, logikusan köthető egyéb fejlesztési területet: pl. környezetvédelmet, egyéb szabály és didaktikai játékot.

- * Az elmélyült tevékenységekhez nyugodt légkört és környezetet teremtünk, a párhuzamosan végezhető tevékenységekhez biztosítjuk a megfelelő eszközöket és a szabad választás lehetőségét.
- * Óvodánkban a mozgás kötött szervezési formában történik. Meghatározott napját a heti rend rögzíti.
- * Kötött szervezési keretek között történik a napi hitébresztés. Időpontját a napirend tartalmazza.

Az óvodapedagógus pedagógiai szabadsága, hogy a kötelező foglalkozásokat, milyen tartalommal, formában, eszközzel, módszerrel szervezi. Mindig az adott téma határozza meg az eszközt, a formaválasztást és a kötelezővé tétel módszerét is.

A tanulás anyagának értelmezése és megválasztásának szempontjai

Az óvodai tanulásunk tartalmát meghatározza és jellemzi:

- ❖ aktualitás,
- ❖ gyermekek környezete,
- ❖ gyermekek fejlettsége,
- ❖ témakörök egészéből kiindulva halad a részletek felé,
- ❖ világ felfedezésének és megismerésének folyamatát komplexen értelmezzük – soha nem kiragadva dolgozzuk fel a témaköröket,
- ❖ gyermekek érdeklődése és a modern világ elvárásai,
- ❖ hagyomány őrzése és tisztelete,
- ❖ humánus, a környezet, a környezetvédelem, a világ, az emberi alkotások tisztelete, képesség fejlesztés feladatai az óvodáskorban,
- ❖ szociális, érzelmi, értelmi fejlesztés, a lelki és fizikai egészségmegőrzés feladatai határozzák meg témáinkat.

A tervezett anyag a gyakorlatban

A tervezés folyamán a témaköröket figyelembe véve, minden műveltségi területet összefüggésben vizsgálunk, a minden mindennel összefügg elve alapján. Általában a környezeti témák határozzák meg a tervezés fő vonalát, mivel a témakörök is e köré csoportosulnak: Pl: az ősz témakörhöz kapcsolható a természeti és társadalmi világ és környezet feldolgozása, környezetvédelmi szemlélet kialakítása és a környezetesztétikai elemek tudatos alkalmazása: levelek, gyümölcsök, virágok, dekoráció stb. Az irodalmi anyag kiválasztása, a vizuális neveléshez kapcsolható hangulati és színvilág, az ének-zene, vagyis a hangok birodalma...

A tervezés rugalmasan, életszerűen történik. Mind folyamatában és megvalósításában is ettől el lehet térni, hiszen a gyermekek életében történnek egyéb események, legyen az testvér születés élménye, színházi előadás. A pedagógiai munkába be kell építeni a gyerekek kintről hozott élményeit, tapasztalatait.

Ezekhez kapcsolódóan természetesen megjelenik a folyamatban ezeknek az élményeknek az egyéni vagy közös feldolgozása, mind irodalmi, zenei vagy vizuális síkon.

A tervezés folyamán figyelembe vesszük a mérési és értékelési eredményeket.

A tanulási folyamat ebben a szellemben csak akkor sikeres, ha, a csoportokra stabil szokás-szabályrendszer jellemző, a gyermekek toleránsak, figyelnek másokra, önérvényesítő törekvéseik egészségesek.

A tanulási-tanítási szemléletünket a folyamatosság, az állandó tevékenykedési lehetőségek határozzák meg. Nem probléma, ha minden gyermek ugyanott és ugyanakkor nem vesz részt a folyamat minden mozzanatában, mert valamilyen úton-módon kapcsolatba kerül az óvoda-pedagógus által meghatározott, tudatosan tervezett témával.

2.5. A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

Az óvodáskor végére az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet az Óvodai Nevelés Országos Alaprogramja szerint értelmezzük, határozzuk meg.

„ A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az iskolaérettségnek az iskolai életre való felkészültségének testi, lelki és szociális kritériumai vannak, amelyek közül az egyik sem hanyagolható el, mindegyik szükséges a sikeres iskolai munkához.

a.) Testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik az első fogváltás, teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erősen fejlődik a mozgáskoordinációja és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan irányítani képes.

b.) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik, (különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának). Óvodai élete során folyamatosan találkozott művészeti élményekkel, ezáltal lelkileg gazdagabb, zeneileg műveltebb, mozgása kifinomultabb lesz.”

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztás és átvitel.

- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

Érthetően és folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezetet és mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán és más-salhangzókat. (Fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések is lehetnek); végig tudja hallgatni és megérteni mások beszédét; elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, ismeri szűkebb lakóhelyét, környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.

Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

„c.) Az óvodáskor végre a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtellel és gyermektársaival, amennyiben ezt az iskolai légkör lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését; feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.”

Az öt éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

Óvoda iskola átmenet

Az iskolába kerülés a jelenleg érvényben lévő közoktatási törvény alapján az óvodából történhet. Feladatunk a gyerek iskolára való alkalmassá tétele, mely folyamat jellegű, az óvodába lépéssel veszi kezdetét. Az életkori és egyéni sajátosságokból kiindulva, a gyerekeket megismerve adottságainak, képességeinek, készségeinek figyelembevételével ehhez alkalmazkodva tervezünk, alkalmazunk megfelelő módszereket, eszközöket az óvodai élet során.

A gyermekekről elfogadjuk, hogy a saját képességeinek megfelelő ütemben kell haladnia, életkorának, fejlettségi szintjének megfelelő ismeretet kell kapnia saját személyiségfejlődése útján.

A képességfajta szerinti fejlesztés képezheti az óvoda–iskola átmenet zökkenőmentesség alapját. Figyelembe vesszük a gyerekek érési folyamatait, fajtaikat (biológiai, pszichológiai és szociális), mivel ez a tanulás alapja.

A biológiai érés (fogzás, hangadás, idegpályák érése stb.) viszonylag független a külső hatásoktól.

A pszichológiai érés, ahol a fejlettségben a külső környezeti hatások (nevelés) is benne foglaltatnak.

A szociális érés, amikor a társak igénye felmerül, és a velük való együttműködés, alkalmazkodás formálódik.

Ebben az időszakban, ha nem kap elég gyakorlási lehetőséget a képesség, az idegrendszer nem kap kellő megerősítést a gyakorlás által, a képesség elvesz vagy hiányosan alakul ki (hiába volt meg az adottsága, nem lesz belőle képesség), mint nevelő környezetnek lényeges szerepünk van abban, hogy mire adunk több lehetőséget a gyermeknek.

Az érettség a fejlődés előfeltétele. Az érés és a tanulás együtt alkotják a fejlődést.

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 20/B. § (1) Az óvoda az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi, indokolt esetben kezdeményezi a szülőnél a szakszolgálat igénybevételét. (2) Az óvoda a gyermek értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét - szükség szerint, de legalább félévenként - rögzíti. Rögzíteni kell a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat. A szülő kérésére az óvoda tájékoztatót készít a gyermek óvodai fejlődéséről, és javaslatot tesz a gyermek további fejlődéséhez szükséges intézkedésekre (a továbbiakban: fejlesztési javaslat). A fejlesztési javaslat elkészítését a szülő az iskolába lépést megelőző három, illetve az iskola megkezdését követő hat hónapon belül kérheti. A fejlesztési javaslatot az óvoda átadja a szülő részére.

Iskola megkezdése előtt a szülőket tájékoztatjuk az iskolaérettség feltételeiről, lehetőség szerint a gyermekkel ellátogatunk közösen egy iskolába, egy órára.

Ha szükséges a csoportos óvónő, logopédus, fejlesztő pedagógus a szülővel megbeszélve iskola érettségi vizsgálaton való részvételre javasolja a gyermeket. Felelősségteljesen, szakmailag kompetens módon döntünk a gyermek iskolára való alkalmasságáról.

2.6. Ünnepeink

Nevelésünk szerves részének tekintjük hagyományaink ápolását.

Célunk: Minden kisgyermek számára örömteli, közösen átélt élmény biztosítása, amely a környezetéhez való kötődési segíti elő, tartalmilag és külsőségeiben kiemelkedve a hétköznapokból. Ezekben a napokban éljük át az ünnep hangulatát, a közös tervezgetést, a közös készülődés élményét. Formáljuk érzelmi, esztétikai, erkölcsi érzéküket, megalapozzuk hazafias nevelésüket.

Az ünnepek lehetőséget adnak a hétköznapokból való kilépésre és ez által nagyobb aktivitásra, kreativitásra ösztönöznek.

Alapelvünk: Koruknak megfelelően megismertetni a gyermekeket a népszokások, az ünnepek eredetével, megszerettetni a népi kultúrát, hogy szépséget és örömet találjanak benne-

Elsajátíttatni a megfelelő magatartási és viselkedési formákat Ünnepeink segítségével színessé varázsolni gyermekközösségünk életét.

Óvodánk fontos feladata a hagyományőrzés, a keresztény értékek megőrzése és továbbadása. A hagyományokhoz, népszokásokhoz kapcsolódó, együttesen átélt ünnepek, az érzelmi kötődés mellett elősegítik a gyermekek személyiségformálását is. Ünnepeink mind külsőségeikben, mint tartalmukban kiemelkednek a mindennapokból. Már a készülődés, a lélekben való fokozott várakozás - és maga az ünnep - segíti az összetartozás érzését, nemcsak a gyermek-csoportban, hanem a szülők-óvoda kapcsolatában is. A gyermekek és dolgozóink az alkalomhoz illően ünneplő ruhába öltöznek.

Katolikus hitünkhöz kapcsolódó ünnepeink

Célja: az ünnepek tartalmának megismertetése, az összetartozás erősítése.

- Magyarok Nagyasszonya
- András nap – az óvoda védőszentjének ünnepe
- Advent – gyertyagyújtás
- Mikulás – Szent Miklós ünnepe

- Karácsony
- Vízkereszt – házszentelés
- Balázsáldás
- Gyümölcsoltó Boldogasszony
- Húsvét
- Te Deum

Gyermekeink életéhez kapcsolódó ünnepeink, hagyományaink, programjaink

Célja, az óvoda megszerettetése, közösségi nevelés, a közösen átélt élmények által az összetartozás erősítése, a szülők tiszteletére nevelés.

- Apák napja
- Anyák napja
- Családi nap
- Évzáró
- Gyermeknap
- Születésnapok
- Játsszódélután
- Színház, mozi, kirándulás

Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek:

Célja: Az ünnepeket jellemző formai jegyek segítségével megéreztetni ünnepeink tartalmát. Örömszerzés, az ajándékozás örömeinek, a családi érzések fontosságának hangsúlyozása.

- Mihály napi vásár
- Márton nap
- Lucázás
- Farsang

A természettel szorosan összefüggő ünnepek:

Célja: A természethez való pozitív érzelmi viszony megalapozása, fejlesztése. Ismeretek bővítése, természetvédelem.

- Állatok világnapja;
- Madarak és fák napja;
- Víz napja
- Föld napja
- Autómentes nap

Nemzeti Ünnepeink:

Célja: a hazaszeretetre nevelés, az egészséges nemzettudat kialakítása.

- Március 15.
- Június 4.

Ünnepeink szervezési formái:

Nyílt ünnepek, a szülők részvételével:

- Mihály napi vásár
- András nap
- Karácsony
- Apák napja
- Föld napja
- Anyák napja
- Családi nap
- Évzáró

A csoportok ünnepei:

- Születésnapok
- Farsang
- Gyereknapi

2.7. Környezetvédelem – felelősségünk a teremtett világért

A környezetvédelem fontos területe a környezet megismerésének és a munkatevékenységekkel szorosan összefüggő feladatokat tartalmaz. Lényegében a környezet ismeretén, megbecsülésén, a természet szeretetén alapul, elsősorban tevékenység és szemlélet központú. A megfelelő érzelmi viszonyulás kialakításának eredményeként a legnagyobb fokú tiszteletre nevel, a természetes, épített technikai és a társadalmi környezet iránt. Arra, hogy aktívan saját cselekedeteinkkel védjük, óvjuk, tegyük szebbé, otthonosabbá környezetünket, de úgy, hogy ezáltal, ne sérüljön.

A játék hatásos eszköze a környezetvédelmi nevelésnek, mert e tevékenység közben a gyermek megismeri a környezetet, a valóságot.

Célja: olyan szemléletű és gondolkodásmódú, a környezetvédelemben aktív cselekvő gyermek nevelése, akik képesek lesznek a környezetüket alkotó módon, de a környezet védelmének, tiszteletének megtartásával részt vállalni a természet megóvásában.

Feladata: a gyermekek védjék az élő és élettelen környezetet, ne rongáljanak, ne szemeteljenek. Szokják meg már kisgyermekkorban a természettudatos magatartást, érzékelik, hogy ők

is a természet részesei. Gondozzák környezetüket, vigyázzanak az értékekre, fedezzék fel aktívan a szépségeket, és tevékenyen vegyenek részt a szép fenntartásában, gondoskodjanak, tevékenykedjenek, közvetlen tapasztalatokat szerezzenek a környezetükben élő élőlények életfeltételeinek biztosításával.

Tartalma: A természet tisztelete, közvetlen környezetünk rendjének fenntartása, a tisztaság védelme, a szemét, szemetelés kérdése, hasznos hulladékok, az egészség védelme, a környezetszennyezés kérdései, növény és állatgondozás, megfigyelés, ráébresztés – melyekkel aktívan gyakorolható a környezet védelme.

2.8. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

2.8.1. Gyermekvédelem

Célunk: A családi nevelés hibáiból eredő hátrányok csökkentése, a gyermekek szociális beilleszkedésének segítése.

Alapelvünknek tekintjük, a családokkal a bizalomra épülő korrekt, konstruktív kapcsolat kialakítását, gyermekeink jogainak, érdekeinek következetes képviselését

A gyermeknevelés a család joga és kötelessége, ebben az óvodai nevelés kiegészítő szerepet játszik. Ebből következik, hogy az óvodai nevelés csak a családdal való együttműködéssel lehet sikeres. Elfogadjuk és természetesnek tekintjük azt, hogy nem vagyunk egyformák, de egyenlők igen, elfogadjuk a másságot (vallási, nyelvi, testi, szellemi, bőrszín stb.) és segítünk a hátrányokkal, nehéz körülményekkel küzdőkön, akik mindig számíthatnak ránk.

Célként tűzzük ki, hogy az együttnevelés eredményeként gyermekeink boldog napokat töltsenek az óvodában, biztonságban és szeretetben.

Szeretnénk a szülőkkel megismertetni a Köznevelési Törvény szülőkre vonatkozó részeit a lehetőségek feltárásával és a nevelési felelősségek megerősítésével. Tudatosítanunk kell a szülőkben, hogy az óvodáztatással (az intézményesített nevelés láncszemével) felelősségük nem csökken a gyermekneveléssel kapcsolatban. Elsősorban a családban kell fejleszteni a gyermek emberhez, hazához, társadalomhoz, nyelvhez, környezethez, közösséghez való viszonyát. Ezt folytatja, kiegészíti az óvoda!

Fontosnak tartjuk, hogy a szülők megismerjék azokat az intézményeket és segítőhálózatokat, ahol az arra rászoruló szülők segítséget, tanácsot kaphatnak gyermekeik neveléséhez, testi, szociális ellátásához.

Az óvoda nyitottságával lehetőséget adunk a szülőknek a rendszeres betekintésre, ahol a gyermekek életét, tevékenységét, az óvónő gyermek kapcsolatát figyelemmel kísérhetik.

Feladataink:

Valamennyi gyermekre kiterjedően

- * prevenció, melyre kiemelt figyelmet fordítunk
- * a családok megismerése, az apa, anya nevelési attitűdje;
- * az egészséges nemiség alakítása;
- * a negatív tényezők feltérképezése (pld. Drog, alkohol, testi fenyegetés, lumpen életmód, egészségügyi károsodás, elhanyagoló testi, érzelmi nevelés);
- * kiemelt kapcsolattartás az óvónők és a gyermekvédelmi megbízott között.

2.8.2. A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy a gyermekek egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért óvodánkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő gyermekek problémáit igyekszünk kezelni, törekszünk a veszélyeztetettségük megelőzésére, illetve megszüntetésére.

E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítségének formái:

- kedvezményes ebéd biztosítása,
- javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására,

mentálisan sérült gyermekek esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele,

a gyermekek jogainak fokozott védelme,

rendszeres kapcsolattartás a gyermekek szüleivel,

a veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az intézményvezető által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

2.9. Az óvoda kapcsolatai

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feladata a családdal való együttműködés. Az óvodapedagógus tiszteletben tartja a családok sajátosságait, szokásait.

A kapcsolattartás célja a folyamatos, kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, a partnerkapcsolatok erősítése.

Az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:

- *kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás,*
- *a családlátogatás, a gyermek otthoni környezetének megismerése,*
- *a fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja,*
- *internetes kapcsolattartás, elektronikus levelezés lehetőségei,*
- *honlap, faliújság,*
- *szülői értekezletek szervezése,*
- *szülői közösség működésének segítése,*
- *játszónapok, foglalkoztató tevékenységek, nyílt napok lehetőségének megteremtése,*
- *közös kulturális programok szervezése,*
- *kirándulás katolikus hitünkhöz kapcsolódó helyekre,*
- *közös szentmisén való részvétel,*
- *ünnepeinken való részvételek,*
- *az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.*

Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:

- *a bölcsődével,*
- *a szociális intézményekkel.*

Kapcsolat az óvodai élet során:

- *az intézmény fenntartójával,*
- *a székhely intézménnyel (iskola),*
- *az intézmény vezetőjével,*
- *a plébánossal*
- *a társintézményekkel (kerületi, egyházmegyei, katolikus óvodákkal),*
- *a Polgármesteri Hivatallal*
- *a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel,*
- *a KPSZTI-vel (1071 Bp., Városligeti fasor 42.),*
- *a Gyermekjóléti Szolgálattal,*
- *a Családsegítő Központtal,*
- *a gyermekvédelmi kapcsolattartóval,*
- *a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,*
- *a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel,*
- *a Karitászcsoportokkal,*
- *az egészségügyi szervezetekkel,*
- *a gyermekorvosi rendelővel,*
- *a közművelődési intézményekkel*
- *a szórványmagyarság óvodáival /amennyiben igénylik/*

Kapcsolat az óvodai élet után:

- *a székhely iskolával,*
- *a szomszédos iskolákkal.*

A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában az óvoda a kezdeményező.

2.10. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás

Törekszünk módszertani kultúránk kiművelésére, pedagógiai gyakorlatunk folyamatos elemzésére, fejlesztésére.

Az óvodapedagógus tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.

Kihasználjuk a továbbképzési lehetőségeket a szakmai tájékozottságunk és szaktudásunk fejlesztéséhez.

A tevékenységek megtervezése és megvalósítása során használjuk a digitális eszközöket.

Igényünk, hogy az óvodapedagógia legújabb eredményeiről tájékozódjunk és a mindennapi tevékenységünkbe beépítsük.

Az óvodánk fejlesztése, fejlődése érdekében részt veszünk pályázatokban, intézményi innovációkban.

3. ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.1.1. Alapelvek, értékek

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803.)

Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- keresztény értékrendre épít,
- biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.
- A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra.
- Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.

Iskolánk az egyetlen katolikus általános iskola, mely régióinkban működik. Létrehozását katolikus családok és hívő pedagógusok közös igénye hívta életre. Ezért küldetésünk megvalósításában méltó partnereink azok a családok, akiknek élete középpontjában a hit, a szeretet, a megértés áll.

Azon fáradozunk, hogy tovább erősítsük iskolánk családi jellegét. Fontosnak tartjuk, hogy tevékenységünk fő alapelve a gyerekközpontúság legyen, amely az empátiát, a pozitív késztetést, a támogatást, a bizalmat, az önbizalom növelését, a sikerhez való segítést és a szeretetet jelenti számunkra. Vállaljuk, hogy közösségünk folyamatosan éli és átadja gyermekeinknek a katolikus hitet.

Intézményünkben a Katolikus Egyház évezredek hagyományai alapján, annak értékrendjéhez, nevelési elveihez igazodva, a fenntartó elvárásainak megfelelően alakítottuk ki Pedagógiai programunkat. Ennek alapján szervezzük a tanórákat és az azt követő szabadidős foglalkozásokat.

3.1.2. Célok, feladatok

Iskolánk pedagógiai munkájának céljai:

- A diákokat segítse abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

- Az iskola közösségének elégedettségére való törekvés, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontossága.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- A kudarcűrés és a siker készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.
- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat)
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele (néptánc, kézműves foglalkozások, stb.).
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása (tánc és illemtan).

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai:

Iskolánk egyik igen fontos feladata, hogy tanulóink a hitüket felnőtt módon ismerő, azért kiálló, mellette elkötelezett hívő keresztényekké váljanak. Ugyanakkor minden lehetőséget megadunk, hogy talentumait minden gyermek kamatoztathassa.

Iskolánk gyermekközpontú, nem a gyermeknek mindent megengedő kiszolgálói értelemben, hanem a keresztény szeretetből fakadó igényes követelmények következetes megvalósítása értelmében. Mindezt humánus, feszültségmentes légkörben valósítjuk meg, ahol tanulóink biztonságban érzik magukat.

A nevelő egy szelektív hatásrendszer működtetése során, aminek ő a forrása, elsődlegesen a személyes példaadásával. Azaz a gyermek pozitív megnyilvánulásait tapasztalva elismeréssel, jóváhagyással, jutalmazással reagál. Ugyanakkor ezzel párhuzamosan a negatív magatartásformákra tiltással, kritikával, szankcióval válaszol.

Iskolánk feladata:

- Segítse elő az egyéni élethelyzetek szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló programokban (liturgikus szolgálat, lelkigyakorlat, zarándoklat, stb.), az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben (napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, iskolaújság, stb.).
- Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, tananyag elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek

kibontakozását.

- Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- Mutassa fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

Iskolánk Pedagógiai programjának kiemelt területei:

- Hitéleti nevelés
- Nemzeti öntudatra nevelés
- Ének-zene
- Idegen nyelv
- Tehetséggondozás
- Felzárkóztatás
- Néptánc, társastánc és illemtan
- Szabadidő kulturált eltöltése

Eszközök, eljárások

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, stb.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- a meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.)
- a tevékenység megszervezésének módszerei (gyakorlás, követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, stb.)
- a jó magatartásra ható, ösztönző módszerek (bízgatás, elismerés, dicséret stb.)

- a jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret - fokozatokkal, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, nevelőtestületi dicséret, Szent András díj stb.)
- a büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, iskolai programoktól való eltiltás)
- a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.).

Nevelési céljaink megvalósulását akkor tekintjük sikeresnek, ha iskolánk diákjai

- a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, boldog, felelős emberré válnak
- magyarságunk gyökereit megismerve, nemzeti kultúránkat megőrzik, és továbbadják
- zenei élményüknek köszönhetően, fogékonyak lesznek a „szépre”, mely által egy lelki többletet kapnak
- a helyi tantervben meghatározott követelményeket képességeiknek megfelelően teljesítik
- rendelkeznek olyan ismeretekkel, készségekkel, amelyek képessé teszik arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek
- ismerik a közösségben éléshez szükséges szabályokat, alapvető magatartásnormákat
- igénylik a szabadidő kulturált eltöltését.

3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskola pedagógiai munkájának középpontjában a tanulók tudásának, értelmi, erkölcsi, szociális, testi képességeinek, készségeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll. A személyiségfejlesztő tevékenység fokozatos, több éves munkát felölelő folyamat. Képességei alapján mindenkit az optimális szintre szeretnénk eljuttatni. Az iskola nemcsak a tanulásnak és a munkának színtere, hanem a színes, sokoldalú iskolai életnek is. Lehetőséget biztosít a különböző szakköröknek, sport-, énekkari és zenei foglalkozásoknak, könyvtári óráknak, kirándulásoknak és ünnepélyeknek. Segítjük a bennük rejlő összes egyéni érték, képesség kibontakoztatását, gyarapítását. Olyan tanítási módszereket alkalmazunk, melyeknek feladata a gyermek személyiségfejlődését elősegítő lehetőségek felfedezése, felfedeztetése és erősítése, valamint a hátráltató tényezők csorbítása.

Pl.:

- az első osztályban az olvasás tanítása a Meixner módszer szerint történik
- kisiskolás korban a szenzoros készségek fejlesztése a számolás-olvasás terén
- a tanulás segítése, figyelem-émlékezet fejlesztéssel
- a logikus gondolkodási készség fejlesztése
- a problémamegoldó képesség fejlesztése
- a manuális készségek fejlesztése (múzeumok közreműködésével)
- a megismerési vágy és alkotó tevékenység iránti igény felkeltése.

A gyermek személyiségfejlődésének értékelése az osztályfőnöki órán, szaktárgyi órán, havi nevelési értekezleten, félévi értekezleten, szülői értekezleten, fogadó órákon és minden felmerülő problémahelyzetben történik. Az értékelés alapja a házirend és a Pedagógiai program erkölcsi elvárásai, nevelési céljai és feladatai. Ha a gyermek személyiségének fejlesztésekor súlyos problémák lépnek fel, a nevelési tanácsadó szakembereihez lehet fordulni.

3.2.1. Nevelési területek

Értelmi nevelés

A természetes kíváncsiság kiaknázásával, a megismerési vágy felkeltésével és ébrentartásával, a tanulás értelmének és hasznának megmutatásával kiépítjük a gyermekekben a tanulás, az ismeretek bővítése és megújítása iránti nyitottságot. Optimális esetben munkánk során odáig jutunk el, hogy tanulóink örömet lelik a tanulásban, és természetesnek veszik azt. Amennyiben ezt, mint nevelési eredményt el tudjuk érni, az azt jelenti, hogy a tanulók folyamatosan korszerűsítve és bővítve ismeretrendszerüket, a folyton változó élethelyzeteket, a belőlük adódó feladatokat és problémákat sikeresen tudják megoldani. Arra törekszünk, hogy egész munkánkat a komplexitás elve hassa át. Ehhez elengedhetetlen a gyakori és megalapozott sikervisszajelzés és a tanulmányi feladatok megoldásához csatlakozó segítségadás a pedagógus részéről. Mélyen elítéljük és kerüljük a nevelői közömbösséget.

Érzelmi nevelés

Szükség van ésszerű korlátokra, amelyek védik gyermekeinket (Tízparancsolat, házirend). Biztonságos, szerető légkörben kell felnőniük, nem szabad lerombolni bennük a szépbe, jóba vetett bizalmukat, játékos kedvüket, azt a képességet, hogy tudjanak csodálkozni.

Ugyanakkor rá kell vezetnünk őket a rendezett, fegyelmezett életre, illetve arra, hogy tetteiknek következményei vannak. Nehéz feladat gyerekeinket önfegyelemre nevelni, de szükséges, mert elmulasztásával súlyosan ártunk nekik.

A nevelés és oktatás tudatosan megtervezett tevékenység. Ennek során fejlesztjük a gyermekek személyiségét, kialakítjuk felelősségérzetüket.

Fontos feladatunk vonzóvá tenni a keresztény értékrend alapvető elemeit, hogy az anyagi világ kihívásai helyett minden esetben ezt válasszák.

Alázatra, türelemre, megbocsátásra nevelünk. Tudniuk kell: csak akkor várhatnak megbocsátást és elfogadást másoktól, ha ők is ezt gyakorolják embertársaikkal.

Őszinteségre neveljük a gyerekeket, bemutatva, hogy az törvényszerűen vonzza maga után a megbocsátást és a megbékélést.

Istennek mindannyiunkkal terve van, mindenkinek feladata, küldetése van.

Fentiekkel összhangban négy alapértéket vésünk kitörölhetetlenül a gyerekek szívébe: az igazság, jószág, szépség, és szentség értékét.

Célunk, hogy a megfogalmazott feladatok nemcsak az iskola, hanem a család és az egyház színterén is érvényre jussanak. Ennek érdekében erősítjük kapcsolatainkat a szülőkkel és az Egyházközség tagjaival közös programok szervezésével.

Célunkat elértnek tekintjük, ha tanulóink viselkedésében tapasztaljuk a fent megfogalmazottakat.

Hitéleti nevelés

A keresztény kultúra forrása és célja is Isten. Az iskola egyházi jellegéből fakad, hogy az evangélium tanítását, az egyházi kultúrát, az egyház kultúrateremtő szerepét, a nagy művészek és tudósok hithez, egyházhoz való viszonyát, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását, minél tökéletesebben megismertetjük tanulóinkkal. A hitre nevelés nem csak a hittan órákon történik, hanem a pedagógusok, szülők életvitelével és személyes példamutatásával is. Elsődleges cél azonban a diákok személyes istenkapcsolatának kialakítása.

Hitéleti nevelésünk szinterei

Állandó hitéleti programok:

- hétfő reggelenként 7.45-kor közös imán veszünk részt a tornateremben
- a tanítás kezdetén és végén a tanulók az órát tartó pedagógussal közösen imádkoznak, ill. életkorunknak megfelelően mesével, történettel, az aznapi evangéliummal hangolódnak rá a napra
- egyházi ünnepekről közös szentmisén emlékezünk meg, az éves munkaterv alapján
- az éves munkaterv alapján havonta egy alkalommal az iskola tanulói iskolamisén vesznek részt a Péter-Pál Templomban (vasárnaponként pedig a saját plébániájukon)
- az osztály-, illetve iskolamisék időpontjai az éves programban kerülnek meghatározásra
- a tanévet közös, ünnepi szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Te Deum)
- az étkezések előtt és végén a tanulók az ebédeltetős tanárral közösen imádkoznak
- Szent András Nap (vetélkedők, játékok, Jótekonysági Est)
- adventi hetek (december)
 - Roráté, osztályok adventi koszorúinak gyertyagyújtása
 - adventi elmélkedés, gyónási lehetőség
 - közös karácsonyi szentmise és ünnepség
- nagybőjti hetek
 - mindennap közös imádkozás a kápolnában
 - nagybőjti lelkigyakorlat, gyónási lehetőség
 - Keresztút járás
- Püünkösöd környékén
 - 3. évfolyam elsősáldozása

Időszakos hitéleti programok:

- atyák, szerzetesek meghívása hittan, illetve osztályfőnöki órákra
- osztályok vállalása az adventi, nagybőjti időszakban
- osztályok egészéves karitatív munkája

Erkölcsei nevelés

Erkölcsei elvárások a pedagógusoktól

Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel rendelkező, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusnak is ilyennek kell lennie. A katolikus iskola sajátos jellegének biztosítója nagy részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.

Pedagógusaink személyes példamutatásukkal nevelnek.

Dolgozóink élete álljon összhangban az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Családi háttere legyen rendezett. A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban álljanak, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerekek számára a hamis tanúságtétel.

Pedagógusainktól elvárjuk a hagyománytisztelést és a megalapozott jövőkép ismeretét. Hivatásunk az, hogy évezredek kincseit adjuk tovább egy új generációnak.

Iskolánkban tanító tanárainktól elvárjuk:

- pontosan ott legyenek az osztályban, megakadályozzák, megelőzzék a rendetlenségeket
- óráikra jól felkészülve lépjenek az osztályba, ezzel megelőzik a tanulmányi és fegyelmezési nehézségeket
- csak akkor büntessenek, ha feltétlenül szükséges, inkább figyelmeztessék növendékeiket, lássák el őket jó tanáccsal
- szorgalmazzák a füzetek rendezettségét, az iskolai felszerelés és a benyújtandó dolgozatok tisztaságát
- a naplótartsák rendben, hogy mindennap bárkinek bemutathassák, aki azt megtekinteni kívánja
- egyházi és állami ünnep közeledtével mondjanak néhány szót, ha lehet, életpéldával.

Pedagógusainkat alapvetően a vidámság, játékosság jellemezze, hiszen a gyerekek több időt töltenek az iskolában, mint otthon.

Lényeges, hogy a tanárok el tudják fogadni a gyerekeket olyannak, amilyenek. Tiszteljék és szeressék mindegyikük egyéniségét.

Új pedagógus felvételénél mérlegeljük, hogy milyen feladatot bízunk rá. Ennek ismeretében döntjük el, hogy a képzettség, rátermettség és vallási háttér hármas követelményéből melyiket milyen súllyal vesszük figyelembe.

Folyamatos fejlődésünk érdekében szakmai és lelki továbbképzéseken veszünk részt:

- a város, a főváros, a KAPI szervezésében
- nevelési értekezletek – esetenként bemutató órával
- tanári lelki gyakorlatok, elmélkedések, kirándulások.

Célunkat elérjük, ha pedagógusaink ezen elveknek megfelelően végzik munkájukat.

Erkölcsei elvárások a tanulóktól

Az iskola tanulói különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból érkeznek iskolánkba. Az egységes erkölcsi elvárások segítik őket a fejlődésben. Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola tisztességére, becsületességre, felelős magatartásra irányuló nevelését, és ezt tudatosan ne akadályozzák.

Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

Tanulóink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: „Ti vagytok a világ világsága!” (Mt 5,14)

Gyerekeink vegyenek részt az egyházi programjainkon (ünnepi szentmisék, vasárnapi misék, osztálymisék, közös imák, adventi és nagyböjti lelki napok, stb.), segítjük őket hitük kibontakoztatásában, a liturgikus és szentségi élet gyakorlásában.

Rávezzük őket a helyes imádságra tanítás, étkezés előtti és utáni közös imával.

Gazdag programok szervezésével ráneveljük gyerekeinket a kulturált szórakozás módjára: kirándulások, túrák, Mikulás szolgálat, angyalkázás, közös karácsonyi ünnepség, farsang, Szent András Nap, gyereknap, sulibuli.

Megköveteljük a tiszteletteljes beszédet tanáraikkal, felnőttekkel, társaikkal.

Megköveteljük az alapos, rendszeres, a képességeknek megfelelő munkát, a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzését.

Megköveteljük a házirend ismeretét és betartását, az iskola épületének, felszerelésének és tisztaságának megőrzését.

Megköveteljük az ápoltság megjelenését, az alkalomhoz illő ruházat kiválasztását.

Tanulóink megismerésének, nevelésének legjobb színterei a tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök, tanulmányi kirándulások, nyári táborok.

Erkölcsei nevelésünk eléri célját, ha tanulóink ezen elveknek megfelelően élik mindennapjaikat.

Erkölcsei elvárások a szülőktől

„Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők közössége igazolja. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha a szülők is közösséget alkotnak, hiszen a keresztény hit is egy közösség ölében születik és növekszik.” (Kat. Isk. 53.)

Az iskola elvárja a szülőktől, hogy elfogadják az iskola katolikus jellegét, ugyanazt az értékrendet közvetítsék, a családok heti rendszerességgel vegyenek részt vasárnapi szentmisén.

Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel – szaktanár, osztályfőnök, igazgató vagy plébános – beszéljék meg.

Az iskola elvárja, hogy a szülői értekezleteken, a fogadó órákon a szülők aktívan részt vegyenek, maguk is fejlődjenek hitben és tudásban, ezzel is példát mutatva gyermekeiknek.

Hon- és népismeret

Nevelésünk egyik fontos célja a magyarságra nevelés. Ennek keretében tanulóinkkal megismertetjük szűkebb környezetüket, Budapestet, majd Magyarország tájait is. Komplex módon alakítjuk az osztályközösségeket, nevelünk haza- és természetszeretetre, a turisztika és sport révén elősegítjük gyermekeink testi, lelki fejlődését.

Ennek színterei:

- néptánc, közösségi és társastánc oktatás
- múzeumlátogatás
- tanulmányi kirándulás
- táborozások
- egyéb szabadidős tevékenységek.

Ezen programok nem kötelező jellegűek, kivéve a néptánc, közösségi és társastánc oktatást.

Lebonyolításukat alapítványi, szülői hozzájárulásokból, pályázatokból finanszírozzuk.

Néptánc, közösségi és társastánc oktatás

A néptánc oktatás fejleszti a hagyományőrzést, a hazaszeretetet, a népismeretet, az állóképességet, és a mozgáskultúrát. Fontosnak tartjuk, hogy a hozzánk járó gyermekek mindegyike megismerkedjen a magyar néphagyomány alapjaival. A mindennapos testnevelés keretében heti egy órában tanítjuk az alsó tagozaton.

A közösségi és társastáncok a társas kapcsolatok kialakítását, az alapvető viselkedési formák elsajátítását, az állóképesség fejlődését, a kulturált szórakozás megismerését teszik lehetővé. A mindennapos testnevelés keretében heti egy órában tanítjuk a felső tagozaton.

Múzeum- és emlékhely látogatás

Sokoldalú nevelésünk fontos részét képezik a nem kötelező jellegű múzeumlátogatások és helytörténeti kirándulások.

Az alsó tagozatosok minden évben folyamatosan részt vesznek a Skanzen programjain, és látogatják a városi múzeumokat, kiállításokat.

A felső tagozatosok minden évben részt vesznek a múzeumok, és tudományok éjszakáján, ahol számos kiállítást, érdekes kísérleteket, és intézményeket tekinthetnek meg.

Ezek mellett több időszakos kiállítást nézhetnek meg osztályszinten.

A tanulók a tárlatok megtekintésével, önálló gyűjtőmunkával, rajzos-írással beszámolóval, kézműves foglalkozással, történelmi játékokkal fejlesztik képességeiket.

Tanulmányi kirándulás

Az éves munkatervben meghatározott időpontban az osztályok tanulmányi kiránduláson vesznek részt. Ezen programok szoros összhangban vannak nevelési célkitűzéseinkkel.

A tanulmányi kirándulásokon a részvétel nem kötelező, költségeit alapítványi, szülői hozzájárulásokból, illetve pályázatokból finanszírozzuk.

Alsó tagozaton cél a szűkebb környezetünk megismerése, ezért egy napos kirándulást szervezünk. A leggyakrabban választott helyszínek:

- Állatkert, Hősök-tere, Városliget, Gellérthegy, Citadella
- Budai-vár, Hadtörténeti Múzeum, Mátyás-templom, Bazilika, Parlament
- Visegrád, Fellegvár, Szentendre, Skanzen.

Felső tagozaton célunk hazánk, illetve a Kárpát-medence magyar lakta területeinek megismerése, egy- vagy többnapos osztálykirándulás keretében. A leggyakrabban felkeresett helyszínek:

Északnyugat-Magyarország, Dunántúl

- Fertő-Hanság (Fertőd: Eszterházy-kastély, Fertőrákos: kőfejtő, Sopron: Liszt Múzeum, Fabricius-ház, Tűztorony, Storno-gyűjtemény, Fertő tó)
- Velencei-tó (Székesfehérvár: székesegyház, Anna-kápolna, Szent István Múzeum, Csók István Múzeum, Budenz-ház, Gánt: bauxitbánya, Csókakő: vár, Velencei-tó: agárdi madárvárta, Pákozd: református templom, Nadap: geológiai alappont, ingókő)
- Bakony (Veszprém: székesegyház, állatkert, vár, Nagyvázsony: Kinizsi vár, Posta Múzeum, Sümeg: vár, Zirc: apátság),
- Balaton-felvidék (Tihany: apátság, Tapolcai-medence tanúhegyei, Szigligeti vár,

Keszthely: Festetics kastély; kis-balatoni tározók)

Északkelet-Magyarország

- Mátra (Gyöngyös: Orczy-kastély (Mátra Múzeum), Parádsasvár: Palóc-ház Múzeum, Kocsi Múzeum, vadaskert, gyógyfürdő, Parádsasvár: üveggyár, Sirok: vár, Kékestető, Bagolyirtás)
- Bükk (Eger: bazilika, vár, minaret, Egerszalók: mésztufa-fürdő, Belpátfalva: Cisztercita apátság, Szilvásvárad: Szalajka-völgy, Herman Ottó Múzeum, istálló-kői-barlang)
- Zemplén (Sárospatak: Rákóczi-vár, Református Kollégium, Hollóháza: Porcelán Múzeum, Füzér-, Regéc-, Boldogkő-vára, Vizsoly: Károly-biblia, Széphalom: Kazinczy-múzeum, Gönc: Huszita-házak)

Délkelet-Magyarország

- Duna-Tisza-köze (Kecskemét: Szent Miklós templom, Cifra-palota, Katona József Emlékmúzeum, Kalocsa: székesegyház, Apajpuszta: ménes, Bugac: ősborkás, Fülöpszállás: futóhomok, Kiskőrös: Petőfi Múzeum, Kiskunhalas: Csipkemúzeum, Kiskunmajsa: 56-os emlékmúzeum, emlékhely)
- Csongrád (Szeged: Móra Múzeum, Kiskundorozsma: szélmalom, Pusztaszer: Feszty-körkép, honfoglalási emlékmű, Makó: József Attila Múzeum)

Kárpát-medence

- Erdély (Csíksomlyó: kegytemplom, Csíkszereda, Gyergyói medence: Gyilkos-tó, Békás-szoros, Korond, Szent Anna tó, Bözödújfalú, Király-hágó, Tordai-hasadék)
- Kárpátalja (Beregszász: amfiteátrum, főiskola, Rát: gyermekotthon, Munkács, Vereckei-hágó)

Táborozás

Táboraink testi és szellemi kikapcsolódást nyújtanak az egyre városiasabb módon élő gyermekeink számára. Az állandó zajban élő gyermekek megszokott környezetükből kiszakítva megpihennek. A magyar táj megismerése természetes módon kelti fel érdeklődésüket. A Szülőföld kézzel fogható megismerése erősíti hazaszeretetüket, magyarságtudatukat.

Hagyományainknak megfelelően többféle programot szervezünk, ilyenek például:

- terepgyakorlat
- sporttábor
- túrák, kirándulások
- napközis tábor
- kézműves tábor
- nyelvi tábor.

A tanulók részvétele önkéntes, költségeit a tanulók befizetéseiből, a Péter-Pál Alapítvány támogatásából, a különböző pályázatokon elnyert összegekből fedezik a szervező pedagógusok.

A táborok programját az iskola lelkiségének megfelelően alakítjuk.

Egyéb szabadidős tevékenységek

Az osztályfőnökök minden hónapban egyszer szerveznek osztályprogramokat (múzeumlátogatás, kirándulás, közös játék).

Szabadidős programjainkat nagyon kedvelik tanítványaink, ezeken rendszerint nagy részük megjelenik.

A hon- és népismereti céljainkat elértnek tekintjük, ha tanulóink nagy része részt vesz a programokon, ezzel megismerve hazánkat.

Egészséges életmódra nevelés

Az egészséges életmód kialakításának fontossága nem szorul bizonyításra. Ennek eredménye az életvezetés kiegyensúlyozottsága és eredményessége. A kialakítandó magatartásformák:

- egészséges táplálkozás: kialakítását segítik az osztályfőnöki-, biológia órák, védőnői előadások. Ezek egyebek mellett arra is felhívják a figyelmet, hogy minőségi táplálkozást és életvitelt alakítsanak ki a tanulóiban. Különös figyelmet fordítunk a kirándulások és táborok során a gyermekek étkezésére.
- káros szenvedélyeket elutasító magatartás: ezt a célt szolgálja az iskolában kábítószerekről, drogról, az alkohol és a cigaretta káros hatásáról szóló, szakember által alkalmanként megtartott előadás illetve a tanórákon való beszélgetés.
- testmozgás: A mozgás életünket meghatározó szerepe és megszerettetésének jelentősége evidens. Valljuk, hogy a differenciált, tehát a teljesítőképességhez igazodó, a játék-, a változatosság iránti szükségletet érvényesíteni engedő, vagyis vonzó mozgásos programoktól várható az, hogy külső nyomás nélkül, észrevétlenül megszeretteti a mozgást. Felébreszti a gyerekekben a törekvést az iránt, hogy szabadidejükben mozgásos programokat is szervezzenek önmaguknak, és így tartsák egészségüket is karban. Kerüljük a teljesítmény-centrikus, monoton vagy kudarcélményekkel terhelt, illetve pusztán testgyakorlatra redukált programokat. A mindennapos testneveléssel segítjük őket a mozgásigény kielégítésében. Mindezt testnevelés órákon, az éves munkatervben leírt számos délutáni sportfoglalkozáson illetve a napközis-, tanulószobás nevelők által tartott játékos mozgásórán valósítjuk meg.
- helyes napirend: tudatosan tanítjuk a gyerekeket a napirendjük helyes kialakítására. Hangsúlyozzuk a tanulás, pihenés, testedzés és alvás fontosságát, és ezek megfelelő arányának kialakítását.
- hygiéniai szabályokat követő magatartás: ennek kialakítása mindenekelőtt a megfelelő tárgyi feltételrendszer megteremtését igényli.
- pszichoszexuális nevelés: célunk, hogy a gyerekek egészséges lelkivilágú, normális szexualitású felnőtté váljanak. Az évek során megtanulják, melyek azok a magatartásformák, amelyek a keresztény társadalmi-kulturális-erkölcsi környezetben elfogadottak, és amelyeknek a betartását mindenkitől elvárható. A szexuális nevelés nem lehet tiltó, büntető, mindent ráhagyó vagy közömbös, hanem irányító-nevelőnek kell lennie. Segíteni kell a gyerekeket, hogy a bennük végbemenő változásokat és a nemek közötti különbségeket megértsék, elfogadják. Egyrészt olyan fórumokat biztosítunk, ahol a felmerülő kérdéseket, problémáikat bizalommal feltárhadják, másrészt megfelelő szakkönyveket adunk a kezükbe. Ebben a nevelőket védőnők és gyermekorvosok segítik.
- környezetvédelmi, természetvédelmi szemlélet: a tantárgyakba beépítve, iskolai akciókkal (papír, veszélyes hulladékok gyűjtése, környezetbarát füzetek és könyvek terjesztése, "zöld" faliújság készítése), és szakkörök, táborok szervezésével, pályázatok segítségével alakítjuk. Szelektív hulladékgyűjtés folyik iskolánkban.

Célunkat elértnek tekintjük, ha tanulóink testileg, lelkileg egészséges életmódot élnek.

Környezeti nevelés

- Az iskola szűkebb és tágabb környezete: 1 óránál alig hosszabb utazással elérhető a Börzsöny, a Dunakanyar történelmi emlékhelyei és a Duna-Ipoly Nemzeti Park. Rövidebb utazással elérhető a Szentendrei-sziget, ahol kiválóan tanulmányozhatóak a füves élőhelyek, ártéri erdők, az ivóvízbázisok és a Duna-Ipoly Nemzeti Park egy része, a Visegrádi-hegység, ahol a lombhullató erdőket és a Duna-Ipoly Nemzeti Park egy részét lehet megfigyelni, a Pomázi-sík, ahol mezőgazdasági területeket, mesterséges tavat találunk. A Duna parton ártéri erdő, a Bükkös patak mentén mesterséges és kiépített szakaszok lehetnek kísérleteink helyszínei.
- Az iskola a történelmi városmag része, ennek előnyeivel és hátrányaival. Telke szűk, a beépítettség aránya magas, ebből fakadóan a környezeti nevelésre korlátozottan alkalmas. Az udvar átalakításakor, fejlesztésekor a környezeti nevelési szempontokat figyelembe vettük. Minden tavasszal növényeket ültetünk és tanulóinkkal együtt rendszerben tartjuk az udvart. Van időjárás-megfigyelő állomásunk.
- Környezetvédelem, környezeti nevelés tanórákon: Az iskolánkban jelenleg a tantestület kb. egyharmada foglalkozik intenzíven környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azon kívül. Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, s vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatosan és lépésenként haladhatunk előre. A további munkában is szükség van az iskolavezetőség, a tapasztaltabb és a fiatal kollégák együttműködésére. A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege és a pedagógusi szabadság határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetéshez hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeket is felhasználunk, alkalmazunk. Így élményszerű tanításra nyílik lehetőség. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert csak így lehet okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.
- Környezetvédelem, környezeti nevelés tanórákon kívül: Nyaranta a Börzsönyi Ornitológiai és Természetvédelmi Táborban illetve saját szervezésben terepgyakorlaton veszünk részt.

Célunkat elértnek tekintjük, ha a meglévő programjainkra folyamatosan jelentkeznek érdeklődő tanulók.

Esztétikai nevelés

Az önmagunkra irányuló esztétikai tevékenység funkciója a személyi esztétikum megteremtése. Ez az, ami bizalmat ébreszt az egyén iránt és ezen áll vagy bukik a kapcsolatok kialakításának és fenntartásának sikere. Közvetítjük a gyerekek felé a keresztény esztétikai normákat. Amikor megjelenik az a törekvésük, hogy önmagukon különböző esztétikai megoldásmódokat kipróbáljanak, azt nem elfojtjuk, hanem megfelelő instrukciókkal segítjük, hogy a próbálkozások az ideális kultúrszinten mozogjanak, hasznosítható tapasztalatokat szerezzenek, hogy saját adottságaikat figyelembe véve a tökéleteset hozzák ki önmagukból.

Tapasztalatokhoz juttatjuk a gyermekeket környezetük szépítésében, s ezáltal az esztétikus környezet élvezetének élményében lesz részük. Bevonjuk őket az iskola belső és külső környezetének szépítésébe, rendezésébe így olyan megoldásmódok alkalmazását sajátítják el, amit később saját környezetük esztétikai megformálásánál is hasznosítani tudnak. Megfelelőnek tartjuk a korszerű, ízléses katolikus jelképek felhasználását az iskola és osztályterem berendezésénél.

Célunkat elértnek tekintjük akkor, ha a tanuló egyéni megjelenése, és az őt körülvevő környezete is rendezett, tiszta és esztétikus.

3.2.2. Tanulási területek

Tanítási órák

A kultúra átadásának fontos színtere az iskola. Az oktatás révén megismertetjük a diákokat a szükségesség ismeretekkel.

Egyházi intézményként megtanítjuk a gyerekeket a liturgiába való aktív bekapcsolódásra, hitük alapos tanulmányozására. Megismertetjük az egyház kultúrateremtő szerepét, a nagy művészek, tudósok hithez, egyházzal való viszonyát, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását. Mindezzel elsődleges célunk a gyerekek személyes Istenkapcsolatának kialakítása.

A hitoktatás a katolikus iskolában kitüntetett helyet foglal el. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes Istenkapcsolatra ébredése. Mindig tekintettel kell lennünk a gyerekek életkorára, eddigi vallási tapasztalataira.

Kompetencia alapú oktatás

Az iskola biztosítja az eltérő fejlettségi szinten lévő tanulók számára az optimális képzési környezetet, a differenciálás lehetőségét, a lemaradó tanulók felzárkózását a helyi tanterv követelményszintjéhez.

Módszerei:

- változatos tanulásszervezési megoldások
- tanulóközpontú differenciálás
- játékos elemeket tartalmazó tanítási környezet
- tevékeny tanulói magatartás kialakítása
- személyre szabott tanulási stratégiák
- fokozatosan növekvő tanulói terhelés, teljesítményelvárás
- folyamatos visszajelzés, értékelés.

Tanulásszervezési formák:

- csoportmunka
- differenciált csoportmunka
- páros munka
- egyéni foglalkoztatás
- projektmódszer.

Szervezeti keretek:

- osztálykeret
- osztályon belüli csoportbontás
- évfolyamon belüli nívócsoportok.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban, a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során.

A magyar nyelv és irodalom művelése különösen fontos. Magyarságunk gyökerei nagyon mélyek, nyelvünk sok változáson ment keresztül, kultúránkat sok hatás érte. Ezek együttes hatásából fejlődött ki magyarságunk.

Feltárásuk, átadásuk iskolánk legfontosabb feladatai közé tartozik. Hitünket is csak magyarul tudjuk megélni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése.

Az idegen nyelvek, a földrajz, de a világtörténelem tanulása is lehetőséget teremt más népekkel, nyelvvel, kultúrával való találkozásra. Tanítványainknak meg kell tanulniuk a különböző értékek, és a mienktől eltérő kultúra helyes elfogadását, tiszteletét.

Hazánk történelmi múltja, földrajzi helyzete és Európai Unió politikája egyaránt szükségessé teszi az élő idegen nyelvek magas szintű tudását.

Legfontosabb célunknak azt tekintjük, hogy jól haladó diákjainkat a 8. évfolyam végére olyan tudásszintre juttassuk el, amelynek birtokában sikeres Pitman, illetve Junior nemzetközi nyelvvizsgát tehetnek.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmóddhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia feladata, hogy magyarázatot adjon a természetben, az ember és a természeti világ közt lezajló kölcsönhatásra.

A természettudományok feladata, hogy láttassák a keresztény hit szerinti világot, bemutassák a természet szépségét, az ember felelősségét, a tudósok emberi nagyságát, a technikai fejlődés eredményeit. Isten ránk bízta a teremtett világot, hogy műveljük, éljünk vele.

A természettudományok és a hit viszonyát összegezve megállapítjuk, hogy nincs köztük összeférhetetlenség. A tudomány és a hit más-más létsíkon mozog.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén egyaránt. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Tanulóink 5. osztálytól informatikát tanulnak. A mai világban a tudományok és a technika fejlődése szükségessé teszi, hogy otthonosan mozogjanak a számítógépek világában. Ugyanakkor felhívjuk figyelmüket az elgépiesedés veszélyeire, az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módjára.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását

megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, az oktatásban és képzésben. A tanulási folyamatban a tanulókat motiválni kell az önálló ismeretszerzésre, kutatásra, és az IKT eszközök hatékony használatára.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei. Lefedik a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Alapvetően fontos a keresztény történelemszemlélet kialakítása.

Történelemtanításunk bemutatja az ember méltóságát és felelőségét. Hálát ébreszt az évszázadok gazdag örökségéért. Kialakítjuk a meggyőződést, hogy az emlékezés páratlan szerepet tölt be értékeink megismerésében, elmélyítésében. Hazánk történelme és kultúrája nem érhető meg a Kárpát-medence más népei történelmének, illetve a világtörténelem és kultúra ismerete nélkül.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben, hogy megismerje tágabb környezetét, képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására, valamint, hogy célkitűzései érdekében terveket készítsen és hajtson végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során szükség van.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezését, különösen az irodalom, a zene, a tánc, a dráma, a bábjáték és a vizuális művészeteket segítségével.

A képzőművészeti és zenei kultúra mindig meghatározó szerepet tölt be az egyház kultúrájában. Az emberi lélek szépségre törekvésének, önkifejezésének csodálatos eszközei. Az iskola feladata, hogy ezeket az értékeket a gyerekek szintjén megismertesse, átadja és beépítse saját helyi kultúrájába, liturgiájába.

Ennek egyik elősegítője az osztályok, folyosók ízléses díszítése is.

Egyéb foglalkozások

Az iskolában a tanulók számára az alábbi - az iskola által szervezett - tanórán kívüli állandó, eseti, illetve időszakos foglalkozások működnek:

- hitéleti programok
- liturgikus szolgálat
- délutáni csoportfoglalkozások
- tehetségfejlesztő, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, énekkar
- versenyek, vetélkedők, bemutatók

- környezeti nevelés, terepgyakorlat, kirándulások
- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás
- művészeti csoportok
- sportfoglalkozások
- házi bajnokságok
- kulturális és sportrendezvények
- diáknapok
- ünnepélyek, megemlékezések
- hagyományápolás
- iskolagyűlések, hulladékgyűjtés, iskolarádió
- könyvtári foglalkozás
- egyéb rendezvények.

Az egyéb foglalkozások során különös figyelmet fordítunk tanulónk személyiségének egészséges fejlődésére, tehetségük kibontakoztatására, az esélyegyenlőség megteremtésére. A sportfoglalkozások, kirándulások lehetőséget biztosítanak a test és a lélek harmóniájának kialakítására, megőrzésére.

A különböző (városi, egyházmegyei, fővárosi, országos) versenyeken elért sikerek jó hatással vannak tanulóink közérzetére, ez is elősegíti a közösségi érzés kialakulását. A rendszeres munkával kovácsolt sikereket, eredményeket, azok személyiségformáló hatásait pedagógiai munkánk során sokszorosan kiaknázzuk.

3.3. Egészségfejlesztés

3.3.1. A teljes körű egészségfejlesztés

A teljes körű egészségfejlesztés célja

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek beépülnek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete
- egészségi állapotunk ismerete
- a mozgás fontossága.

A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja
- iskolaorvos, védőnő
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- napközis és tanulószobai csoportok vezetői.

Az intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- az egészséges táplálkozás
- a mindennapos testnevelés, testmozgás
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- a személyi higiéné fontossága

Az intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beillesztjük az intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő tevékenységek

Kiemelt feladatok

- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és az egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

A teljes körű egészségfejlesztés az iskola minden pedagógusának feladata.

A teljes körű egészségfejlesztést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapos testedzés
- környezetismeret, természetismeret, biológia, osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek
- egyéb foglalkozások, táborok, kirándulások
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

Intézményünk közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha az intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem területén működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

A tanulók fizikai állapotának mérésére a munkatervben meghatározott időintervallumban kerül sor.

Büfé üzemeltetésére intézményünkben nincs lehetőség.

3.3.2. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, technika, testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Ezt a feladatot az ifjúsági védőnő látja el.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- veszélyhelyzetek felismerése, felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére
- életkornak megfelelő ismeretek közvetítése
- elsősegélynyújtás gyakorlati alkalmazása
- a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése
- a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőinek megismertetése.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- tanórán: biológia, testnevelés, osztályfőnöki, technika órán
- tanórán kívül: szakkörön, tanórán kívüli foglalkozáson, kirándulás keretében
- önálló ismeretszerzéssel: házi feladat, gyűjtőmunka.

Módszerei, eszközei:

- előadás
- projekt
- gyakorlat
- kutatómunka
- IKT eszközök használata.

Iskolánk kapcsolatot tart a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével, amelynek munkatársai

a felmenő rendszerű elsősegélynyújtó, csecsemőgondozó versenyek megszervezésében, és lebonyolításában vettek részt. Az elmúlt években ezeken a versenyeken tanulóink szép eredményeket értek el.

3.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

A közösségfejlesztés célja:

A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.”¹

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A közösségi nevelés területei:

- a család
- az iskola
- az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanítási órák
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. napközi, kirándulások, sportfoglalkozások)
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diákönkormányzati munka)
- szabadidős tevékenység.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

Ha a diákok kötődnek közösségükhöz, közvetett módon is erősödik bennük a nevelés és oktatás hatása. Személyiségük fejlődéséhez elengedhetetlen a közösséghez tartozás, a közösség általi nevelés.

¹ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 34. oldal

Jelképeink, ünnepeink, hagyományaink közösségformáló, közösségmegtartó funkciójuk folytán a következő csoportok hatékonyabb működésében is fontos szerepet játszanak.

A közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A közösségek

- megszervezése, irányítása
- tevékenységeinek koordinálása
- egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása
- az öngazgatás képességének fejlesztése.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi- és a munkaerkölcs erősítésével.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása.
- A közösségi tevékenységek kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, projektmunka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A misék, reggeli tízpercek, lelki gyakorlatok, zarándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, sport stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, a plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.

- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbéli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

3.4.1. Közösségek

A család

A család a legalapvetőbb közösség, melybe a tanuló beilleszkedik. A család meghatározza, formálja a gyermek fejlődését, értékrendjét, másokhoz való viszonyát. Alapvető normákat alakít ki, amelyek az iskolába kerülve tovább fejlődnek. A személyiség kialakítása során kiemelt szerepet kap az iskola és az osztályközösség.

Az iskolai közösség

A tanulók együttélésének és együttműködésének legtágabb keretét az iskolai közösség jelenti. Megkülönböztetett feladatok hárulnak az iskola vezetőire, az osztályfőnökökre, a pedagógusokra.

Az iskola életében a közösség tevékenységrendszere kulcsfontosságú szerepet tölt be. Az iskola begyakoroltatja a közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartásformákat, biztosítja az alapvető nevelési elvek, a katolikus értékrend, az együttélés szabályainak elsajátíttatását.

Az osztályközösség

A tanuló fejlődésének meghatározó tényezői a családban elsajátított szokások, értékrend, a baráti körben kialakított emberi kapcsolatok. Az osztályközösség szokásokkal, szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége, ahol az életszemléletük folyamatosan alakul és fejlődik. Ebben nagy szerepe van a közösségnek, mivel az osztálytársak kölcsönösen hatnak egymásra. A tanuló idejének legnagyobb részét az osztályközösségben tölti, ezért nagyon meghatározó annak légköre és szellemisége.

Az osztályközösség feladata:

- a keresztény magatartás erősítése
- valamennyi tanuló pozitív irányú befolyásolása
- az egyéni értékek felismerése
- egymás tiszteletben tartása
- egymás segítése a tanulásban és az egyéni vagy beilleszkedési problémákban
- a másság elfogadása, a tolerancia
- társaik segítése, támogatása gondjaik, problémáik megoldásában
- mások gondjainak, nehézségeinek felismerése.

A közösség irányításában, alakításában meghatározó a szerepe az osztályfőnöknek. Különösen fontos feladata van a problémák felismerésében és azok keresésében. Meghatározó a tevékenysége abban, hogy a családot hogyan tudja bevonni, befolyásolni a tanuló támogatásába, mennyire azonos alapelvekkel irányít az iskola és a család.

Az osztályfőnök ismerje fel a tanuló problémáit, érzékelje az esetleges deviáns eseteket, és találja meg a problémák megoldásához a helyes utat, vagy azokat a személyeket, akik a

probléma megoldásában a segítségére lehetnek.

A közösségfejlesztés színterei

A tanórai foglalkozásokon számtalan lehetőségünk nyílik a közösség fejlesztésére.

A tanulóközösségek, a közösségi élet kialakulása, a tanulóknak a közösségbe beilleszkedése azonban nem valósítható meg kizárólagosan a tanórai foglalkozások keretében.

Szükséges olyan együttlétek kialakítása, amely mentes a tanórák kötöttségétől.

Ilyen közösségfejlesztésre alkalmas lehetőségek iskolánkban:

- hitéleti programok
- délutáni csoportfoglalkozások
- tehetségfejlesztő, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, énekkar
- versenyek, vetélkedők, bemutatók
- környezeti nevelés kirándulások
- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás
- sportfoglalkozások, házi bajnokságok, kulturális és sportrendezvények
- ünnepélyek, megemlékezések, hagyományápolás
- iskolagyűlések, hulladékgyűjtés, tanulói ügyelet, iskolarádió, iskolaújság
- könyvtári foglalkozás
- egyéb rendezvények.

Az önkormányzás képességének kialakítása

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A diákközösségek részt vesznek az alábbiak megszervezésében, lebonyolításában:

- háziversenyek, vetélkedők, pályázatok, kirándulások, tábori programok
- házibajnokságok, kulturális és sportprogramok
- papírgyűjtés
- iskolaújság
- ünnepélyek, rendezvények, hitéleti programok
- javaslattétel a házirend módosítására.

Alkalmazottak közösségei

- alkalmazotti közösség
- nevelőtestület
- szakmai munkaközösségek
- feladatorientált teamek

Az állandó és az alkalmi közösségek építésének alapja elkötelezettségünk a katolikus élet szemlélet iránt. Tagjai vallásukat gyakorló emberek. A legnagyobb, leghatékonyabb közösségpítő erő egymás és a gyermekek szeretete és tisztelete.

Felnőtt közösségeink építése azért is különösen fontos, mert elsősorban példával nevelünk.

Szinterei:

- lelki programok
- tanári lelki gyakorlatok
- kirándulások
- szakmai összejövetelek
- napi kapcsolat.

Szülői szervezetek

- osztályszintű szülői munkaközösségek
- iskolai szintű szülői közösségek.

A tanulók életkoruknál fogva segítségre, bátorításra szorulnak. A pedagógusok feladata segíteni, előmozdítani a tanulók közösségi életének megszervezését.

Az iskola a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő-oktató munkáját.

A szülő kötelessége, hogy elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását. A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége, hogy a tanuló életkorának, fejlettségének figyelembe vételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására.

A szülői közösség fejlesztésének szinterei:

- a szülői értekezletek
- a fogadóórák
- a szülői egyesületi ülések
- iskolaszék
- az iskolai rendezvények (Jótekonysági est, Szülői Bál stb.).

3.4.2. A média szerkesztésében részt vevők tevékenysége, céljai

- Iskolaújság
 - A diákság által szerkesztett Szent András Hírlevél 1997 ősze óta rendszeresen jelenik meg. Vezető tanár segítségével a gyerekek írják a cikkeket, készítik a rajzokat és a riportokat. Ők szerkesztik, segítenek a lap összeállításában.
 - A Hírlevélben megemlékezünk az aktuális keresztény és nemzeti ünnepekről, népi hagyományokról, az iskola aktuális eseményeiről.
- Iskolarádió
 - A közösség leggyorsabb kommunikációs lehetősége.
 - A közérdekű bejelentéseket a tantestület által meghatározott időszakban teszi közzé, maximum 3 perces időtartamban.
 - Egyes állami és egyházi ünnepekről az iskolarádión keresztül emlékezünk meg.

3.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

3.5.1. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

A tanulási zavarok elsődleges tünetek, melyeknek következményei a kudarcok. Másodlagosan alakulhatnak ki a viselkedési zavarok.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Mind a tanulási-, mind a viselkedési zavarok feltárásához diagnosztizáló eljárások szükségesek.

Megismerési eljárások

- családi háttér megismerése (családlátogatás)
- pedagógiai szakvélemény
- szülői jellemzés
- a pedagógus megfigyelései.

3.5.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok

A gyermek tanulási nehézségének felismerésekor – a nevelő kezdeményezésére és a szülő beleegyezésével - a nevelési tanácsadó szakemberei felméri a tanuló vizio-percepció-motoros, az akusztikus és nyelvi képességeit, az emlékezet, a téri tájékozódás szintjét, valamint a test finom és nagy mozgásait. Ezekből tudhatók meg, hogy az egyes tanulóknál mely részképesség-gyengeségek várhatók, vagy vannak már jelen, milyen fejlesztő foglalkozásokra van szükség. Súlyos gyengeségek, hiányok, zavarok esetén az iskola feltétlenül szakemberek segítségét igényli (pszichológus, logopédus). Minél hamarabb sikerül felfedezni a problémákat, annál könnyebben megelőzhetőek a nemkívánatos következmények: magatartászavarok, agresszió, regresszió, önértékelési probléma, iskolai kudarcok. Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős, (a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen) hátrányt jelentő különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, a sze-

mélyi higiénia területén, a katolikus vallás szertartásainak és a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében is. Megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk a súlyosan hibás nevelési attitűdök következtében érzelemszegény gyermekeket, akiket csak szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkozathatunk fel. Vizsgálni kell a fejlődést és a haladást károsan befolyásoló tényezőket (ingerszegény környezet, elhanyagoltság, helytelen nevelési eljárás stb.). Ezek ismeretében törekszünk csökkentésükre, illetve lehetőség szerint megszüntetjük őket. Ezekre utalhat az érzelmi kiegyensúlyozatlanság, amit feladathelyzetekben, szünetekben és spontán tevékenység végzése közben figyelhetünk meg a gyermekeknél.

A fejlesztő foglalkozások és a programok kiválasztásakor meg kell tervezni, hogy mely célokra irányulnak elsődlegesen és melyekre másodlagosan.

Az iskolán belül enyhébb részképesség zavarban szenvedő gyermekek fejlesztését segítő programok:

- egyéni foglalkoztatás (korrepetálás, órán egyéni munkatempó engedélyezése, esetleg külön segítség adása, differenciált órai munka)
- egyéni fejlesztés fejlesztő pedagógussal
- szakértő véleménye alapján egyénre szabott követelmény (saját fejlődéshez viszonyított értékelés), szükség esetén segédeszköz használatának biztosítása
- hosszabb idő biztosítása az osztályozó-, javító vizsgákra való felkészülésre
- személyes törődés, beszélgetés, odafigyelés, folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel
- szükség esetén a pedagógus külön foglalkozik a rászoruló gyermekkel
- osztályban dislexia gyanús esetek vizsgálata
- ingergazdag környezet kialakítása
- a gyermek személyiségének átgondolt és reális megítélése
- a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése
- ok-okozati összefüggések feltárása
- negatív környezeti hatások kiszűrése
- a részképesség-kiesések lehetőség szerinti korrigálása
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- családlátogatások
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

3.5.3. A tehetség és a képesség kibontakozását segítő tényezők

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A tehetséges tanulók speciális képességeinek kibontakoztatásához biztosítjuk kreatitásuk fejlesztését szolgáló szervezeti formákat.

Fontos, hogy minél előbb felismerjük az átlagosnál tehetségesebb gyerekeinket, speciális fejlesztésüket minél hamarabb kezdjük el.

A fejlesztés lehetőségei tanórán, a tanórán kívüli és az önálló munkában:

- kiscsoportos és egyéni foglalkozások
- differenciálás, csoportbontás
- kooperatív és projektmódszer
- versenyek
- iskolai könyvtár és az iskola egyéb lehetőségeinek, eszközeinek önálló, csoportos használata
- IKT eszközök használatának támogatása
- motiválás, személyes beszélgetés, ösztönzés, jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása.

Tehetséges gyermekeink közül a legjobbaknak bizonyítási lehetőséget adunk az egyházi, városi, fővárosi és országos tanulmányi- és sport versenyeken történő indulással.

A tehetségnevelés folyamata

A tehetséges tanulók

- felismerése
- kiválasztása
- fejlesztése
- versenyeken megmérettetése.

Ennek érdekében

- szabályozzuk
 - a tehetséggondozás módját
 - az iskolai és iskolán kívüli tehetséggondozás lehetőségeit
- kialakítjuk a tehetséggondozás tartalmát, feltételeit:
 - az iskola megteremti a szervezeti formákat (szakkörök, tehetséggondozó napok)
 - a fenntartó biztosítja a feltételeket (óraszám, pénzügyi háttér).

A tehetséggondozás személyi feltételei

A tehetségnevelési programok megvalósíthatóságához elengedhetetlenül szükséges az elkötelezett és a témában jól képzett pedagógusok megléte, akik személyiségükben alkalmasak és képesek a tehetséges tanítványaikkal való foglalkozások vezetésére, önálló programok megvalósítására.

Tevékenységi formák

Iskolánkban a tehetséggondozás a következő szervezeti formák segítik:

- tanítási órák
- hitéleti programok
- délutáni csoportfoglalkozások
- tehetségfejlesztő foglalkozások, szakkörök, énekkar
- versenyek, vetélkedők, bemutatók

- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás
- művészeti csoportok
- sportfoglalkozások, házi bajnokságok
- kulturális és sportrendezvények
- ünnepélyek, megemlékezések
- iskolarádió, iskolaújság
- könyvtári foglalkozás
- egyéb rendezvények.

Ezen tevékenységi formák során szerzett ismeretek tanulóink tehetséggondozása mellett elősegítik a továbbtanulásra való felkészülésüket is.

A foglalkozásokat úgy tervezzük, hogy a tanuló maximális terhelhetőségét ne haladja meg az általa választott órák száma.

3.5.4. A szociális hátrányok segítését jelentő tevékenység

Hátrányos helyzetűek segítése

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerülnek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi nevelés hiányát pótolni. Szám szerint is emelkedik a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma. A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Alapvető a lelkiismeretes, a tanulókra egyenként is odafigyelő osztályfőnök segítsége. Fontosnak tartjuk megismertetni tanulóinkkal a szenvedélybetegségek megelőzését szolgáló programokat, hiszen a hátrányos helyzetű vagy veszélyeztetett gyermekek e tekintetben potenciális célcsoportot alkotnak. Prevenció céljából külső előadó segítségét kérjük.

Az osztályfőnök ajánlása alapján a rászoruló, illetve sokgyermekes családok támogatást kapnak a lakóhelyük szerinti önkormányzattól, a Péter-Pál Alapítványtól:

- étkezési hozzájárulás
- tanszersegély
- alkalmi segélyek (osztálykirándulás, tábor, színház, osztályprogram, versenyzők költségei).

Ennél sokkal nehezebb a segítségadás azokban az esetekben, ahol a család a gyermek számára nem biztosítja a megfelelő erkölcsi háttérrel. A szülők életvitele negatív példa a gyerekek előtt.

Az iskola nem veheti át a család nevelő szerepét, de az ilyen nehéz esetekben fel kell vállalni a fokozott törődést a tanulóval. Ennek lehetőségei:

- gyakori tapintatos beszélgetések, egyéni bánásmód
- egyéni vagy kiscsoportos felzárkóztatás
- fejlesztő csoportok létrehozása
- tanulási kötelezettségek alóli felmentés

- napközi ellátás biztosítása
- többszöri családlátogatás, nevelési segítség, illetve tanácsadás, a szülők figyelmeztetése, ellenőrzése
- a gyermek nevelési tanácsadóba irányítása
- javaslat a szülőknek a Családsegítő Központ szolgáltatásainak igénybevételére (pl. családterápia)
- javaslat a gyermek egészségügyi, gyermekpszichiátriai vizsgálatára
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórákon, családlátogatásokon
- segélykérés kezdeményezése, a kérelem véleményezése és továbbítása a polgármesteri hivatalban
- javaslat a gyermekjóléti szolgálat igénybevételére
- táborozási, osztálykirándulási költségcsökkentés
- pályaorientációs tevékenység
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- a gyermek állami gondozásba vételének kezdeményezése
- súlyos esetben rendőrségi feljelentés (pl. bántalmazás, abúzus gyanúja esetén).

A szociális juttatások elosztásának rendszere

Iskolai étkeztetés

Az iskola 120 férőhelyes ebédlővel, melegítő konyhával rendelkezik.

Tanulóinknak térítés ellenében tízórait, ebédet, uzsonnát tudunk biztosítani.

Az étkezések befizethetők:

- tízórai, ebéd, uzsonna
- tízórai és ebéd
- csak ebéd igénybevételére.

Az étkeztetési díjakat az étkeztetést biztosító szolgáltató határozza meg.

A jogszabályok szerint kedvezményesen étkezhet az a tanuló, aki

- tartósan beteg
- három- vagy többgyermekes családban él
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

A befizetések időpontjáról a tanulókat és szüleiket a tanév elején és a befizetést megelőző napokban tájékoztatjuk. A befizetési napokon reggel 7-10 és délután 14-17 óra között lehet befizetni a pénztárban az étkezési díjat. Pótbefizetési lehetőséget a következő napon ugyanezekben az órákban biztosít. Lehetőséget biztosítunk az étkezési díjak az iskola számlára való utalására is.

Tankönyvek beszerzése

Iskolánk megrendeli a szakmai munkaközösségek által javasolt, az igazgató által jóváhagyott könyveket, és biztosítja a lehetőséget azok időben történő megvásárlására.

Az ingyenes tankönyvellátást felmenő rendszerben, fokozatosan biztosítja az állam 2013 szeptemberétől. Az ingyenes tankönyvellátásban nem részesülő, rászoruló tanulók tartós tankönyvet kapnak, melyet a tanév végén vissza kell adniuk a könyvtáros tanárnak.

Ha a tankönyv kölcsönzése során a könyv a szokásos használatot meghaladó mértéken túl sérül, a tankönyvet a tanuló elveszti, megrongálja, a tanuló szülője az okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik. Az okozott kár mértékét az igazgató állapítja meg.

Szünidei programok, táborok támogatása

A nagycsaládosok rászoruló gyermekeinek a tábori, kirándulási költségekhez a pályázaton, és az iskolával kapcsolatban lévő Péter-Pál Alapítványtól kapott összegekből méltányos támogatást biztosítunk.

Figyelemmel kísérjük azokat a pályázatokat, melyek segítségével tanulóinkat szociális támogatásban részesíthetjük.

A Péter-Pál Alapítvány többféle módon segíti diákjainkat, tanárainkat és az iskolát (pl.: segélyek, taneszközök, audiovizuális eszközök, stb.)

A szociális támogatások elosztásáról az alapítvány kuratóriuma dönt az igazgató és a gyermekvédelmi felelős javaslata alapján.

3.6. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Az iskola igazgatójának feladatai

Az intézmény vezetője felelős az intézmény szakszerű, törvényes működéséért, a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért. A nevelési és oktatási intézmény vezetőjének feladatkörébe tartozik a gyermek- és ifjúságvédelmi munka irányítása.

A nevelési-oktatási intézmények közreműködnek a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködnek a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Az iskola vezetője gondoskodik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről.

A tanulókat és szüleiket a tanév kezdetekor írásban tájékoztatja a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

Az iskolai gyermekvédelmi felelős feladatai

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak munkáját:

- az osztályfőnököket tájékoztatja arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel
- a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése alapján, a veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét
- gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényezők megléte esetén értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot
- a Gyermekjóléti Szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvé-

delmi támogatás megállapítását kezdeményezi a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott szervnél, szükség esetén javaslatot tesz a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtására

- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról
- nyilvántartást vezet az iskolában lévő veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű tanulókról.

3.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diákközösségek munkájában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók kifejthessék véleményüket pl. a házirend elkészítésekor. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. Ennek érdekében az osztályfőnökök minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetik a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét.

Az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat tagjait az 5-8. osztályok delegálják. Vezetője a nevelőtestület tanára, akit az intézmény vezetője bíz meg.

3.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Pedagógus

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra, foglalkozásokra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- osztályozó vizsgák lebonyolítása
- kísérletek, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- tanulmányi versenyek lebonyolítása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken

- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákközösségeket segítő feladatok ellátása
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Osztályfőnök

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- az iskola Pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire
- segíti az osztályközösség kialakulását
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti
- szülői értekezletet, fogadóórát tart
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai programokról, azokon való részvétellel mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, alapítványi segélyezésére
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok

megoldását

- órát látogat az osztályban
- szükség szerint családot látogat.

3.9. Kapcsolattartás a tanulókkal, a szülőkkel, az iskola partnereivel

A kapcsolattartás célja a folyamatos, kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, partnerkapcsolatok erősítése.

Kapcsolattartás formái a tanulókkal

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, programokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen
- az osztályfőnök az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanuló kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban egyénileg, valamint választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, vagy a szülők közösségével.

További lehetőségek:

- személyes beszélgetés
- honlap
- hírlevél
- faliújság
- iskolarádió
- iskolai rendezvények, programok
- kiállítások
- kirándulások
- ellenőrző, tájékoztató füzet.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, programokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy a szülők közösségével.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- szülői értekezlet
- fogadó óra
- nyílt tanítási nap
- írásbeli tájékoztató

- családlátogatás
- faliújság
- honlap
- hírlevél
- iskolai rendezvények, programok
- bálók, kiállítások, kirándulások.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az éves munkaterv határozza meg.

Kapcsolattartás az iskola partnereivel

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik.

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az írott és nyomtatott sajtóval, a fenn-tartóval. A sajtóval történő kapcsolattartás az igazgatóhelyettes feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik.

Formái:

- személyes találkozó
- elektronikus kapcsolattartás
- levél
- megkeresés.

Folyamatos munkakapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel:

- az intézmény fenntartójával
- a plébánossal (Keresztelő Szent János Plébánia, Szentendre, Bajcsy-Zs.u.2.)
- a társintézményekkel (városi, egyházmegyei, katolikus iskolákkal)
- a Polgármesteri Hivatallal (Szentendre, Városház tér 2.)
- a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel
- a KPSZTI-vel (1071 Bp., Városligeti fasor 42.)
- a Gyermekjóléti Szolgálattal
- a Családsegítő Központtal
- a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel
- a Karitászcsoportokkal
- az intézményt támogató Péter-Pál Alapítvány kuratóriumával
- az egyházközség képviselőtestületével
- a gyermekorvosi rendelővel.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az intézményvezető és az igazgatóhelyettes a felelős.

3.10. A tanulók értékelése

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanulók továbbhaladása:

- A tanuló, 1. évfolyamtól, magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette.
- Az alapozó, fejlesztő tagozaton a tanév végi elégtelen minősítés javítóvizsgán javítható (augusztus hónapban). Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát vagy a tantárgy éves óraszámának 30%-át, a tanév végén nem osztályozható. Számára a tantestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga vagy vizsgaengedély meg nem adása évfolyamisméltést von maga után.
- A szülő kérésére az 1. évfolyamon engedélyezzük az évfolyam megismétlését. A szülőnek ezt az iskola igazgatójától kell írásban kérvényeznie.
- Magántanulók: A magántanulói státuszt kérelmezni, a kérést indokolni kell. A magántanuló a tanév végén (a testnevelés és a készségtantárgyak kivételével) minden, az adott évfolyamon oktatott kötelező tantárgyból osztályozó vizsgát tesz. Az értékelés, minősítés és továbbhaladás rendje azonos a normál tanulókéval. A magántanulók felkészüléséhez az iskola útmutatást nyújt.

3.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá

- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az intézmény vezetőjének feladata a vizsga törvényes előkészítése, a zavartalan lebonyolítás feltételeinek biztosítása.

3.11.1. Az értékelés rendje

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján állapítjuk meg. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatjuk.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól
- engedélyt kapott, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- a törvényben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Az osztályozó, különbözeti, pótló vizsgára az intézmény vezetőjénél a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – jelentkezhet a fenti feltételek megléte esetén.

A vizsga időpontját az intézmény vezetője határozza meg.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézmény vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet.

3.11.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait tantárgyanként és évfolyamonként az intézmény helyi tantervében meghatározott követelményrendszer szabályozza.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

3.12. A felvétel és átvétel helyi szabályai

3.12.1. Az első osztályosok beiskolázása

Az első osztályosok beiskolázását az intézményvezető a fenntartóval egyeztetve végzi. Beiskolázásunkat nem köti közzethatár.

A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és a gyermek gyakorolja vallását, rendelkezzen plébánosi ajánlással, keresztlevéllal, elfogadja a katolikus értékrendet, az intézmény Pedagógiai programját és együttműködjön annak megvalósításában.

További szempontok:

- iskolaérettség írásos igazolása
- testvér már az intézményünkbe jár
- az óvodánkból érkezés
- a család az egyházközséghez tartozik
- a lakóhelyük Szentendrén van.

Az intézményünkbe jelentkező gyerekekkel és szüleikkel a leendő elsős tanítók, az atyák és az iskola vezetősége ismerkedő beszélgetést folytatnak. Célja a kölcsönös megismerkedés, az iskolavárás megkönnyítése.

A gyerekek felvételéről az intézményvezető dönt a kollegák javaslata alapján.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozásakor be kell mutatni:

- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét
- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, születési anyakönyvi kivonatot
- szomatikus érettségről szóló orvosi igazolást, illetve védőnői tájékoztatót
- a keresztény elkötelezettség hivatalos dokumentumai (keresztlevél, plébánosi ajánlás, mely igazolja, hogy a szülő gyakorolja vallását).

Az iskolába felvett tanulók osztályba való beosztásáról a tanítók véleményének kikérésével az intézményvezető dönt.

3.12.2. Átvétel más intézményből

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre. Döntése előtt kikéri az osztályfőnökök, és plébánosi atya véleményét. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átvendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az állami fenntartású iskolákból történő átvételkor különbözeti vizsgát nem írunk elő. Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást biztosítunk az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamisméltéssel, eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

A második-nyolcadik évfolyamba történő átvételnél alapvető szempont, hogy a szülő és a

gyermek gyakorolja vallását, rendelkezzen plébánosi ajánlással, keresztlevéllal, elfogadja a katolikus értékrendet, az intézmény Pedagógiai programját és együttműködjön annak megvalósításában.

További szempontok:

- testvér már az intézményünkbe jár
- a család az egyházközséghez tartozik
- a lakóhelyük Szentendrén van
- az osztályok száma az évfolyamon
- az osztályok létszáma
- a választott / tanult idegen nyelv
- a különleges bánásmódot igénylő tanuló esetén a személyi, tárgyi feltételek megléte, a fejlesztés lehetőségeinek biztosítása.

Az átiratkozáskor be kell mutatni:

- a tanuló személyazonosítására alkalmas, a tanuló nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- a tanuló keresztlevét
- a plébánosi ajánlást
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt.

Az iskolába felvett tanulók osztályba való beosztásáról az osztályfőnökök véleményének kikérésével az intézményvezető dönt.

3.13. Az iskola könyvtár-pedagógiai programja

Az iskola szerkezete:

Az intézmény 8 évfolyamos általános iskola, évfolyamonként 2 vagy 3 párhuzamos osztállyal.

Az iskola nevelési- oktatási céljai a Pedagógiai programunkban meghatározottak.

A kultúra és a műveltség átadása oly módon valósul meg intézményünkben, hogy a törvény által előírt Nemzeti Alaptanterv működési területeit építik magukba a tantárgyak tantervi szinten évfolyamokra, témákra, tanítási órákra bontva.

A tantárgyi követelményrendszert az iskola helyi tanterve részletesen meghatározza.

A tehetségfejlesztés, gondozás és felzárkóztatás részleteit a Pedagógiai program fogalmazza meg.

A könyvtár szerepe az iskola Pedagógiai programjában

A könyvtárhasználati ismeretek elsajátítása és a tanulási-önművelési kultúra fejlesztése tantárgyközi feladat, olyan, amely az egész tantestület közös ügye. Az iskola akkor tudja a könyvtár használatára, önművelésre nevelni diákjait, ha ez a feladat áthatja a Pedagógiai program egészét.

A könyvtár-pedagógiai program (stratégia) kialakítása

A könyvtár-pedagógia helyi terve a NAT könyvtári követelményrendszerére épül, de nem azonos vele, maximálisan figyelembe veszi az intézmény sajátosságait és adottságait.

Az egyes műveltségterületek – ezen belül a könyvtár-pedagógia – helyi tervét az iskola vezetése és a tantestület a könyvtárossal együtt közösen készítik el.

Az intézményvezetés biztosítja a tanulási, önművelési követelmények, elvárások megvalósításához az infrastrukturális feltételeket. A könyvtárossal közösen kialakítja az intézmény könyvtár-pedagógiai stratégiáját. Felelős az iskolavezetés, a könyvtáros és a tantestület hatékony együttműködéséért.

A könyvtáros feladatai

A könyvtár az iskolai műhelymunka nélkülözhetetlen része, ami egyúttal azt is feltételezi, hogy a könyvtáros szervezi, összefogja, koordinálja a médiatári eszköztárral épülő pedagógiai fejlesztő, önművelő tevékenységet. A könyvtár-pedagógia hatékony művelésének nem lehet más célja, mint az alapvető elvárás, hogy az iskolában valósuljon meg a tervszerűen felépített gyakorlatközeli könyvtárhasználat és az erre való nevelés.

A szaktanárok feladatai

A könyvtárhasználati ismeretek elsajátíttatása és a tanulási-önművelési kultúra fejlesztése tantárgyközi feladat, tehát az egész tantestület közös ügye, tagjainak munkaszerepétől függetlenül. Ösztönözni kell a tantestület minden tagját a könyvtár adta tanulási-önművelési alternatívák rendszeres igénybevételére. Ők a felelősök azért, hogy szaktárgyuk műveltséganyagába beépüljenek a médiatári információszerzés különböző csatornáit. Legyen jelen mindennapi pedagógiai munkájukban a könyvtári eszköztárra épülő forrásalapú tanítás-tanulás és kutatómunka igénye. Alapozzák meg tanulóikban a könyvtár rendszeres használatának szokását és a különböző önművelési technikák elsajátítását.

A tanítás-tanulás (könyvtári ismeretszerzés) feltételeinek tervezése

Lehetőség szerint mindig könyvtári környezetben történjen a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek és gyakorlatok tanítása. Ellenkező esetben a hatékonyság erősen kétséges. Fontos a könyvtáros tanárral való rendszeres konzultáció, időpont egyeztetés, a szervezési kérdések megbeszélése, vagyis a különböző könyvtári foglalkozások (szakórák, napközis, tehetséggyógyozó stb.) gondos előkészítése. Alapvető követelmény, hogy minden tanulónak legyen helye, és tudjon jegyzetelni a könyvtár ügynevezett tanuló-kutató övezetében. Az eredményes és hatékony médiatári önművelés egyik alapfeltétele, hogy megfelelő minőségű és mennyiségű dokumentum (könyv, folyóirat, audiovizuális ismerethordozó) álljon a tanulók rendelkezésére az egyéni és differenciált csoportfoglalkozásokon.

Fontos didaktikai követelmény, hogy lehetőleg mindig olyan dokumentum(ka)t adjunk a foglalkozásokon a tanulók kezébe, mely(ek) az életkori sajátosságaiknak legjobban megfelel(nek), és amelye(ke)t előzőleg már volt alkalmuk közelebbről tanulmányozni.

Az egyénhez igazodó tanulásirányítás normáinak a tervezése

Alapvető követelmény, hogy a pedagógusnak a könyvtári feladatokat, gyakorlatokat kiválasztó munka- (óra-) szervező tevékenysége mindig a tanuló teljesítményéhez igazodjon.

A választott feladatok és munkaformák kellően motiváltak legyenek, a felfedezés, a rátalálás, önkifejezés élményével hassanak, és elégítsék ki a tanulók eltérő érdeklődését. A hatékonyság érdekében a könyvtári foglalkozásokban is alkalmazzuk a tanulásszervezés különböző munkaformáit (frontális, differenciált, csoport, egyéni). Külön tervezzük meg a közvetlenül irányított könyvtári csoportos, és az egyénre szabott önálló tanulói tevékenységeket. Olyan feladatokat is adjunk, amelyek segítik a helyes tanulás-módszertani jártasságok kialakítását. Tudatosítsuk a tanulóknak, hogy a különböző tanórákon megismert műveltség-tartalmakat ki lehet bővíteni, meg lehet szilárdítani a szélesebb alapokon nyugvó könyvtári ismeretekkel.

Amikor a tanulók konkrétan megismerkednek a különböző dokumentumokkal (könyvek, képek, folyóiratok, audiovizuális ismerethordozók), azokat mindig adjuk a kezükbe, lapozzák át, tanulmányozzák, olvassák el a legfontosabb adatokat, tájékozódjanak tartalmukról, műfajukról, nézzék meg az illusztrációkat, ábrákat. A könyvtári gyűjtőmunkánál felhívjuk a figyelmüket arra, hogy minden esetben közölni kell a felhasznált forrás(ok) legfontosabb adatait (szerző, cím, impresszum). A feladatadás mindig érthető, világos és egyértelmű legyen. A tanulók rendszeresen gyakorolják a könyv- és sajtóolvasást, működjön a tanulói önellenőrzés. A könyvtári gyakorlatokat értékeljük (személyenként és csoportonként) folyamatosan. Alakuljon ki a tanulóknak a különböző információhordozók rendszeres használatának igénye.

A különböző tanulótípusokhoz igazodó humánus bánásmód

Az iskolai könyvtárba érkező tanulók, tanulócsoportok összetétele merőben eltérő, és nagyfokú differenciáltság jellemzi az egyes tanulók viszonyulását könyvhöz, olvasáshoz, könyvtárhoz. E pedagógiaiailag nem elhanyagolható tényezőt a tervezéskor figyelembe kell vennie a könyvtárosnak és a tanárnak egyaránt. Alapvető pedagógiai cél, hogy minden tanulóban alakuljon ki az olvasás, a könyv és a könyvtár iránti pozitív attitűd. Váljon számukra mindennapi szükségletté, igénnyé az olvasás örömet, feloldódást hozó gyönyörűsége. Érezzék a személyre szóló törődést és a segítő szándékú beavatkozást olvasmányaik helyes kiválasztásakor.

A könyvtárhasználati követelmények integrációjának iskolai feltételei

A tanórán megszerzett tudást és ismeretanyagot – a könyvtári eszköztárra építve – számos háttér-információval bővíthetik a tanulók. A szépirodalmi, ismeretközlő, tudományos művek, dokumentumok és a tömegkommunikációs csatornák útján szerzett ismeretek fontos kiegészítői az iskolában megismert műveltségterületek tudásanyagának. Éppen ezért valamennyi ismeretkör tanításakor alapvető elvárás, hogy a tanuló ismerje meg és használja az adott tantárgy fontosabb dokumentumait és modern ismerethordozóit. Legyen igényes az önművelés különböző csatornáinak megválasztásában. Tegyen szert olyan könyvtárhasználati tudásra, melynek birtokában képessé válik az önálló információszerzésre és -átadásra – szóban is írásban egyaránt – a tanult ismeretkörök és az egyéni érdeklődés szerint. Az információszerzés különböző csatornáin útján képes legyen a tovább építhető permanens önművelésre. Ennek érdekében el kell érni, hogy a szaktanárok beépítsék a tanítási programjukba (mikrotantervükbe) a könyvtár adta önművelési csatornákat. Legyen jelen mindennapi pedagógiai munkájukban a könyvtári eszköztárra épülő önálló információszerzésre, forrásalapú tanulásra és szaktárgyi kutatómunkára nevelés igénye.

A helyi tantervben meg kell jelennie a könyvtárhasználatnak. Kívánatos, hogy korszerű pedagógiai módszertani kultúrával és megfelelő színvonalú, informatikai műveltséggel rendelkezzen a tantestület.

Meghatározó az iskolai könyvtáros személye, aki egyéb szakmai feladatai mellett kialakítja az adott intézmény könyvtár-pedagógiai stratégiáját és felelős a NAT könyvtárhasználati követelményrendszer eredményes megvalósításáért.

Alapfeltétel egy működő könyvtári infrastrukturális háttér. Összetevői a következők: fogadóképes iskolai könyvtár (a működési feltételek törvényes biztosítéka); korszerű kézikönyvtári állomány, amely a NAT fő műveltségterületeinek eredményes oktatásához nélkülözhetetlen alapidokumentumokat tartalmazza (könyv, folyóirat, AV, CD, multimédia); médiatári számítógépes háttér (adatbázis, multimédia, Internet).

Az önművelés, könyvtárhasználat tantárgyi integrációjának ismeretanyaga

Könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása

Ismerje meg a tanuló és használja az iskolai vagy más (közművelődési, szak-) könyvtár állományát és szolgáltatásait. Igazodjék el a médiatárak, információs központok gyűjteményében. Gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített önálló ismeretszerzést, fejlessze beszédkultúráját, műveltségét, tanulási-önművelési szokásait, rendszeres olvasással és könyvtárhasználattal. Vegye igénybe a tömegművelődés adta önművelési lehetőségeket.

Dokumentumismeret- és használat

Ismerje meg a tanuló és rendszeresen használja az adott műveltségterület nélkülözhetetlen alapidokumentumait (általános és szaklexikonok, enciklopédiák, kézikönyvek, szótárak, összefoglalók, gyűjtemények, gyakorlókönyvek) és modern ismerethordozókat (AV, számítógépes programok, CD, multimédia). Tanulmányozza a könyvtárban található gyermek- és felnőtt lapok, magazinok és szakfolyóiratok rovatait (sajtófigyelés). Tudja használni a megismert dokumentumok tájékoztató apparátusát (tartalom, előszó, mutatók).

Ismerje és használja a közhasznú információs eszközöket és forrásokat (internet, fax, cím- és adattárak, statisztikák, menetrendek, telefonkönyvek, névtárak). Figyelje a médiában megjelent könyv-, video-, CD-újdonságokat, tájékozódjon hagyományos és modern információs csatornák ajánlataiból.

A könyvtári tájékozódás segédeszközeinek ismerete és használata

Ismerje meg és rendszeresen használja a szaktárgyi kutató-gyűjtő munkához nélkülözhetetlen kézikönyvtári forrásokat (lexikonok, szótárak, adattárak, forrásgyűjtemények, összefoglalók). Gyakorolja a lexikonok és kézikönyvek használatát olvasás közben (szócikk, élőfej, mutatók). Készség szinten tájékozódjon tankönyvekben, munkafüzetekben, forrás- és szemelvénygyűjteményekben, antológiákban, a tartalomjegyzék, a fejezetek és a mutatók alapján. Gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített irodalomkutatást, anyaggyűjtést (jegyzetelés, lényegkiemelés, cédulázás), forráselemzést, önálló információszerzést. Irodalomkutatáshoz, anyaggyűjtéshez bibliográfia, tanulmány, kiselőadás összeállításához használja a könyvtár katalógusait, bibliográfiáit és számítógépes adatbázisát.

Legyen képes többlépcsős referenskérdések megoldására a teljes könyvtári eszköztár felhasználásával.

Önművelés, a szellemi munka technikája

Iskolai feladatai és egyéni problémái megoldásához tudja önállóan kiválasztani és felhasználni a könyvtár tájékoztató segédeszközeit. Legyen képes hagyományos dokumentumokból és modern ismerethordozókból információt meríteni, felhasználni és a forrásokat megjelölni. Tudjon több forrás együttes felhasználásával a könyvtári eszköztár igénybevételeivel (katalógusok, bibliográfiák, kézikönyvek) kiselőadást, tanulmányt, irodalomajánlást, bibliográfiát összeállítani. A megszerzett információkat legyen képes elemezni, rendszerezni és róluk írásban vagy szóban beszámolni. Ismerje a szellemi munka technikájának etikai normáit (idézetek, hivatkozások, utalások, forrásmegjelölés). Iskolában szerzett ismereteit, tanulási-önművelési kultúráját rendszeresen bővítse iskolán kívüli információszerzési csatornák útján (könyvtár, médiák, művelődési, művészeti, tudományos intézmények). Gyűjtse össze könyvtári dokumentumok felhasználásával alkotói életutak legjellemzőbb állomásait. Tudja használni különböző dokumentumok tájékoztató apparátusait (mutatók, tartalomjegyzék, képek, fejezetcímek).

Időtervek, órakeretek tervezése

A könyvtári foglalkozásokat előre, a havi munkatervben ütemezni kell. Az időkeretek ütemezése – kellő szaktanári egyeztetéssel – a könyvtáros feladata. A könyv- és könyvtárhasználati ismeretek tanításának megosztása hozzávetőlegesen 40%-a könyvtáros tanári feladat (pl. könyvtárbemutató, raktári rend, katalógusok, könyvtári tájékoztató eszközök stb.), 60%-a szaktanári feladat (pl. a saját műveltségterület alapvető dokumentumai és tájékoztató eszközei).

Felhasznált taneszközök, oktatási segédletek

A NAT könyvtárhasználati követelményrendszere tantárgyi integrációjának megalapozása a tanítás-tanulás folyamatában a következő eszközök és dokumentumok felhasználását igénylik:

- az iskolai könyvtár teljes eszköztára, szolgáltatásai
- könyvtári eligazító és információs táblák, demonstrációs eszközök
- audiovizuális anyag, számítógépes infrastruktúra (adatbázis, Internet, multimédia)
- Nemzeti Alaptanterv
- az elkészített vagy adaptált könyvtár-pedagógiai helyi tanterv
- a pedagógusok és a tanulók által felhasznált taneszközök.

A könyvtárhasználatra nevelés tantárgy-metodikai megalapozása

A könyvtárhasználati ismeretanyag a NAT egészét átfogja, a képességfejlesztésre és a tanulási, önművelési kultúra megalapozására teszi a hangsúlyt. A műveltséganyag – jellegéből adódóan – elsősorban spirális, másodsorban lineáris elrendezésű.

A könyvtárhasználati tudás megszerzésekor a tanítás-tanulás kiemelt preferenciái a következők:

- önálló ismeretszerzésre, forrásalapú tanulásra nevelés
- változatos tevékenységformák alkalmazása (tanulásszervezés, motiválás, játék)
- eszköztudás, gyakorlati technikák elsajátítása (könyvtárhasználat, szaktárgyi ismeretszerzés)
- egyénhez igazított differenciált tanulásszervezés (tanulócsoporthoz, haladási ütem, tananyag, változatos munkaformák)
- életkori sajátosságok figyelembevétele (fokozatosság, folyamatosság, motiváció, játék).

A könyvtárhasználati kultúra emelése, a tanulási, önművelési szokások fejlesztése csak akkor lehet eredményes, ha az iskola valamennyi pedagógusa egy közösen vállalt Pedagógiai program keretében végzi feladatát, mert csak az együttműködés eredményezheti a hatékony könyvtári eszköztárra és információs bázisra épülő fejlett pedagógiai-módszertani kultúra kialakulását és az igényes tantárgyi integráció létrejöttét.

4. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

4.1. A helyi tanterv óraszámai

4.1.1. A választott kerettanterv megnevezése

Helyi tantervünket a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendeletben meghatározott kerettanterv alapján készítettük, figyelembe véve az iskola hagyományait, adottságait is. Az iskola helyi tantervében a tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a minisztérium által kiadott kerettantervben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A tantárgyakat a fenntartó által engedélyezett heti óraszámokban tanítjuk.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol és a német nyelv tanulását választhatják.

Helyi tantervünket az iskola 1. és 5. évfolyamán a 2013/14. tanévben vezettük be, felmenő rendszerben. A 2016/17. tanévtől kerül bevezetésre minden évfolyamon az új helyi tanterv.

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan (helyette hittan)	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan (helyette hittan)	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia–egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

4.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeltük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Erkölcstan (helyette hittan)	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Erkölcsstan (helyette hittan)	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2+1	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1+1
Kémia			1+1	2
Biológia–egészségtan			2	1+1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1

A kerettantervben meghatározottakon felül megtanítandó és elsajátítandó tananyagot a helyi tantervben, a tantárgyaknál tüntettük fel.

4.1.3. A választott kerettanterv típusa

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket nem tüntetjük fel táblázatunkban. A kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak tantervei közül az alábbiakat választjuk:

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése
Matematika	B változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia–egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat
Dráma és tánc / Hon- és népis- meret	Dráma és tánc

Az emelt óraszámú képzést intézményünkben nem szervezünk.

4.1.4. A helyi tanterv bevezetésének ütemezése

Színessel jelöltük a régi helyi tantervben meghatározott óraszámokat.

Óraterv az 1-8. évfolyamokon a 2013/14. tanévre								
Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
	új	tesis	régi	régi	új	tesis	régi	régi
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8	5	4,5	4	4
Idegen nyelvek				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
(Erkölcstan helyett) hittan	1				1			
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	2
Kémia							1,5	2
Biológia							1,5	2
Földrajz							2	1,5
Ének-zene	2	1	1	1	1	1	1	1
Tánc és dráma						0,5		
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			
Vizuális kultúra	2	1	1	1	1	1	1	1
Mozgókép és médiaismeret							0,5	0,5
informatika					1	1	1	0,5
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat					1			
Testnevelés és sport	5	5	3	3	5	5	2,5	2,5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	25	22	20	22	28	26	28	28
hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	2	2	2	1	2	2	2
Mindösszesen	26	24	22	24	29	28	30	30

Óraterv az 1-8. évfolyamokon a 2014/15. tanévre								
Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
	új	új	tesis	régi	új	új	tesis	Régi
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8	5	5	4	4
Idegen nyelvek				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
(Erkölcstan helyett) hittan	1	1			1	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	3	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	2
Kémia							1,5	2
Biológia							1,5	2
Földrajz							2	1,5
Ének-zene	2	2	1	1	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			
Vizuális kultúra	2	2	1	1	1	1	1	1
Mozgókép és médiaismeret							0,5	0,5
informatika					1	1	1	0,5
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1			1	1
Technika, életvitel és gyakorlat					1	1		
Testnevelés és sport	5	5	5	3	5	5	5	2,5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	25	25	22	22	28	28	30,5	28
hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	2	2	1	1	2	2
Mindösszesen	26	26	24	24	29	29	32,5	30

Óraterv az 1-8. évfolyamokon a 2015/16. tanévre								
Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
	új	új	új	tesis	új	új	új	tesis
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8	5	5	4	4
Idegen nyelvek				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
(Erkölcstan helyett) hittan)	1	1	1		1	1	1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	3	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	2
Kémia							2	2
Biológia							2	2
Földrajz							1	1,5
Ének-zene	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Mozgókép és médiaismeret								0,5
informatika					1	1	1	0,5
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1				1
Technika, életvitel és gyakorlat					1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	25	25	25	24	28	28	31	30,5
hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	2	1	1	1	2
Mindösszesen	26	26	26	26	29	29	32	32,5

Óraterv az 1-8. évfolyamokon 2016/17. tanévtől								
Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
	új	új	új	új	új	új	új	új
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	5	5	4	4
Idegen nyelvek				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
(Erkölcstan helyett) hittan)	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	3	2	2
Környezetismeret	1	1	1	2				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	2
Kémia							2	2
Biológia							2	2
Földrajz							1	2
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Mozgókép és médiaismeret								
informatika					1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1				
Technika, életvitel és gyakorlat					1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	25	25	25	27	28	28	31	31
hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1	1	1	1	1
Mindösszesen	26	26	26	28	29	29	32	32

4.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvkiválasztásban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyermekek kezébe.

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segítenek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

A tankönyv és taneszköz kiválasztásánál a felsorolt tartalmi és formai jellemzők alapján történik a válogatás:

Tartalmi szempontból figyelembe vesszük, hogy milyen a könyv szerkezeti felépítése, tematikus bontása, a szóanyag, szókincs, nyelvi megformálás helyessége, szöveg- és ábraanyaga, feladatmegfogalmazása. Segíti-e a tanulót az önálló tanulásban, kellő lehetőséget ad-e a differenciált fejlesztésre. Segíti-e a pedagógus felkészülését, megfelelő számú feladatot tartalmaz-e.

Formailag milyen a tankönyv kivitele, fűzése, használhatósága, tartóssága.

Az iskolánkban a nevelő-oktató munka során használatos tankönyveket, taneszközöket a szakmai munkaközösségek javaslata alapján az intézmény vezetője hagyja jóvá.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. testnevelés, technika, rajz).

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak indokolt esetben vezetünk be
- a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Intézményünkben elvárás, hogy tudjon minden nevelő egyszerű audiovizuális ismerethordozókat, diaképet, magnetofon hanganyagot, írásvetítő-transzparenszeket, kép-, magnófelvételeket készíteni, digitális táblát, IKT eszközöket kezelni, és eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatási folyamatban.

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

4.3. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében csökkentjük a tanulók között tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket.

Fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe; mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk az egyéni tanulási módszereket és szokásokat.

A mozgásigény sokrétű kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével alapozzuk meg a koncentráció és a relaxáció képességét.

Megalapozzuk a megfelelő tanulási módszereket, az iskolai fegyelem és figyelem, a kötelességérzet kialakulását.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskola és a szülők részéről a teljesítmény-elvárások. Fokozatosan előtérbe kerül a motiválás és a tanulásszervezés.

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását dramatizálás eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

A mozgásigény sokrétű kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével fejlesztjük tovább a koncentráció és a relaxáció képességét.

Fejlesztjük a megfelelő tanulási módszereket, az iskolai fegyelem és figyelem, a kötelességérzet kialakulását.

Fokozzuk a gyermekek motiváltságát jobb teljesítményük érdekében.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Megalapozzuk a tanulási területeknél meghatározott kulcskompetenciákat, fejlesztjük az együttműködési készséget.

Mélyítjük, gazdagítjuk a drámapedagógia eszköztárával az értelmi és érzelmi intelligenciát.

Törekszünk az egészséges életvitel kialakítására.

Fejlesztjük az önismeret kialakítását, az önértékelés képességét, az együttműködés fontosságának tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

Törekszünk az egészséges életvitel kialakítására.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori sajátosságok figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulás-szervezési módokat.

Fejlesztjük a kreativitást; ügyelünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára; a tanulók egészséges terhelésére, a személyre szóló, fejlesztő értékelésre.

A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával megalapozzuk az önálló tanulást és önművelést.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulás-szervezési módokat.

Gyakoroltatjuk a keresztény magatartásformák a személyiség arculatának helyes kialakítása érdekében.

4.4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával biztosítjuk.

A heti öt órából egy órában néptáncot tanítunk az alsóban, a felső tagozaton pedig társastáncot és illemtant.

A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje:

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-óraóra osztjuk be. A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés órát – lehetőség szerint – a többi tanulóval együtt, azonos csoportban szervezzük.

A könnyített testnevelés órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra keretében biztosítjuk.

A gyógytestnevelés órákat legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében megszervezzük. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítjuk a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvétel együttesen éri el a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés órán való részvételét sem.

4.5. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára a törvényben meghatározott heti tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy iskolánkban nincs. A választható foglalkozások közé tartoznak a délutáni foglalkozások, napközi, tanulószoba, liturgikus szolgálat, kórusok, idegen nyelvi órák, tehetséggondozó órák, felzárkóztatások, szakkörök, sportkörök stb. A választható foglalkozások meghirdetésekor közöljük azt is, hogy a foglalkozást várhatóan melyik pedagógus fogja vezetni.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.6. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

4.6.1. A tanulók ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés, értékelés a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében. Ösztönzést ad, kifejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.

Az objektív, igazságos értékelés előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítanunk kell. Az értékelés a tanulókat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Az értékelés minden esetben a bizalomra épül.

4.6.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái

Az értékelés a nevelő-oktató munka egyik legfontosabb, mindent meghatározó kérdése. Fontos, hogy jól tervezett, következetes, tartalmas, objektív legyen.

Az értékelés a pedagógiai munka mindennapi része. Alapelvünk, hogy:

- személyre szóló legyen
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen
- folyamatos legyen
- az iskolai követelményrendszerre épüljön
- legyen tárgyyszerű (melyek az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás).

Munkánk során az értékelés mindhárom típusát alkalmazzuk:

- diagnosztikus (helyzetfeltáró)
- szummatív (összegző, minősítő)

- formatív (fejlesztő).

A tanulók fejlődésének nyomon követése, teljesítményük értékelése a következő információk alapján történik:

- a tanuló és a pedagógus napi kapcsolata
- a napi tanulási kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése szóbeli feleletekkel, tesztekkel, az írásbeli feladatok javításával
- összegző kép a gyerek munkájáról, fejlődéséről témazáró felmérésekből, dolgozatokból, szóbeli feleletekből, elkészített munkadarabokból, képzőművészeti alkotásokból, kiselőadásokból, a testi fejlődést nyomon követő teljesítménymérésekből
- versenyeredmények
- szülő-pedagógus párbeszéd
- szociometriai felmérés a társas kapcsolatokról
- kérdőívek és beszélgetések a tanulási szokásokról
- önértékelő megbeszélések az osztályközösségben, csoportokban
- az egy osztályban tanító pedagógusok megbeszélései.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyosságot tesznek.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik.

4.6.3. Szöveges értékelés

Az első évfolyamon tanítók szöveges értékelést alkalmaznak. Az értékelő szöveget az alsós munkaközösség által valamennyi tantárgyból kidolgozott, a fenntartó által jóváhagyott naplóban dokumentált mondatbank alapján végezzük.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul.

4.6.4. Értékelés érdemjeggyel

A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük. A félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi

munkája alapján határozzuk meg.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei a következők:

jeles (5):

- ismeri, érti, tudja a tananyagot, alkotó módon alkalmazni tudja ismereteit, a követelményeknek megfelel
- pontosan, szabatosan fogalmaz
- lényegre mutatóan definiál
- az adott témáról összefüggően képes beszélni
- bátran mer kérdezni, ha valamit nem ért
- bátran mer problémát felvetni.

jó (4):

- fentieket kisebb segítséggel képes teljesíteni
- apróbb bizonytalanságok előfordulhatnak.

közepes (3):

- ismeretei felszínesek, hiányosak
- önállóan kevésbé tud dolgozni
- feladatát, előadását tanári segítséggel tudja teljesíteni.

elégséges (2):

- csak a tantárgyi minimumot tudja
- képtelen összefüggő mondatokban felelni
- a fogalmakat megtanulja, de nem tudja alkalmazni.

elégtelen (1):

- a tantárgyi követelmények minimumát sem tudja teljesíteni.

A félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a helyi tantervben meghatározott tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre.

Az érdemjegyek tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.

4.6.5. Az ismeretek számonkérésének követelményei

- A tanulók teljesítményének, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében heti 1, vagy 2 órás tantárgy esetén havi 1 érdemjegyet; heti 2-nél több órás tantárgy esetén havi 2 érdemjegyet köteles minimálisan adni minden pedagógus.
- Az értékelés során (órai munkánál, feleleteknél, kisdolgozatoknál, tudáspróbánál) csak egész jegy adható, melyet kék színnel könyvelünk.
- A témazáró dolgozatok érdemjegyei pirosak, amelyek a félévi, illetve év végi értékelésnél duplán számítanak. Törtjegy nem adható.
- Az alsó tagozaton tanévenként a témazáró dolgozatok száma minimum: matematikából és magyarból: 4, környezetismeretből: 3, hittanból és idegen nyelvből: 2.
- A felső tagozaton tanévenként, témakörönként 1 témazáró dolgozat megírása kötelező.

- A házi feladat vagy a felszerelés hiányáért 1 db zöld kisegyes jár alkalmanként. A heti 1-2 órás tantárgyak esetében 3, heti 2-nél több órás tantárgyaknál 5 kisegyes összegyűjtése esetén 1 zöld nagyegyese kerül a naplóba bevezetésre, mely a tantárgy értékelésénél játszik szerepet. Félévkor az összegyűjtött, de még be nem váltott kis zöld jegyek törődnek. Ez a szabályozás a 4. évfolyam második félévére kötelezően kerül bevezetésre a fokozatosság elvének alapján.
- Szorgalmi feladatokért, kiselőadásokért, házi feladat különösen gondos elkészítéséért zöld kisötös adható, mely a kisegyessel azonos rendszerben válik nagyjeggyé, és ugyanúgy kerül a naplóba.
- Félévi és év végi értékelés: Az elégséges osztályzatot csak az a tanuló kapja meg, akinek az érdemjegyeinek átlaga eléri a 2,00-t. (Ennek elérése érdekében a szaktanár és az osztályfőnök kísérelje figyelemmel az érdemjegyek alakulását, hogy a diáknak még legyen ideje javításra. Az osztályfőnök a szaktanárral egyeztetve a félévi, illetve az év végi értékelés előtt 1 hónappal köteles a szülőt tájékoztatni gyermeke esetleges bukásáról.)
- A további jegyek alakulása: Ha a tanuló érdemjegyeinek átlaga eléri az 2,61; 3,51; 4,51-et akkor az érdemjegyét felfelé kerekítjük, ellenkező esetben lefelé.

4.6.6. Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az ismeretek számonkérésének formái:

Szóbeli feleletek:

- a tananyag összefüggő ismertetése lényeg kiemeléssel
- szabályok, definíciók
- tételek, bizonyítások
- memoriterek
- idegen nyelv szavai, fordítás
- térképismeret, évszámok
- periódusos rendszer, jelek, képletek
- hangos olvasás
- éneklés, szolmizálás
- feladatmegoldás stb.

Írásbeli számonkérés:

- témazáró dolgozatok: szigorúan a helyi tantervben megfogalmazott követelményrendszerre épül, egy-egy témakör elsajátításáról számoltatjuk be a tanulót. A dolgozat megírása előtt egy héttel közöljük a beszámoló pontos időpontját. Napi két témazárónál többet nem íratunk, melyet úgy tartunk számon, hogy a naplóba előre beírjuk.

Az értékelése százalékosan történik:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30 %:	Elégtelen (1)
31-49 %:	Elégséges (2)
50-75 %:	Közepes (3)
76-89 %:	Jó (4)
90-100 %:	Jeles (5)

A témazáróért kapott érdemjegyet a naplóba pirossal írjuk. Félévi és év végi értékelésnél duplán számítjuk. Az elégtelen érdemjegyű témazárót a tanuló köteles újraírni. Az elégtelen és a javító dolgozat eredménye is bekerül a naplóba. Más esetben nincs mód a javításra. Egy évig meg kell őrizni a dolgozatokat.

- röpdolgozatok: felelet értékű dolgozatok, mely az egyes témákkal, témarészletekkel kapcsolatosak. Az értük kapott érdemjegyet a naplóba kék színnel írjuk. Számukat a tanár határozza meg, figyelembe véve a minimálisan adható havi osztályzatok számát.

Az értékelése százalékosan történik:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-49 %:	Elégtelen (1)
50-63 %:	Elégséges (2)
64-78 %:	Közepes (3)
79-92 %:	Jó (4)
93-100 %:	Jeles (5)

- gyűjtőmunka, kiselőadás: ennek előkészítése nagyon fontos. Meg kell adni a tanulóknak a pontos elérhetőséget, és a legfőbb szempontokat. A gyűjtőmunkáért, kiselőadásért kapott jegyeket egyéni módon jelezzük.

A nevelőtestület a tanulók félévi és év végi osztályzatát áttekinti az osztályozó értekezleten.

A tanulók előmeneteléről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk: e_naplón, a tájékoztató, az üzenő füzet vagy az ellenőrző könyv útján. A szülőnek lehetősége van szóban is tájékoztatást kérni a szülői értekezleten vagy a fogadóórán, indokolt esetben előzetes egyeztetés után más időpontban is.

4.6.7. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának elvei

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- Az otthoni felkészülés a legtöbb tantárgyban létfontosságú a gyermekek életében. A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó

gyakorlás (képesség- és készségfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.

- A megtanulni való tananyagot kijelöljük a tankönyvben (oldalszám, cím, bekezdés). Az írásbeli feladatok 90%-a gyakorló jellegű, legtöbbször hasonló feladat, mint amelyet már az órán is megoldottunk (matematika, idegen nyelv), vagy az otthoni felkészülést ellenőrző feladat (munkafüzet feladatok).
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

Természetesen a tantárgyak jellegéből következően a szóbeli és írásbeli feladatok aránya változó.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

A tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével állítottuk össze.

Kezdő szakaszban:

Kötelező házi feladatok meghatározásának elvei:

- szóbeli házi feladatok: memoriterek, szabályok, idegen nyelv szavai, hangos olvasás stb.
- írásbeli házi feladatok: tanórán előkészített, csak gyakorló feladatok pl. fogalmazás, numerikus feladatok stb.

Kötelező házi feladatok meghatározásának korlátai:

- az írásbeli és szóbeli házi feladatokra fordított idő nem haladhatja meg az 1 órát
- nem jelölhető ki gondolkodtató, probléma-megoldó, nem a tanórai munkára épülő, minimum követelményt meghaladó feladat.

Nem kötelező házi feladatok meghatározásának elvei (szorgalmi feladatok):

- minden egyéb feladat idetartozik, amelyek elkészítéséért csak pozitív értékelést kaphat a tanuló. pl. gyűjtőmunka, kiselőadás, házi dolgozat írása stb.

Alapozó, fejlesztő szakaszban:

Kötelező házi feladatok meghatározásának elvei:

- szóbeli házi feladatok: a tananyag összefüggő ismertetése lényeg kiemeléssel, memoriterek, szabályok, definíciók, idegen nyelv szavai, hangos olvasás, térképismeret, évszámok, periódusos rendszer, jelek, képletek, dalok gyakorlása
- írásbeli házi feladatok: tanórán előkészített, csak gyakorló feladatok pl. fogalmazás, numerikus feladatok, szöveg-kiegészítés, szerkesztés, térképrajzolás, fordítás, rajzok, ábraelemzés, szolmizálás, ABC névre való fordítás, vázlat írása

Kötelező házi feladatok meghatározásának korlátai:

- az írásbeli és szóbeli házi feladatokra fordított idő nem haladhatja meg - az adott osztály átlagos képességű tanulójaéhoz viszonyítva - tantárgyanként átlagosan a fél órát.
- nem jelölhető ki nem a tanórai munkára épülő, gondolkodtató, problémamegoldó, minimum követelményt meghaladó feladat.

Nem kötelező házi feladatok meghatározásának elvei (szorgalmi feladatok):

- minden egyéb feladat idetartozik, amelyek elkészítéséért csak pozitív értékelést kaphat a tanuló. Pl. gyűjtőmunka, kiselőadás, házi dolgozat írása stb.

A tanulók terhelése hétvégén és szünetekben:

Alapelvek:

- egyénre szabott, választási lehetőséget felajánló, maximum egy napi felkészülési időtartamot meg nem haladó feladatot kapjanak a gyerekek
- a tehetséges, érdeklődő tanulókat szorgalmi feladatokkal, kutatómunka kijelölésével motiváljuk, segítjük.

Elvárások a szünetre adott feladatokra vonatkozóan:

- önálló ismeretszerzésre ösztönözzenek
- adjanak lehetőséget a megszerzett tudás alkalmazására.

Rajz és vizuális kultúra, testnevelés, ének-zene, technika és életvitel, informatika tantárgyból lehetőség szerint nem adunk otthoni feladatokat. Arra törekszünk, hogy a tananyagot az órán elsajátítsák, és begyakorolják a gyerekek.

4.6.8. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítési formái

A jutalmazás célja minden esetben a helyes magatartás, kiemelkedő teljesítmény megerősítése, honorálása. A jutalmazás akkor hatékony, ha közvetlenül a kívánatos viselkedés után alkalmazzák. A jutalmazás rendkívül nagy motiváló erő, főleg kisgyermek korban, de később sem lebecsülendő a szerepe. Éppen ezért helyes mértékkel és jó időben kell alkalmazni.

Az értékelés alapelvei:

- szakszerű, differenciált stratégiák alkalmazása
- sokszínű, változatos, ösztönző módszerek bevezetése
- a tanulói megerősítés biztosítása.

Magatartás kategorizált szöveges értékelése:

A magatartási követelmények az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épül, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza. A tanuló órai és órán kívüli magatartására vonatkozó bejegyzéseket az osztálytükör tartalmazza. Ebben a füzetben a dicsérő és elmarasztaló beírások egymástól függetlenül gyűlnek. 5 dicsérő, vagy 5 elmarasztaló bejegyzés után fokozat jár, melynek rendszere a következő:

- elmarasztalás: osztályfőnöki figyelmeztető, intő, rovó; igazgatói figyelmeztető, intő, rovó; tantestületi kizárás
- dicséret: osztályfőnöki első dicséret, második dicséret, harmadik dicséret; igazgatói dicséret, második igazgatói dicséret, harmadik igazgatói dicséret.

Az előzőket az ellenőrzőbe és e_naplóba is be kell jegyezni.

Ha mindkettőből fokozatot ért el az adott hónapban a tanuló, akkor a havi értékelésnél kioltják egymást. Az elmarasztaló osztályfőnöki fokozatok egy-egy jeggyel rontják, a dicsérő fokozatok egy-egy jeggyel javítják a tanuló havi magatartás jegyét. Az igazgatói fokozatok is egy jeggyel változtatnak a havi osztályzaton.

Az osztálytüköri bejegyzések félévkor nem törölődnek.

A szaktanár dicséretet és figyelmeztetést is adhat, megjelölve, hogy szorgalmat vagy magatartást értékelte-e ezzel. Ezek az adott hónap magatartás illetve szorgalom jegyét befolyásolják. Ezeket az ellenőrzőbe és e_naplóba is kell bejegyezni.

Figyelmeztetést az ügyeletes tanár is adhat, ami a szaktanárral egyenértékű.

Az eddigiek mellett tantestületi dicséret, rendkívüli igazgatói dicséretet és figyelmeztetés is adható anélkül, hogy a fokozatot megemelné.

Tantestületi dicséret adható azon tanulóknak, akik az alábbi feltétel lista minden pontjának megfelelnek.

A feltétel lista a következő:

- az adott tanévben kitűnő tanulmányi eredmény
- példamutató magatartás a tanórákon és azokon kívül is
- legyenek versenyeredmények (iskola által küldött, legalább megyei szintű)
- egyértelműen megfogalmazható, konkrét közösségi munka
- példás hitélet (pl. rendszeres templomba járás)
- legalább a tantárgyak feléből dicséretben részesül.

A dicséreteket és elmarasztalásokat az adott hónap magatartás, és szorgalom jegyek megálapításánál kell figyelembe venni. Nem mehet osztálykirándulásokra, és diák önkormányzat által szervezett iskolai programokra pl. sulibulira, akinek igazgatói fokozata van. A havi magatartás és szorgalom jegyeket táblázatban, az osztályban tanító tanárok javasolják. Ezeket az osztályfőnök átlagolja, és a beírásokat is mérlegelve dönt. A magatartás minősítése: például, jó, változó, rossz.

Nem kategorizált szöveges értékelés:

Ez az értékelés nem minősítő jellegű, hanem tájékoztató, segítő, korrigáló, tanácsadó, kiegészítő, orientáló, biztató és nem utolsósorban elismerést kifejező a tanulók bármilyen tevékenységével kapcsolatban. Ez az értékelés lehet szóbeli és írásbeli.

- Személyes (tárgyilagos, bizalmas): folyamatosan alkalmazható beszélgetéskor, füzet stb. ellenőrzése kapcsán a reális önismeret kialakítására, megerősítésére.
- Közösség előtti: társak előtti (tárgyilagos, tapintatos). Minél gyakrabban célszerű alkalmazni ezt az értékelést a tanórán és a tanórán kívül is a közösség helyes értékrendjének befolyásolására, egymás megismerésének segítésére.
- Szülők előtti: fogadóórán (tárgyilagos, tapintatos, bizalmas), szülői értekezleten (osztályközösségre vonatkozó, tárgyilagos, tapintatos).

Az iskola minősítési rendszere magatartásból

PÉLDÁS

Tanítási órán

Az órát tartó tanár elvárásainak megfelelően viselkedik.

- aktívan részt vesz az órai munkában
- közbeszólásaival nem hátráltatja az óra menetét
- a tanár utasításait azonnal végrehajtja
- társai munkáját viselkedésével nem zavarja.

Tanítási órán kívül

/szünetben, étkezéskor, iskolai rendezvényen és iskolán kívüli közös programokon/

- az iskola szokásrendjét figyelmeztetés nélkül megtartja, különös figyelemmel:
 - a szüneti rend betartása
 - a csendes és kulturált étkezésre
 - a kisebb iskolatársakkal való figyelmes és gyöngéd magatartásra
 - a rendezvényeken való fegyelmezett magatartásra
- az iskola és az osztály közösségi életében aktív szerepet vállal:
 - az iskola vagy az osztály szépítésében és a rend megőrzésében
 - egyéni ötleteivel segíti osztályfőnöke és társai munkáját
 - rendezvényeken szívesen szerepel, vagy annak lebonyolításában segít
- az iskolán kívül is tudja, hogy a Szent András Katolikus Általános Iskolát képviseli
- társaival és a felnőttekkel udvariasan, figyelmesen viselkedik, segítőkész.

JÓ

Tanítási órán

Az órát tartó tanár elvárásainak megfelelően viselkedik:

- részt vesz az órai munkában
- közbeszólásaival nem hátráltatja az óra menetét
- törekszik a tanári utasítások végrehajtására
- társai munkáját viselkedésével nem zavarja.

Tanítási órán kívül

/szünetben, étkezéskor, iskolai rendezvényen és iskolán kívüli közös programokon/

- az iskola szokásrendjét megtartja, különös figyelemmel:
 - a szüneti rend betartására
 - a csendes és kulturált étkezésre
 - a kisebb iskolatársakkal való figyelmes és gyöngéd magatartásra
 - a rendezvényeken való fegyelmezett magatartásra
- az iskola és az osztály közösségi életében általában szerepet vállal:
 - az iskola vagy az osztály szépítésében és a rend megőrzésére törekszik
- az iskolán kívül is tudja, hogy a Szent András Katolikus Általános Iskolát képviseli
- társaival és a felnőttekkel udvariasan, figyelmesen viselkedik, segítőkész.

VÁLTOZÓ

Tanítási órán

Az órát tartó tanár elvárásait nem mindig tartja be.

- a tanári utasításokat nem mindig vagy figyelmeztetésre hajtja végre
- társai munkáját viselkedésével időnként megzavarja

- időnkénti közbeszólásaival hátráltathatja az óra menetét
- az órai munkát csak ötletszerűen kíséri figyelemmel.

A sorrend a vétségek fajsúlyát is jelenti.

Tanítási órán kívül

/szünetben, étkezéskor, iskolai rendezvényen és iskolán kívüli közös programokon/

- az iskola szokásrendjét figyelmeztetésre képes megtartani különös figyelemmel:
 - a szüneti rend betartása
 - a csendes és kulturált étkezésre
 - a kisebb iskolatársakkal való figyelmes és gyöngéd magatartásra
 - a rendezvényeken való fegyelmezett magatartásra
- az iskola és az osztály közösségi életében időnként szerepet vállal:
 - az iskola vagy az osztály szépítésére és a rend megőrzésére törekszik
- az iskolán kívül is tudja, hogy a Szent András Katolikus Általános Iskolát képviseli
- társaival és a felnőttekkel udvariasan, figyelmesen viselkedik, segítőkész.

ROSSZ

Tanítási órán

Az órát tartó tanár munkáját zavarja.

- a tanári utasításokat nem hajtja végre
- a társai munkáját folyamatosan zavarja
- állandó közbeszólásaival akadályozza az óra menetét
- az órai munkát nem kíséri figyelemmel.

A sorrend a vétségek fajsúlyát is jelenti.

Tanítási órán kívül

/szünetben, étkezéskor, iskolai rendezvényen és iskolán kívüli közös programokon/

- az iskola szokásrendjét nem fogadja el
- társaival szemben durva, goromba, felnőttekkel udvariatlan
- a rend megtartására nem törekszik, környezetét nem óvja.

Egyszeri, kiugró fegyelemsértés esetén az osztályfőnök, illetve a tantestület egyedi elbírálás alapján büntet - fokozatokat is átlépve.

Az iskola minősítési rendszere szorgalomból

A szorgalmi követelmények a diákok tanuláshoz, munkához való viszonyát tükrözik, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza.

A havi szorgalom jegyeket egy táblázat kitöltésével az osztályban tanító tanárok adják, amelyeket az osztályfőnök átlagol.

A szorgalom minősítése: példás, jó, változó, hanyag.

PÉLDÁS

- képességeinek megfelelően, szorgalmasan dolgozik
- feladatait hiánytalanul elvégzi
- a tananyaghoz önként pluszfeladatot is vállal
- tankönyvei, füzetei tiszták, gondozottak, rendesek
- a tananyag feldolgozásában és elsajátításában aktívan részt vesz.

JÓ

- képességeihez mérten egyenletesen teljesít
- feladatait rendben elvégzi
- törekszik a tananyag teljes elsajátítására
- az órán egyenletesen dolgozik.

VÁLTOZÓ

- nem egyenletesen teljesít
- hiányosan készül a tanítási órákra
- nem képességeinek megfelelően tanul
- házi feladatait gyakran nem készíti el
- iskolai felszerelése gyakran hiányos, rendetlen.

HANYAG

- nem készül a tanítási órákra
- írásbeli feladatait nem készíti el
- felszerelése hiányos
- egy vagy két tárgyból félévkor elégtelen osztályzatot kapott.

A szorgalom minősítésének gyakorisága: havonta az ellenőrzőbe és az e_ naplóba bejegyezve, félévkor és év végén a havi szorgalmi jegyek átlaga alapján a bizonyítványba, naplóba, és az iskolai anyakönyvbe bejegyezve.

4.6.9. Jutalmazás, büntetés formái

Jutalmazás

Az a tanuló, aki példamutató magatartást tanúsít, képességeihez mérten folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, az osztálya, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, iskolai, illetve iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön vesz részt, bármely más módon hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, jutalomban részesül.

A tanuló kiemelkedő teljesítményét tanév végén bejegyezzük a bizonyítványba. Az iskolai szinten elismert, kiemelkedő teljesítményt pedig igazgatói vagy nevelőtestületi dicséret mellett oklevéllel és tárgyjutalommal (pl. Szent András díj) ismerjük el.

A dicséret történhet írásban és szóban.

Jutalmazási formák magatartásból, szorgalomból:

Dicséret:

- szaktanári
- osztályfőnöki
- igazgatói
- tantestületi.

Iskolánk minden évben lehetőség szerint három „Szent András – díjat” adományoz. A díjat a tantestület és a szülők javaslata alapján egy ballagó tanulónak, egy tanárnak, és egy szülőnek ítéljük oda. A díjat az iskola azon diákja kapja, aki példás magatartása és kitűnő eredménye mellett, kiemelkedő hitéleti tevékenységet folytat, és aktív a közösségi munkában is. Az a pedagógus kaphatja, aki legalább öt éve a tantestület tagja és határozatlan időre szól a kinevezése. Kiemelkedő munkája mellett, példaadó hitéleti és közösségi munkát végez. Az a szülő kapja, aki példamutató hitélete mellett, önzetlenül segítette több éven át az iskolát. A tantestület azon tagja vehet részt a szavazásban, akinek határozatlan időre szól a kinevezése és legalább két éve a tantestület tagja.

A tantestület a munkaközösségek javaslatai alapján a ballagáson azoknak a 8.évfolyamos tanulónak, akiknek szentandrásosként folyamatosan kiemelkedő teljesítményük volt az adott műveltségi területen, az alábbi díjakat adományozhatja:

PRO HUMANITATIBUS – IFJÚ HUMANISTA – humán műveltségi terület

PRO REALIBUS – IFJÚ REALISTA – reál műveltségi terület

PRO ARTIBUS – IFJÚ MŰVÉSZ – művészeti terület

PRO GYMNASITICIS – KIVÁLÓ SPORTOLÓ – kiemelkedő sportteljesítmény

PRO COMMUNIBUS – A KÖZÖSSÉGÉRT – példás közösségi munkáért

Fegyelmező intézkedések

Az a tanuló, aki megszegi a házirendet, először figyelmeztetésben, ismételt, ill. súlyos megszegés esetén – ha szükséges, fegyelmi eljárás alapján (ld. SzMSz, Házirend)- súlyosabb büntetésben részesül.

Súlyos megszegésnek minősül, ha a tanuló az intézmény hírnevét csorbítja, a másik ember testi épségét, egészségét veszélyezteti vagy károsítja, lopás, pénzügyi visszaélés, rongálás minősített esetét követi el.

Fegyelmi formák magatartásból, szorgalomból:

- tanári
 - figyelmeztetés szóban
 - figyelmeztetés írásban
 - intés
- osztályfőnöki
 - figyelmeztetés szóban
 - figyelmeztetés írásban
 - intés
 - megrovás

- igazgatói
 - figyelmeztetés szóban
 - figyelmeztetés írásban
 - intés
 - megrovás
- tantestületi
 - figyelmeztetés írásban
 - megrovás
 - szigorú megrovás
- áthelyezés másik iskolába

A fegyelmi fokozatok átléphetők.

A büntetés akkor működik, ha szakszerű, ha célja a nem kívánt viselkedés belsővé válásának megakadályozása és a tanuló helyes irányba terelése. Azt kell elérni, hogy az általunk értéknek tartott mintákat ő is értékesnek, beépítésre érdemesnek tartsa, hogy ne mi fegyelmezzük kívülről, hanem ő igényelje a belső fegyelmezettséget.

4.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban szükség szerint csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, a technikát. Kivételes esetekben, fenntartói engedéllyel más tantárgyak bontására is sor kerülhet. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Diákjaink az idegen nyelvvel negyedik osztálytól kezdenek ismerkedni heti két, majd három órában lehetőség szerint csoportbontásban. Minden páros évben az „a” osztály angol nyelvet tanul, a „b” osztály pedig németet. A páratlan években fordított a nyelvek beosztása. (Szükség szerint induló „c” osztályban tanított idegen nyelvet az éves munkaterv tartalmazza.) A csoportok kialakításakor az osztálytanító véleménye alapján igyekszünk létszámban és képességek szerint is viszonylag egyenlő bontást létrehozni. A képesség szerinti bontást legkésőbb a 7. évfolyam megkezdésekor valósítjuk meg.

A csoportok közötti átmenetet az adott évfolyam főbb témaköreiből, mindkét csoport számára közös, témazáró dolgozatok eredményei biztosítják. A csoportok létszámát befolyásolhatja még az egyéni (tanulói) kérés – tanári elbírálással, tanári javaslat és az évfolyamon az adott tanévben történt tanulói változások. Kiemelten kezeljük az idegen nyelv oktatását, ezért 7. és 8. évfolyamon tanulóink a választható órakeretből heti egy-egy órában készülhetnek a versenyekre, alapvizsgára, cserekapcsolatra és segíthetik a kommunikációs készségüket.

Iskolánkban kiemelten kezeljük az ének-zenét, és liturgikus szolgálatot. Így 1-6. évfolyamon az osztályokat zenei készségük alapján válogatva, a választható órakeretből heti egy órában bontva kóruspróbák vagy liturgikus szolgálatra készülés valósul meg. Az énekkari próbák célja koncertekre, versenyekre készülés. A liturgiás szolgálatra készülés célja misére, liturgikus játékokra, közös imára való felkészítés, egyházi ünnepkörhöz kapcsolódó kézműves foglalkozások.

Az egyéb foglalkozások indításának elvei, feltételei:

- tartalma, követelménye legyen összefüggésben a pedagógiai program cél – és feladatrendszerével
- biztosított legyen a személyi, tárgyi és eszközrendszer a képzés teljes idejére
- a tanév során a tanítás és tanulás megszervezésében meghatározó tényező a gyermekek érdeke, valamint az alaptevékenység hatékonysága.

4.8. Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok

Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok, a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló programok, a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként –az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével – megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát a testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.

A tanulók általános fizikai teherbíró képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt NETFIT rendszer alpmérései az alábbiak:

- **Testösszetétel és tápláltsági állapot**

A testösszetétel jellemzése a testtömeg-index (body mass index - **BMI**), a testzsír-százalék (percent body fat - **PBF**) és a derék-csípő arány (waist-hip ratio - **WHR**) mérése során kapott adatokra épül. A vizsgálatot a testtömeg és a testmagasság méréssel célszerű kezdeni, ami szükséges a testtömeg-index kiszámításához. Ezt követheti a derék és a csípő kerületének mérése és a derék-csípő arány számítása. Végül a MDSZ által biztosított bioimpedancia-analizátor segítségével a testzsír-százalék mérését végezzük el.

- **Ütemezett hasizom teszt**

Cél: A hasizmok erő-állóképességének mérése.

Eszköz: a teszt hanganyaga és a hanganyagot lejátszó eszköz, szőnyeg, mérőcsík.

Ismétlések száma: maximum 75 db.

Kiinduló helyzet: A tanuló hanyattfekszik egy szőnyegen, térdeit kb. 140°-os szögben behajlítja, talpait a talajon tartja kissé nyitott helyzetben, karjai a törzse mellett vannak, tenyere a talaj felé néz, az ujjai nyújtva, feje a talajon. A kiinduló helyzetet felvétele után a térd egy mérőcsíkot helyez el a tanuló behajlított lábai alatt úgy, hogy ujjá éppen érintse a mérőcsík hozzá közelebbi szélét.

Feladat: A tanulónak a lehető legtöbb szabályos hasprést kell végeznie a hanganyag által diktált ütemben (1 db hasprés / 3 mp) hajlított térdekkel úgy, hogy lapockáit a talajról elemelve, ujjait a talajon előre csúsztatva érinti meg a mérőcsík távolabbi szélét, miközben sarkai folyamatosan érintik a talajt. A teszt addig tart, amíg a tanuló el nem éri a maximális ismétlésszámot (75 db), vagy már nem képes több hasprést teljesíteni a helyes technikával, illetve másodjára téveszti el az ütemet. A helyes végrehajtások számát a térd számlója, és figyelmezteti a hibákra.

Értékelés: A teszt eredményét a teljes ismétlések száma adja.

- **Törzsemelés teszt**

Cél: A hátizmok erejének mérése.

Eszköz: centiméteres beosztású mérőrúd, szőnyeg, jelölőpont.

Kísérletek száma: kettő.

Kiinduló helyzet: A tanuló hason fekvésben helyezkedik el egy szőnyegen úgy, hogy a lábujjai a talajon vannak, kezeit pedig a combjai alá teszi.

Feladat: A tanuló lassú ütemben megemeli a törzsét, és miközben folyamatosan a szemével egy vonalban elhelyezett jelölőtárgyat nézi, tehát fejét egyenes vonalban tartja a törzs meghosszabbításaként. A törzs emelt helyzetét egészen addig megtartja, amíg társa le nem méri egy vonalzó vagy mérőrúd segítségével talaj és a tanuló álla közti távolságot. Ügyelni kell arra, hogy a hátrahajlítás ne legyen túlzott mértékű!

Értékelés: A tesztet kétszer kell végrehajtani és a jobbik eredményt kell feljegyezni centiméteres pontossággal. (A 30 cm-nél jobb eredményt is 30 cm-ként kell rögzíteni!)

- **Ütemezett fekvőtámasz teszt**

Cél: A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése.

Eszköz: a teszt hanganyaga és a hanganyagot lejátszó eszköz.

Ismétlések száma: maximum 86 db.

Kiinduló helyzet: A tanuló vállszélességű fekvőtámaszban helyezkedik el, kezei előre néznek, ujjai nyújtottak, lábai egyenesek és kissé nyitottak, lábujjain támaszkodik. (A teszt hanganyagának indításáig térdelőtámaszba ereszkedhet!)

Feladat: A tanuló maximális számú karhajlítás-nyújtást igyekszik végrehajtani a hanganyag által diktált ütemben (1 db karhajlítás-nyújtás / 3 mp), törekedve arra, hogy teste folyamatosan egyenes vonalban maradjon, és a karhajlítás mélysége minden ismétlésnél kb. 90°-os legyen. A teszt addig tart, amíg a tanuló el nem éri a maximális ismétlésszámot (86 db), vagy már nem képes több karhajlítás-nyújtást helyes technikával végrehajtani, magáll, illetve másodjára téveszti el az ütemet. A helyes végrehajtások számát a társa számolja, és figyelmezteti a hibákra.

Értékelés: A teszt eredményét a teljes ismétlések száma adja.

- **Kézi szorítóerő mérése**

Cél: Az alkar izmainak maximális erejének mérése.

Eszköz: állítható markolatú kézi dinamométer.

Kísérletek száma: kettő + kettő.

Kiinduló helyzet: A tanuló az ügyesebbik kezébe veszi a kézi dinamométert, karját mélytartásba engedi úgy, hogy a kézfej és az alkar egyenes vonalban legyen.

Feladat: A tanuló az ügyesebbik kezével megpróbálja összeszorítani a kézi dinamóméter markolatát maximális erő kifejtéssel és megtartani két másodpercig.

A tesztet egyenes csuklóval és egyenletes, határozott mozdulattal kell végrehajtani, gyors rángató mozdulatok nélkül, illetve nem szabad a teszt végrehajtása közben a kart felemelni a és/vagy a mérőeszközt a testéhez szorítani. A tesztet kétszer kell végrehajtani az ügyesebbik kézzel, a két kísérlet között egy rövid szünettel, majd ugyanilyen módon az ügyetlenebbik kézzel is.

Értékelés: A két kísérlet közül a jobbik eredményt kell feljegyezni 1 kg-os pontossággal.

- **Helyből távol ugrás teszt**

Cél: A láb dinamikus erejének mérése.

Eszköz: mérőszalag.

Kísérletek száma: kettő.

Kiinduló helyzet: A tanuló a kijelölt vonal mögött áll, térdei hajlítottak, a karjai a test előtt, párhuzamosan a talajjal, a lábujjak éppen érintik az elugró vonalat.

Feladat: A tanuló a kar hátra majd előre lendítésével vegyen lendületet és rugaszkodjon el arra törekedve, hogy a lehető legmesszebb érjen talajt.

Értékelés: A tanuló két kísérletet tehet és a jobbik eredményt kell rögzíteni az elért távolságot centiméterben megadva. Az ugrás távolságát az elugró helyhez közelebb eső sarok talajra érkezési pontjáig mért legrövidebb távolság adja.

- **Hajlékonysági teszt**

Cél: Az ízületi mozgásterjedelem és a térdhajlító izmok nyújthatóságának vizsgálata.

Eszköz: mérőskálával ellátott stabil mérőeszköz.

Kísérletek száma: kettő + kettő.

Kiinduló helyzet: A tanuló nyújtott ülésben helyezkedik el a mérőskálával ellátott stabil mérőeszközzel szemben úgy, hogy egyik térdét behajlítja és a talpát a talajon tartja, másik lábának talpát pedig a mérőeszköz oldalához illeszti.

Feladat: A tanuló három előre hajlítást követően, kezét a mérőeszköz tetején lévő mérőskálán előre csúsztatva maximális mértékű előrenyúlást végez az előírt testhelyzet megtartásával. A tesztet lábtartáscserével az ellenkező oldalra is meg kell ismételni.

Értékelés: Mindkét oldali végrehajtás eredményét 0,5 cm pontossággal kell rögzíteni.

A teszt abban különbözik a hagyományos „sit and reach” tesztől, hogy a tanulót egy időben csak az egyik oldalt méri, így könnyebben kiszűrhető a két oldal közötti eltérés.

- **Állóképességi ingafutás teszt (20méter vagy 15méter)**

Cél: Az aerob kapacitás mérése.

Eszköz: a teszt hanganyaga és a hanganyagot lejátszó eszköz, jelzőbóják.

Ismétlések száma: maximum 147 hossz (21 szint).

Kiinduló helyzet: a tanulók felsorakoznak a számukra kijelölt pályák rajthelyeinél, párjaik pedig mögöttük helyezkednek el törökülésben, és figyelik társaik teljesítményét.

Feladat: A tanulóknak maximális számú 20 méteres szakasz megtételére kell törekedniük a futás sebességét a hanganyag által diktált iramhoz igazítva. A tesztet a progresszív intenzitás jellemzi, azaz a teszt eleje könnyű és fokozatosan nehezedik. A teszthez kapcsolódó hanganyagban percenként emelkedően 21 szint különül el: az első szinten 9 másodperc áll rendelkezésre a 20 méteres táv teljesítésére, ami szintenként 1,5 másodperccel csökken. Az egyes szintek közötti váltásra háromszori hangjelzés figyelmezteti a tanulókat, jelezve hogy gyorsabb tempóra kell váltaniuk.

Az adott szakasz akkor tekinthető teljesítettnek, ha a tanuló legkésőbb a hangjelzéssel egy időben legalább egy lábbal érint a 20 méteres szakaszt jelző vonalat vagy áthalad rajta. Ha a tanuló a hangjelzés előtt éri el a vonalat, meg kell várnia a jelzést, és csak a jelzés elhangzása után indulhat el visszafelé. A teszt akkor ér véget, ha a tanuló a második hibáját véti, azaz nem éri el a vonalat a hangjelzésre vagy nem tudja folytatni a futást.

Értékelés: A tesztet a teljesített szakaszok alapján értékeljük, egy táblázat segítségével megállapítva, hogy a tanuló hányadik szintet érte el, és méterben is megadhatjuk a tanuló által megtett távolságot.

A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni az online felületen úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

4.9. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

4.9.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében fejlesztjük – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése
- stresszkezelés
- önismeret, önbecsülés megerősítése

- célok megfogalmazása és kivitelezése
- konfliktuskezelés
- problémamegoldás, döntéshozás
- kortárscsoport nyomásának kezelése
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás
- rendszeres testmozgás
- higiénés magatartás
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

4.9.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

Első és második évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása.

Harmadik és negyedik évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét

- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert.

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan.

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a természet-közelség igényének, a pozitív jövőképnél a kialakítása.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és egyéb foglalkozásnak feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a természetismeret tantárgy keretében közelebb viszük gyermekeinket az élő természethez, ezért néhány napos megfigyelést teszünk velük. A tantárgyi koncentráció kialakítása (matematika, magyar, testnevelés, rajz, technika) segíti az ismeretek megszilárdulását
- a környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, kémia tantárgyak, valamint az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek
- a környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:
 - minden évben évfolyamonként (környező hegyekbe, Kő-hegy, Pilis) a környezeti értékek felfedezése
 - a szárazelemgyűjtés megszervezése az iskolában
 - lehetőség szerint látogatás a Fővárosi Állat- és Növénykertben, a Mezőgazdasági Múzeumban
- a hon- és népismereti nevelésnél felsorolt programok megvalósítása
- a teljes körű egészségnevelési programban meghatározottak megvalósítása.

4.10. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáit igyekszünk kezelni, törekszünk a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésére, illetve megszüntetésére. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével
- a rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítségének formái:
 - ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon
 - tankönyvvásárlási támogatás biztosítása
 - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása
 - kedvezményes ebéd biztosítása
 - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására
- mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele
- a tanulók jogainak fokozott védelme
- az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás)
- törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához
- rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel
- a veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

4.11. Záró rendelkezések

4.11.1. Legitimációs záradék

A Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai programját a nevelőtestület felülvizsgálta és módosította: 2019. május 24-én.

Jelen Pedagógiai program az intézmény fenntartójának, az Esztergom-Budapesti Főegyház-megyének a jóváhagyásával lép hatályba, és a jóváhagyást követő tanévtől vezetjük be.

Módosítás csak a nevelőtestület elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával lehetséges.

Az intézmény Pedagógiai programja, nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető. Egy-egy példánya a következő helyeken található meg:

- az iskola fenntartójánál
- az intézmény vezetőjénél és az igazgatóhelyettesnél
- az óvoda vezetőjénél
- az iskola irattárában
- az iskola könyvtárában

Az intézmény Pedagógiai programjának egy példányát az iskola könyvtárában helyezük el, ahol azt a szülők és a tanulók helyben olvasással, a könyvtár nyitvatartási ideje alatt szabadon megtekinthetik.

A Pedagógiai programot az intézmény honlapján nyilvánosságra hozzuk.

A pedagógusok a szülők részére szülői értekezlet keretében, a tanulók részére osztályfőnöki órán ad tájékoztatást a Pedagógiai programról.

A szülők a megelőző tanév végén a honlapon, illetve az osztályfőnököktől tájékoztatást kapnak azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

Szentendre, 2019. május 24.

Bukovsziné Csoba Zsuzsa
intézményvezető

4.12. Ratifikációs záradék

I. Jegyzőkönyv

lkt. sz.:

amely készült 2019.május 24-én, a Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvoda székhely épületének tanári szobájában, az intézményi dokumentumok elfogadása alkalmából 15 órákor tartott nevelőtestületi értekezleten.

Jelen vannak a nevelőtestület tagjai az alábbi jelenléti ív szerint.

Jelen van a szülők képviselőjében: Maróth Balázs

Igazoltan távol van: 0

Igazolatlanul távol van: 0

Az értekezletet vezeti: Bukovszkiné Csoba Zsuzsa, intézményvezető.

Jegyzőkönyvvezető: Tod Lászlóné

A jegyzőkönyvet hitelesíti: Tarján Ambrus

Az intézményvezető megnyitja az értekezletet, megállapítja a jelenlévők számát, kinyilvánítja, hogy a nevelőtestületi értekezlet határozatképes.

Napirendi pontok előterjesztése, véleményezése:

- Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programjának véleményezése.

Hozzászólások, módosítási javaslatok, azok elfogadása: nem volt

A nevelőtestület határozata: a nevelőtestület az intézmény pedagógiai programját 100 % arányban, 0 tartózkodás, 0 elutasító szavazat mellett elfogadta.

Szentendre, 2019. május 24.

Jegyzőkönyvvezető

Intézményvezető

Hitelesítő

A Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai programját a nevelőtestület
2019. május 24- én 100 % arányban elfogadta.

Nevelőtestület névsora:

1.	Belloni Andrea	Belloni Andrea	24.	Máté Ferencné	Máté Ferencné
2.	Bencsáhné Juhász Mária	B. Juhász Mária	25.	Mitróné Sergő Virág	Mitróné Sergő Virág
3.	Benedek Judit	Benedek Judit	26.	Morlin Erzsébet	Morlin Erzsébet
4.	Budai Zsófia	Budai Zsófia	27.	Nagy Jánosné	Nagy Jánosné
5.	Bukovszkiné Csoba Zsuzsa	Bukovszkiné Csoba Zsuzsa	28.	Némethné Csala Csilla	Némethné Csala Csilla
6.	Csányi Lászlóné	Csányi Lászlóné	29.	Pabeschitzné Péter Kamilla	Pabeschitzné Péter Kamilla
7.	Császár Csaba	Császár Csaba	30.	Páljános Erika	Páljános Erika
8.	Csíkszentmihályi Rita	Csíkszentmihályi Rita	31.	Petrovicsné Varga Viktória	Petrovicsné Varga Viktória
9.	Dócziné Szabados Eszter	Dócziné Szabados Eszter	32.	Soós Judit	Soós Judit
10.	Csizmázia-Lendvai Magdolna	Csizmázia-Lendvai Magdolna	33.	Sarkóczyné Domozi Szilvia	Sarkóczyné Domozi Szilvia
11.	Dr. Bertók Péterné	Dr. Bertók Péterné	34.	Sághi Cseperke	Sághi Cseperke
12.	Kéri Péterné	Kéri Péterné	35.	Selmeczi Tamás	Selmeczi Tamás
13.	Garamhegyi Gézáné	Garamhegyi Gézáné	36.	Szabóné Szigetközi Enikő	Szabóné Szigetközi Enikő
14.	Huszár Györgyné	Huszár Györgyné	37.	Richter- Nagykáldi Kinga	Richter- Nagykáldi Kinga
15.	Jakab Andrea	Jakab Andrea	38.	Tolnai Józsefné	Tolnai Józsefné
16.	Kajtorné Koncz Ágnes	Kajtorné Koncz Ágnes	39.	Cink Andrea	Cink Andrea
17.	Kalmanovitsné Dévai Anikó	Kalmanovitsné Dévai Anikó	40.	Gál Mária	Gál Mária
18.	Kézdyné Láng Erzsébet	Kézdyné Láng Erzsébet	41.	Fejzák Józsefné	Fejzák Józsefné
19.	Kolozs Jánosné	Kolozs Jánosné	42.	Kuszkó Éva	Kuszkó Éva
20.	Lengyel Ibolya	Lengyel Ibolya	43.	Papucsek Katalin	Papucsek Katalin
21.	Libárdi Henriett	Libárdi Henriett	44.	Meisel Jeneses Lilla	Meisel Jeneses Lilla
22.	Tarján Ambrus	Tarján Ambrus	45.	Vinczéné Trieber Erzsébet	Vinczéné Trieber Erzsébet
23.	Tóth Eszter	Tóth Eszter			

II.

Jegyzőkönyv

A Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai programját a szülői közösség véleményezte.

Szentendre, 2019.május 24.

.....
szülői közösség képviselője

III.

Jegyzőkönyv

A Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai programját a diákközösség véleményezte.

Szentendre, 2019. május 24.

Németh Szilvia Csilla

diákközösség képviselője